

tuần tin tức

T H Ò N G T Á N X Ã V I Ë T N A M

Kỷ niệm 99 năm ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2024)

Đào chí với xu hướng sử dụng AI

CÔNG NGHỆ MỚI

định hình tương lai báo chí

> **VŨ THANH - BẢO HÀ** (tổng hợp)

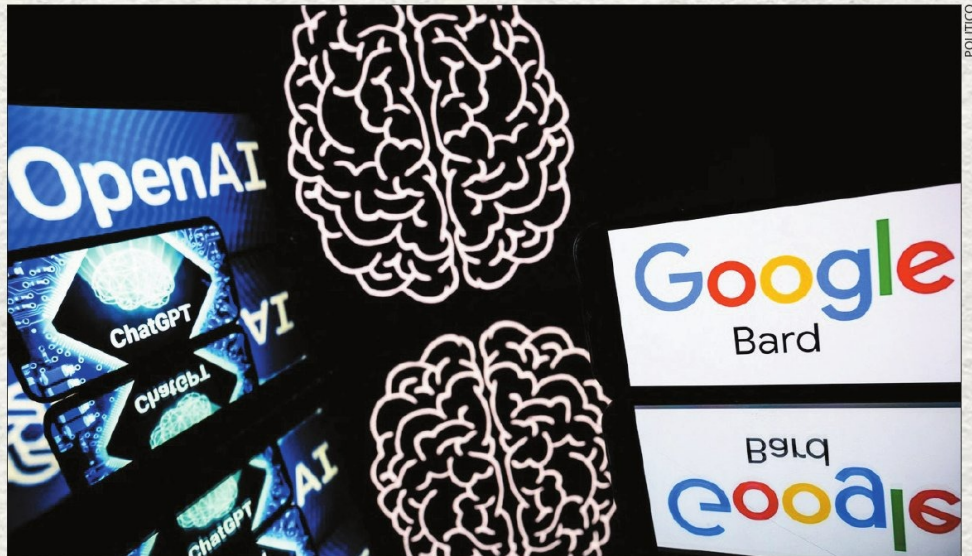
Xu hướng chung của báo chí thế giới hiện nay là lấy công nghệ làm trụ cột để từ đó cho ra đời những tác phẩm báo chí đa dạng, hiện đại nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của độc giả. Theo đó, trí tuệ nhân tạo (AI), điện toán đám mây (Cloud Computing), dữ liệu lớn (Big Data), internet vạn vật (IoT), chuỗi khối (Blockchain), vũ trụ ảo (Metaverse)... được coi là những công nghệ đã, đang và sẽ tác động mạnh tới báo chí, tạo môi trường để báo chí phát triển.

THAY ĐỔI HỆ SINH THÁI THÔNG TIN

Báo chí đã trải qua một loạt thay đổi lớn, nhiều mặt và cùng với sự phát triển của công nghệ, toàn bộ hệ sinh thái thông tin cũng thay đổi. Điều này được thể hiện qua ba xu hướng đáng chú ý. Đầu tiên, đó là xu hướng chuyển sang trực tuyến cách đây hơn 20 năm khi hầu hết các tổ chức tin tức đều có trang web. Thứ hai là giai đoạn chuyển sang mạng xã hội, dẫn đến thay đổi về loại hình báo chí được sản xuất và tương tác với độc giả. Thứ ba là xu hướng phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và truyền thông, dẫn đến thay đổi của các phương tiện truyền thông, thói quen tiêu dùng thông tin và các quy trình sản xuất, phân phối, tiếp cận thông tin.

Các cơ quan báo chí lớn trên thế giới luôn coi công nghệ là yếu tố không thể thiếu đối với sự phát triển của tòa soạn và luôn quan tâm tới công nghệ, đặc biệt là các công nghệ mới. Điều này cũng là hướng đi cần thiết nhằm đáp ứng nhu cầu đọc và nhìn ngày càng cao, đa dạng của độc giả. Tiêu biểu trong các công nghệ mới là trí tuệ nhân tạo (AI). Đây được xem là một trong những bước tiến lớn, hứa hẹn sẽ đem lại thay đổi rõ rệt đối với các cơ quan báo chí.

AI là một công nghệ quan trọng và đang dần thay đổi cơ bản hoạt động của các cơ quan báo chí. Một trong sản phẩm tiêu biểu của AI là ChatGPT. Ứng dụng này là công cụ rất thích hợp để trở thành trợ lý cho biên tập viên trong mỗi tòa soạn. ChatGPT phát huy rất tốt tác dụng đối với

Các công cụ kỹ thuật số trở thành trợ thủ đắc lực cho các nhà báo.

những công việc như lên ý tưởng cho một chủ đề báo chí bất kỳ, tóm tắt cũng như tối ưu hóa bài viết... Với khoảng thời gian được tiết kiệm nhờ ChatGPT, phóng viên hay biên tập viên có thể sử dụng nhằm nghiên cứu các tin, bài có chất lượng hơn. AI cũng có thể giúp các tòa soạn kiểm duyệt nội dung bình luận của độc giả một cách dễ dàng hơn, bằng cách tự động duyệt những nội dung không vi phạm và đánh dấu các nội dung vi phạm nội quy của tòa soạn. Ở một mức cao hơn, AI giúp tạo ra những nhà báo robot, tự động viết báo trong một số mảng nội dung nhất định, như kinh tế, thể thao.

Bên cạnh AI, công nghệ Blockchain đang được một số hãng tin và tờ báo như New York Times, Forbes, AP thử nghiệm để xác thực nội dung. Công nghệ này giúp lưu trữ dữ liệu dạng Metadata bao gồm thời gian và địa điểm chụp ảnh, quay video, đăng bài, người thực hiện hành động, phương thức thực hiện cũng như thời điểm thông tin được chỉnh sửa và xuất bản..., qua đó minh bạch thông tin về quyền tác giả, từ đó tăng sự tin tưởng của độc giả và thúc đẩy năng lực của các nhà báo chân chính.

Một công nghệ mới được nhắc nhiều trong thời gian gần đây và được xác định là xu hướng phát triển mạnh mẽ trong tương lai,

đó là Metaverse. Các sự kiện ảo, biểu diễn ảo, chương trình ảo trở nên phổ biến khi xã hội giãn cách vì đại dịch COVID-19. Trong báo cáo dự báo về xu hướng báo chí, truyền thông và công nghệ 2023 của Viện Nghiên cứu Báo chí Reuters, có một số điểm nhấn quan trọng về chiến lược phát triển báo chí số của các tòa soạn báo hàng đầu trên thế giới. Theo đó, dự báo các công nghệ như Metaverse sẽ là xu hướng nổi bật trong thời gian tới đối với hoạt động số hóa báo chí.

Với việc hàng loạt các "ông lớn" công nghệ như Meta, Microsoft, Samsung... đầu tư hàng trăm tỷ USD vào Metaverse, thế giới ảo được dự đoán sẽ mở ra cơ hội cho rất nhiều ngành nghề và báo chí cũng nằm trong số đó. Từ môi trường ảo, các tòa soạn hoàn toàn có thể tìm kiếm thêm bạn đọc cũng như tạo ra nguồn thu mới thông qua hoạt động quảng cáo.

Trên thế giới, cũng đã có khá nhiều tờ báo bắt đầu có những bước đi đầu tiên nhằm tìm kiếm cơ hội trong Metaverse. Có thể kể đến như Financial Times đã tiến hành phỏng vấn CEO Nick Clegg của Meta trên Metaverse và đánh giá đây là "môi trường tuyệt vời" để thực hiện những nội dung tương tự. Hay tờ báo kinh tế hàng đầu Hàn Quốc là Maeil Business Newspaper cũng từng

tổ chức một cuộc họp báo thông qua vũ trụ ảo và đạt được lượng người theo dõi rất khả quan. Hay tạp chí TIME cũng có bản tin hằng ngày phát riêng cho môi trường Metaverse...

MỐI ĐE DỌA HAY TƯƠNG LAI HỢP TÁC?

Tuy nhiên, việc ứng dụng các công nghệ mới trong các tòa soạn báo vẫn luôn vấp phải những quan điểm trái chiều. Ví dụ, trong khi một bên cho rằng AI có thể giúp nâng cao năng suất làm việc, mở rộng thêm kết nối với độc giả, thì một bên lại lo ngại về vấn đề thông tin sai lệch, vi phạm bản quyền và nỗi lo con người bị thay thế.

Theo một cuộc khảo sát trên 100 đơn vị tin tức năm 2023 của Sáng kiến toàn cầu JournalismAI thuộc viện nghiên cứu báo chí Polis tại Anh, ứng dụng tài nguyên AI của các tòa soạn chủ yếu tập trung vào sản xuất nội dung (90%) và phân phối nội dung (80%). Ông Tshepo Tshabalala, Giám đốc dự án JournalismAI, chỉ ra rằng hơn 70% các tòa soạn tham gia khảo sát thừa nhận AI mang lại những cơ hội mới chưa từng có trước năm 2022.

Bằng cách tự động hóa các nhiệm vụ thường ngày và nâng cao độ chính xác của dữ liệu, các công cụ hỗ trợ AI có thể giúp các phóng viên có thêm thời gian,

"Trợ lý kỹ thuật số" JAMES của tạp chí The Times và The Sunday Times (Anh) giúp đọc "khẩu vị" của độc giả.

Du khách nước ngoài trải nghiệm công nghệ booth 360 độ check-in mọi góc độ tại gian hàng TTXVN trong khuôn khổ Hội báo toàn quốc 2024.

cho phép họ tập trung vào việc đưa tin chuyên sâu và thỏa sức sáng tạo. Todo Jujury (một toà soạn báo nhỏ ở địa phương tại Argentina) đã ghi nhận được những thành tựu đầu tiên kể từ khi ứng dụng AI vào công việc toà soạn. Julieta Pose, biên tập nội dung tại Todo Jujury cho biết: "Việc triển khai AI trong toà soạn cho phép chúng tôi phát triển cả về chất lượng và số lượng. Một mặt, nó cho phép chúng tôi tự động hóa các quy trình và các nhiệm vụ hàng ngày mang ít giá trị báo chí, đặc biệt là những nội dung như thời tiết, giao thông hoặc kết quả thể thao, để chúng tôi có thể tối ưu hóa việc sản xuất nội dung. Mặt khác, nó cho phép chúng tôi tập trung vào các nhiệm vụ hoàn toàn được độc giả quan tâm".

Từ tháng 3/2023, khi quá trình tích hợp bắt đầu đến tháng 3/2024, Todo Jujury đã đạt mức tăng trưởng gần 100% về lượng độc giả. Lượt xem trang tăng từ 1.297.967 lên 2.378.928, trong khi số lượng người theo dõi tăng gấp ba lần.

Ron Nixon, Phó ban biên tập, phụ trách mảng tin điều tra thời sự của hãng tin tức AP (Mỹ) chỉ ra rằng, AI có thể giúp các nhà báo tránh các công việc lặp đi lặp lại, như quét tài liệu, bóc băng và thu thập thông tin trên mạng xã hội..., từ đó có thêm thời gian cho công việc sản xuất nội dung báo chí cốt lõi. Cho đến nay, AP không cho phép các nhà báo sản xuất nội dung bằng AI, mà chỉ coi đó là một công cụ hỗ trợ.

Tương tự, Đài phát thanh Michigan cũng đã ứng dụng AI để tiết kiệm thời gian cho phóng viên. Phóng viên Dustin Dwyer chịu trách nhiệm theo dõi tin tức của 15 thành phố thuộc bang Michigan. Nhờ có công cụ thu thập tin tức miễn phí có tên là Minutes, Dustin dễ dàng tìm được các thông tin về hoạt động của chính quyền từng địa phương, các video cuộc họp của hội đồng thành phố được đăng tải trực tuyến và nhanh chóng có được bản ghi văn bản những nội dung trong cuộc họp. Minutes thu thập dữ liệu hoạt động của hơn 100 cộng đồng trên 7 tiểu bang ở Mỹ và lưu trữ trong cơ sở dữ liệu

trực tuyến. Công cụ này có thể gửi nội dung các bản ghi âm có sẵn qua email cho các nhà báo nếu được cung cấp từ khóa hoặc chủ đề quan tâm.

AI cũng có thể giúp các tòa soạn xác định cách làm cho nội dung của họ phù hợp hơn với độc giả và thu hút đối tượng độc giả trẻ. Bà Lena Beate Pedersen, Giám đốc sản phẩm cấp cao tại ấn phẩm Schibsted (Na Uy) nhấn mạnh tầm quan trọng của việc sử dụng AI để dịch bài viết sang nhiều ngôn ngữ, cho phép bài báo tiếp cận nhiều nhóm độc giả hơn. Không chỉ vậy, AI cũng rất hữu hiệu để âm thanh hóa hoặc trực quan hóa nội dung các bài viết nhằm tiếp cận nhiều đối tượng có những đặc điểm đặc biệt, bao gồm những người mắc chứng khó đọc, những người xem nhỏ tuổi chưa biết chữ.

Một ví dụ điển hình về việc giúp tòa soạn biết rõ hơn về "khẩu vị" độc giả là ứng dụng "trợ lý kỹ thuật số" JAMES của tạp chí The Times và The Sunday Times (Anh). JAMES có thể cá nhân hóa việc phân phối bản tin bằng cách học và phân tích hành vi và sở thích của người đọc. Với công nghệ này, The Times và The Sunday Times đã giảm được tỷ lệ hủy đăng ký nhận tin tức do người dùng cảm thấy bị quá tải tin tức gửi đến mỗi ngày.

Khi ngành báo chí tiếp tục chuyển hướng sang tích hợp với các công nghệ mới nổi, chìa khóa nằm ở việc cân bằng tiến bộ công nghệ với sự minh bạch của báo chí. AI, khi được sử dụng một cách có trách nhiệm, có thể nâng cao đáng kể chất lượng và phạm vi tiếp cận của tác phẩm báo chí, đảm bảo rằng các giá trị cốt lõi về độ chính xác và sự tin cậy vẫn được giữ nguyên. Điều mà các nhà lãnh đạo hàng đầu trong lĩnh vực báo chí trên thế giới không thể phủ nhận là các công nghệ như AI chỉ nên hỗ trợ, chứ không phải ra đời để thay thế các nhà báo. Theo ông Vincent Berthier tại Tổ chức Phóng viên không biên giới, điều quan trọng là khi các nhà báo đưa ra thông tin, bất kể họ sử dụng công cụ nào, họ phải đảm bảo thông tin đó đáng tin cậy và xác thực.

TTXVN là cơ quan báo chí có nhiều sản phẩm và loại hình thông tin nhất cả nước, như thông tin nguồn bằng văn bản, ảnh, truyền hình, đồ họa, âm thanh...

Trí tuệ nhân tạo (AI) được ứng dụng trong nhiều mô hình tòa soạn trên thế giới.

HỘI NHẬP XU HƯỚNG CỦA BÁO CHÍ VIỆT NAM

Báo chí Việt Nam cũng không đứng ngoài các xu hướng mang tính thời đại.

Một số cơ quan báo chí Việt Nam đang đi tiên phong với các công nghệ số tiêu biểu như AI, IoT, Cloud, Bigdata... Thông tấn xã Việt Nam (TTXVN) đã đầu tư rất sớm cho phát triển các ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động nghiệp vụ báo chí. Hiện tại, toàn bộ các đơn vị sản xuất tin nguồn của TTXVN được trang bị hệ thống phần mềm tác nghiệp dùng chung do TTXVN đầu tư phát triển và giữ bản quyền. Các đơn vị tòa soạn của TTXVN cũng đã thực hiện tin học hóa toàn bộ quy trình sản xuất. Nhiều công nghệ về điện toán đám mây, trí tuệ nhân tạo đang được ứng dụng tại TTXVN như Chatbot thông minh, nhận dạng tiếng nói, tổng hợp tiếng nói, nhận dạng hình ảnh...

Có thể thấy, thay vì cách trình bày đơn điệu trên khuôn khổ của một trang báo in hay dài dòng toàn "chữ với chữ" trên màn hình máy tính của báo điện tử như cách đây vài năm, thì ở thời điểm hiện tại, mọi thứ đã thay đổi hoàn toàn. Nhiều tòa soạn lớn

như báo Tin tức thuộc TTXVN, VnExpress, Dân trí... đã liên tục áp dụng các công nghệ mới nhằm thay đổi cách thức thể hiện của một bài báo. Từ đó xuất hiện các dạng báo chí mới như bài viết đa phương tiện, tin tức theo dòng sự kiện có tính tương tác cao, Infographic, Longform, Mega Story, radio, Podcast... hay xu hướng báo chí dữ liệu đã lên ngôi một cách rõ rệt.

Như vậy, nhìn lại xu hướng phát triển chung của toàn thế giới, với sự trợ giúp của công nghệ, các hoạt động truyền thông cũng dần chuyển dịch và thích ứng. Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ đang dẫn đến những thay đổi nhanh chóng của các phương tiện truyền thông, thói quen tiêu dùng thông tin và các quy trình sản xuất, phân phối và tiếp cận thông tin. Tuy nhiên, bên cạnh những điều kiện thuận lợi giúp cho ngành truyền thông phát triển trong xu thế phát triển công nghệ, thì vẫn đề bảo đảm an ninh thông tin, hệ lụy đến từ hoạt động "thông tin sai lệch"... đang là thách thức đối với cơ quan quản lý, ảnh hưởng đến đời sống xã hội, mà trực tiếp là hành vi, thói quen và ứng xử của công chúng.

Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ dẫn đến những thay đổi nhanh chóng của các phương tiện truyền thông, thói quen sử dụng và các quy trình sản xuất, phân phối, tiếp cận thông tin.

Sớm có bộ quy tắc của báo chí trong sử dụng AI

> XUÂN CƯỜNG (thực hiện)

Trong bối cảnh trí tuệ nhân tạo (AI) đang được ứng dụng và phát triển mạnh mẽ, các cơ quan báo chí và đội ngũ nhà báo đứng trước cả cơ hội lẫn thách thức trong định hướng sáng tạo nội dung. Nhân dịp kỷ niệm 99 năm Ngày báo chí cách mạng Việt Nam, phóng viên báo Tin tức đã có cuộc trao đổi với ông Lê Quốc Minh (ảnh), Ủy viên Trung ương Đảng, Tổng Biên tập báo Nhân Dân, Phó trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam xung quanh vấn đề này.

◆ *Hiện nay trí tuệ nhân tạo (AI) đang ngày càng phổ biến trên nhiều lĩnh vực của đời sống - xã hội, trong đó có báo chí. Thưa ông, AI đem lại những thuận lợi và thách thức nào cho các tòa soạn nói chung và các nhà báo nói riêng?*

Trước hết, chúng ta nói về lợi ích mà trí tuệ nhân tạo mang lại cho các tòa soạn, cũng như cho xã hội nói chung. Bây giờ là thời đại công nghệ, nên sự tham gia của công nghệ vào đời sống trở nên phổ biến. Việc sử dụng công nghệ nói chung cũng như trí tuệ nhân tạo trong báo chí nói riêng đã trở thành một phần của tất cả các tòa soạn.

Những công việc mà trước đây con người phải mất rất nhiều thời gian, phải làm rất tỉ mỉ và thậm chí có thể có nhiều sai sót, thì giờ đây, ứng dụng trí tuệ nhân tạo đã giải quyết được vấn đề này rất hiệu quả. Đơn cử như việc theo dõi người dùng, phân tích các độc giả, trí tuệ nhân tạo có thể giúp chúng ta làm rất hiệu quả. Hoặc là để nắm bắt các vấn đề, tóm lược các tài liệu, trí tuệ nhân tạo cũng đã giúp cho con người làm những việc mà lẽ ra phải mất rất nhiều thời gian.

Gần đây, để thu hút giới trẻ, có những tòa soạn đã sử dụng trí tuệ nhân tạo để tóm tắt bài viết. Lý do là giới trẻ thường không thích đọc dài, hoặc họ sẽ dễ dàng bỏ qua những thông tin quan trọng. Nhưng nếu có thể nắm bắt nội dung dưới dạng đơn giản là những điểm nhấn thì sẽ thu hút được giới trẻ.

Có thể khẳng định, trí tuệ nhân tạo đang ngày càng được phổ biến trong mọi tòa soạn báo in, báo điện tử, báo hình, phát thanh.

Tuy nhiên, chúng ta cũng phải nói tới những thách thức mà trí tuệ nhân tạo có thể mang đến cho báo chí. Thứ nhất, trí tuệ nhân tạo đe dọa những vị trí việc làm với những người mà kỹ năng ở mức sơ khai, mới vào nghề. Nhiều cán bộ, nhân viên đi làm trong vòng 2 - 3 năm, công nghệ đã có thể thay thế những công việc của họ.

Trí tuệ nhân tạo cũng là mối đe dọa nếu chúng ta không biết cách sử dụng hiệu quả thì có thể dẫn đến những sai sót. Một số tòa soạn sử dụng trí tuệ nhân tạo để viết bài và quá trình tổng hợp của trí tuệ nhân tạo nhiều khi tạo

ra những nội dung không có thật mà người dùng không biết được. Vì thế, đang có những khuyến nghị việc sử dụng trí tuệ nhân tạo cũng cần phải đi theo những quy định, nguyên tắc, đặc biệt là về vấn đề đạo đức. Chúng ta cần phải hết sức lưu tâm đến điều này.

Nhiều nội dung do trí tuệ nhân tạo làm ra cần được cảnh báo cho người dùng để họ biết rằng đây là nội dung trí tuệ nhân tạo chứ không phải do con người tạo ra. Còn rất nhiều thách thức đòi hỏi quy định của luật pháp cũng như những quy chế, nội quy của tòa soạn cần phải đặt ra và có sự tham gia của lãnh đạo cho đến các cán bộ, phóng viên, biên tập viên để có những bộ quy tắc về sử dụng trí tuệ nhân tạo một cách phù hợp và hiệu quả.

◆ *Thưa ông, trong bối cảnh AI có thể đảm đương nhiều phần việc của các nhà báo, vậy báo chí Việt Nam nên sử dụng AI đến mức độ nào để các tác phẩm báo chí dù áp dụng công nghệ hiện đại vẫn giữ được tính chuẩn xác, bản sắc riêng của người viết và cơ quan báo chí?*

Nói chung, trí tuệ nhân tạo đang được ứng dụng vào nhiều công đoạn trong quá trình sản xuất thông tin, từ thu thập thông tin cho đến xuất bản, phát hành thông tin.

Nhưng theo các nghiên cứu, công đoạn sản xuất thông tin nếu chúng ta mạo hiểm sử dụng thì một mặt có thể hỗ trợ cho phóng viên, biên tập viên, nhưng mặt khác có thể tạo ra những nội dung mà trí tuệ nhân tạo đi cắt dán, tổng hợp, tích hợp từ nhiều nơi, không có bản quyền hoặc thậm chí là tạo ra những nội dung không có thật. Điều này rất nguy hiểm.

Nhưng nếu biết sử dụng thì trí tuệ nhân tạo sẽ giúp cho các nhà báo, phóng viên nắm bắt được thông tin, thu thập thông tin một cách tức thời, nhanh chóng, hỗ trợ quá trình phát hành thông tin hiệu quả và đến được đúng đích, đến được với nhiều người dùng thuộc nhiều đối tượng, thuộc nhiều địa bàn khác nhau.

◆ *Với việc ứng dụng AI ngày càng phổ biến trong báo chí, theo ông, liệu đã đến lúc cần có các quy định pháp lý trong việc sử dụng công nghệ AI để thực hiện các tác phẩm báo chí? Nếu có, cần có những quy định quan trọng nào, thưa ông?*

Vừa qua, một số cơ quan báo chí thậm chí đã kiện các tập đoàn trí tuệ nhân tạo vì họ đã sử dụng trái phép nội dung của báo chí để tổng hợp các nội dung văn bản, hình ảnh, video. Điều đó cho thấy rằng, câu chuyện về bản quyền và đạo đức sẽ là câu chuyện rất lớn

khí sử dụng trí tuệ nhân tạo.

Nhiều quốc gia trên thế giới, kể cả Liên minh châu Âu đã bắt đầu kêu gọi đề ra những bộ quy tắc và quy định pháp lý về sử dụng trí tuệ nhân tạo để ngăn ngừa việc sử dụng vì mục đích không có ích cho xã hội.

Trong báo chí cũng đòi hỏi phải có những bộ quy tắc như vậy. Đương nhiên sẽ không có một bộ quy tắc chung áp dụng cho tất cả các tòa soạn. Nhưng, chúng ta sẽ có những bộ quy tắc cơ bản và mỗi tòa soạn, mỗi cơ quan báo chí sẽ cần phải tham khảo để đưa ra những quy định phù hợp với đơn vị mình.

Chúng tôi cho rằng, không có lúc nào là quá muộn. Tuy việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo mới đang ở những bước đi đầu tiên, nhưng chúng ta cần sớm đưa ra được những bộ quy tắc, quy định pháp lý để quản lý, phòng ngừa việc sử dụng vì mục đích không tốt cho xã hội. Đồng thời, khích lệ, khuyến khích việc ứng dụng AI để làm cho công việc của nhà báo, Ban biên tập cũng bớt phần vất vả, để họ có thời gian chuyên sâu sản xuất những nội dung chất lượng cao hơn.

Cho nên, chúng ta cần cố gắng để sớm có những bộ quy định, những văn bản pháp lý như vậy.

Trân trọng cảm ơn ông!

TỔNG GIÁM ĐỐC TTXVN VŨ VIỆT TRANG: Lan toả những giá trị từ công nghệ

> PH (Thực hiện)

Giải thưởng “Công nghệ từ trái tim” do Thông tấn xã Việt Nam (TTXVN) và Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông quân đội (Viettel) tổ chức đã thu hút được sự tham gia đông đảo của các tác giả. Bà Vũ Việt Trang (ảnh), Tổng Giám đốc TTXVN, Chủ tịch Hội đồng Giải thưởng đã trả lời phỏng vấn báo Tin tức xung quanh những điểm nhấn nổi bật của Giải thưởng.

◊ Thưa bà, nói tới “công nghệ” là nói tới yếu tố kỹ thuật ở tầm cao, còn “trái tim” lại mang ý nghĩa nhân văn, cảm xúc - hai khái niệm tưởng như khác biệt nhau. Xin bà cho biết thông điệp, mục tiêu, ý nghĩa và sự đặc biệt khi TTXVN phối hợp cùng Viettel tổ chức Giải thưởng “Công nghệ từ trái tim” là gì?

Công cuộc chuyển đổi số quốc gia đang được triển khai một cách tổng thể ở nhiều ngành nghề, trên nhiều lĩnh vực. Không gian công nghệ số cũng đang từng phút, từng giây chuyển động không ngừng để tạo nên những thành tựu mới mẻ, góp phần thúc đẩy xã hội phát triển ngày một tốt đẹp hơn.

Trong dòng chảy công nghệ đó, TTXVN, cơ quan Thông tấn quốc gia và Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông quân đội (Viettel), đơn vị tiên phong về kiến tạo và ứng dụng công nghệ số đã cùng nhau trong ý tưởng tôn vinh và lan tỏa giá trị nhân văn mà công nghệ đang mang lại cho xã hội và người dân. Để cụ thể hóa ý tưởng đó, Giải thưởng ảnh và video clip “Công nghệ từ trái tim” lần thứ nhất đã ra đời.

Đây chính là điểm khác biệt so với nhiều cuộc thi, nhiều giải thưởng về công nghệ trước đây.

◊ Trên cương vị Chủ tịch Hội đồng giải thưởng, bà có thể cho biết đánh giá về các tác phẩm, tác giả tham gia giải năm nay?

Giải thưởng Công nghệ từ trái tim được phát động từ 25/1 đến 30/4/2024 đã thu hút 318 tác giả dự thi với gần 1.700 ảnh và 87 tác phẩm video, trong đó có 614 tác phẩm ảnh đơn và 144 tác phẩm ảnh bộ. Các tác phẩm dự thi bám sát chủ đề, được các tác giả chắt lọc và không chuyển từ khắp mọi miền đất nước sáng tạo với sự đầu tư nghiêm túc, áp dụng công nghệ hiện đại. Những tác phẩm được chọn lựa là những hình ảnh và video có chất lượng cao, hấp dẫn, có tiết tấu khá nhanh, mang tới cho công chúng những khoảnh khắc ấn tượng về công nghệ.

Thông điệp được thể hiện xuyên suốt qua các tác phẩm dự thi là hình ảnh và video chân thực phản ánh khát khao chinh phục những đỉnh cao mới của

những người đam mê khoa học, công nghệ, là những câu chuyện bằng hình ảnh đầy xúc động về những câu chuyện bình dị giữa cuộc đời, những mong ước về một cuộc sống tốt đẹp hơn giờ đây đã thành hiện thực nhờ những thành tựu của khoa học - công nghệ. Các tác giả khai thác đề tài ở đa dạng các lĩnh vực như y tế, giáo dục, tài chính, giao thông vận tải, văn hóa và cuộc sống, cho thấy sự hiện diện của công nghệ trong mọi lĩnh vực đời sống hiện nay cũng như sự lan tỏa của giải thưởng.

Qua 3 vòng chấm giải, bằng tinh thần công tâm, khách quan, Hội đồng giám khảo đã lựa chọn và quyết định trao giải cho 10 tác phẩm ảnh đơn, 12 tác phẩm ảnh bộ và 10 tác phẩm video theo thứ tự: Nhất, Nhì, Ba và Khuyến khích cho từng thể loại. Đây đều là những tác phẩm tiêu biểu, tôn vinh những đóng góp quan trọng của công nghệ, lan tỏa những hình ảnh đẹp, những câu chuyện ý nghĩa mà công nghệ mang đến cho cuộc sống tươi đẹp của mỗi chúng ta ở 1 trong 4 trụ cột: Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số và an ninh mạng.

Với số lượng tác phẩm và số lượng tác giả tham dự giải thưởng như trên, Hội đồng giám khảo đánh giá, đây là một giải thưởng thành công và đáp ứng được các tiêu chí đã đề ra.

◊ Hiện nay, công nghệ hiện diện trong mọi khía cạnh của cuộc sống, báo chí dĩ nhiên không nằm ngoài xu thế đó. Vậy theo bà, các cơ quan báo chí cần có sự chuyển mình như thế nào, đầu tư ra sao, để vừa tận dụng và làm chủ được công nghệ, vừa truyền tải được nhịp đập “trái tim” và khẳng định vai trò của truyền thông chính thống? Về phía các nhà báo, họ cần tự trang bị những hành trang gì để lên “chuyến tàu số” tiến tới tương lai?

Công nghệ không chỉ là phương tiện cho báo chí tác nghiệp, mà đã trở thành một yếu tố quan trọng cho sự phát triển của báo chí. Việc sử dụng công nghệ để nắm bắt, hiểu nhu cầu cũng như đưa các nội dung đến với công chúng cho thấy vai trò của công nghệ đang ngày càng

quan trọng với báo chí. Nếu không có công nghệ đi cùng nội dung, cộng thêm có phong cách riêng, thì báo chí sẽ không thực hiện được sứ mệnh của mình trong kỷ nguyên số.

Để thích ứng với xu thế tất yếu này, theo tôi, các cơ quan báo chí phải bắt đầu ngay từ chuyển đổi tư duy; quyết tâm, quyết liệt ứng dụng công nghệ trong toàn bộ quy trình sản xuất. Mỗi cơ quan báo chí có một đặc thù riêng, do đó cần một chiến lược phù hợp, hiệu quả và sự đầu tư hạ tầng tương xứng để vừa cập nhật xu thế, vừa giữ chân được lượng độc giả trung thành, lan tỏa thông tin, khẳng định vị trí của báo chí chính thống.

TTXVN trong nhiều năm qua luôn dành nguồn đầu tư ưu tiên cho hạ tầng và cập nhật ứng dụng công nghệ để có thể mang đến các sản phẩm báo chí hiện đại như longform, báo chí dữ liệu, truyền thông đa phương tiện... Thực tiễn làm báo ngày nay cho chúng ta thấy rằng, chuyển đổi số hiệu quả chỉ khi chúng ta có một cơ sở dữ liệu đầy đặn và các công cụ để khai thác có hiệu quả các dữ liệu đó.

Tuy nhiên, để có áp dụng công nghệ như thế nào, thì yếu tố con người cũng là điều quyết định. Bên cạnh sự đầu tư của từng đơn vị báo chí, mỗi nhà báo

cần thực sự thay đổi cách nghĩ, cách làm, cách học tập để làm chủ được công nghệ, để công nghệ là nền tảng nâng cao chất lượng sản phẩm báo chí. Bên cạnh đó, các nhà báo phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức nghề nghiệp và một trái tim rung động với những giá trị nhân văn của cuộc đời.

◊ Trở lại với Giải thưởng “Công nghệ từ trái tim”, từ thành công của mùa giải đầu tiên năm nay, BTC giải thưởng dự kiến sẽ có những đổi mới gì trong các mùa giải tiếp theo, thưa bà?

Sự quan tâm của người cầm máy, các ý kiến đóng góp xây dựng của đồng nghiệp cũng như những tác động xã hội tích cực khi các tác phẩm chất lượng tốt tiếp tục được lan tỏa, chính là thành công đầu tiên nhưng rất quan trọng của giải thưởng năm nay và cũng là một căn cứ để ban tổ chức quyết định về sự tiếp nối trong tương lai. TTXVN và Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông quân đội Viettel sẽ tiếp tục đồng hành trong những dự án tiếp theo nhằm góp phần thúc đẩy xã hội phát triển ngày một tốt đẹp hơn, người dân được chăm lo, bảo vệ, đóng góp tích cực vào quá trình chuyển đổi số, chuyển đổi xanh của đất nước.

Trân trọng cảm ơn bà!

Tác phẩm “Đam mê chế tạo Robot” của tác giả Trần Văn Hiếu đạt giải Nhất hạng mục ảnh đơn.

Phát huy công nghệ, TẠO BẢN SẮC RIÊNG

> THU TRANG (thực hiện)

Công nghệ, trí tuệ nhân tạo (AI) giúp báo chí có thêm công cụ tác nghiệp, hỗ trợ cho người làm báo nắm bắt xu thế, sáng tạo nội dung hiệu quả hơn. Tuy nhiên, bên cạnh việc đảm bảo chất lượng thông tin, tính nhân văn và trách nhiệm xã hội, nhà báo, cơ quan báo chí phải thích nghi và tự đổi mới để bắt kịp với xu thế chung của sự phát triển. Nhân kỷ niệm 99 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2024), phóng viên báo Tin tức đã có cuộc trao đổi với PGS.TS Đỗ Chí Nghĩa (ảnh), Ủy viên Thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội, người đã có nhiều năm nghiên cứu, giảng dạy và gắn bó với nghề báo.

◇ Thưa ông, hiện nay, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đang bùng nổ mạnh mẽ, tác động đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có báo chí. Ông đánh giá thế nào về tác động của AI với hoạt động báo chí hiện nay?

Ứng dụng công nghệ AI vào hoạt động báo chí là rất cần thiết. Công nghệ sẽ giúp các nhà báo đỡ vất vả hơn trong tác nghiệp, hỗ trợ báo chí nghiên cứu công chúng, đánh giá, tiếp nhận thói quen, hành vi của người dùng, qua đó có cách tiếp cận chúng tốt hơn.

Công nghệ cũng làm tăng sức hấp dẫn cho tác phẩm, giúp tác phẩm đến với công chúng nhanh hơn, đáp ứng nhu cầu công chúng thông qua các công cụ đánh giá, các phương tiện báo chí truyền thông mới, hiện đại.

Thế nhưng, công nghệ không bao giờ thay thế được sự sáng tạo của con người. Làm báo là công việc đòi hỏi sự sáng tạo, cần phân tích bình luận sâu, thể hiện quan điểm dấu ấn cá nhân, kinh nghiệm... Sự hấp dẫn nhất của nghề báo chính là dấu ấn cá nhân, chính kiến, tính phát hiện và xử lý thông tin. Dấu ấn sáng tạo của nhà báo nằm ở chính những giọt mồ hôi nỗ lực, đúc kết kinh nghiệm của người làm báo.

Công nghệ sẽ chỉ phát huy tốt khi người làm báo là người sử dụng tốt công nghệ, bởi chủ thể sáng tạo trong báo chí vẫn nằm ở những người làm báo, các nhà báo.

◇ Thực tế, bên cạnh những lợi ích, công nghệ cũng như AI cũng tạo ra rủi ro, thách thức cho người làm báo, khi thông tin vừa đăng tải trên mặt báo sẽ được các kênh thông tin, trang mạng xã hội khai thác lại. Nguy hiểm hơn, không ít thông tin, bài báo sẽ bị chỉnh sửa, cài cắm thông tin lệch lạc, đi ngược lợi ích quốc gia dân tộc, xâm hại lợi ích công chúng, gây phản tác dụng. Vậy theo ông, cần có những biện pháp như thế nào để giải quyết vấn đề này?

Công nghệ luôn luôn mới và có sức hấp dẫn, nhưng đồng thời công nghệ cũng tạo ra rủi ro. Tin giả lan truyền trên mạng rất nhiều. Bây giờ, một bản tin, một bài báo vừa lên trang thì ngay lập tức đã có người khai thác và họ có nhiều cách để tránh các công cụ tìm kiếm và lọc bỏ.

Đáng ngại là tin giả không phải là giả 100% mà chỉ giả một phần, họ lấy bản tin cũ, bản tin hoàn toàn đúng và thật nhưng cài vào một vài chi tiết giả rất khó phát hiện. Điều đó khiến cho công sức của người làm báo bị triệt tiêu, bởi nhà báo lẫn lộn, vất vả để có được tác phẩm báo chí, rồi cuối cùng người khác đưa về khai thác thương mại trên trang của họ.

Nguy hiểm hơn, nhiều thông tin không chuẩn, bị cài cắm những thông tin đi ngược với lợi ích dân tộc, lợi ích quốc gia và xâm hại cả những lợi ích của người đọc.

Để xử lý vấn đề này, những người làm báo phải tăng cường tính tin cậy, nhận diện thương hiệu của cá nhân cũng như cơ quan báo chí. Nhà báo phải luôn ghi nhớ và nỗ lực giữ gìn, khắc sâu thương hiệu, tên tuổi, "chữ tín" của tờ báo và thương hiệu cá nhân nhà báo để khi có những thông tin lan truyền thất thiệt, công chúng sẽ tìm đến những cơ quan báo chí và nhà báo tin cậy.

Mặt khác, trong bối cảnh hiện nay, sức "đề kháng" của công chúng là rất quan trọng. Trên không gian số, nền tảng mạng xã hội xuyên biên giới, thông tin lan truyền rất nhanh nên không thể quản lý theo lãnh thổ. Do đó, với công chúng cũng cần nâng cao sức "đề kháng", sự tỉnh táo trong tiếp nhận thông tin, không dễ bị thông tin mạng xã hội dẫn dắt, lôi kéo.

Để được công chúng tin cậy, báo chí phải "xung trận", dám nói rõ, chỉ thẳng, chủ động hơn trong cung cấp thông tin, không để trống trận địa thông tin. Nhà báo phải dám chịu trách nhiệm, đưa những thông tin nóng nhất, chính xác nhất tới công chúng. Đồng thời, báo chí cần tiếp tục cảnh báo cho công chúng biết những nguy cơ rủi ro. Khi đó, chúng ta sẽ tạo ra một thế trận chủ động, đủ sức chống lại các luận điệu xấu từ bên ngoài, khắc phục được những tác hại của tin giả, tin xấu.

◇ Theo ông, báo chí cần có lộ trình thay đổi ứng xử với công nghệ, AI như thế nào để phát huy hiệu quả, đáp ứng nhu cầu và tiếp cận tới đông đảo công chúng?

Công nghệ sẽ liên tục cập nhật, đổi mới nên không phải đầu tư một lần là xong. Nếu đầu tư lớn nhưng không khai thác hết giá trị công nghệ sẽ gây lãng phí. Do đó, cơ quan báo chí, nhà báo cần phải "liệu cơm gắp mắm", trước hết phải lượng được sức mình, nhu cầu của mình thực tế đến đâu và mức độ hiểu biết về công nghệ như thế nào rồi mới đầu tư. Đây là bài toán không hề đơn giản, vì nếu chạy theo công nghệ, cái gì cũng có thì nhiều khi chỉ như ngòi nhà hoành tráng chứ không có đồ đạc, tiện ích gì bên trong, thậm chí giống căn biệt thự đất tiền để hoang, lãng phí.

Cùng với đó, từng cơ quan báo chí phải có lối đi của mình trong chiến lược tổng thể về chuyển đổi số quốc gia. Để đầu tư ứng dụng công nghệ, các cơ quan báo chí cần xác định công chúng của mình là ai, đang ở đâu, và phải đánh giá đầy đủ, hiểu được nhu cầu, hành vi công chúng của mình.

Chúng ta đã nói là không dễ ai bỏ lại phía sau, thì trên mặt trận thông tin cũng phải khác sâu điều đó. Đừng nghĩ tất cả công chúng đều trẻ, đều ào ạt tiến về phía trước mà quên đi rất nhiều đối tượng công chúng vẫn muốn tiếp cận thông tin của mình cho phù hợp. Bên cạnh những clip, video ảo ảo trên mạng xã hội, người ta vẫn muốn ngồi bên mâm cơm để xem chương trình thời sự tối mỗi ngày.

Do đó, công nghệ mới phải đi liền kề với cái cũ xen cài, để bao giờ thế hệ công chúng hoàn toàn sử dụng công nghệ mới, phải có quá trình. Nếu các cơ quan báo chí có sản phẩm đặc sắc, công chúng sẽ tự tìm đến. Tôi giả sử nếu chúng ta không có quá nhiều kênh truyền hình trùng lặp nhau, cùng đưa tin thời sự, cùng tọa đàm về một nội dung, mà tiền đó chúng ta xây dựng các trung tâm sản xuất nội dung chuyên biệt, sản phẩm chất lượng đầu ra đó, liệu có hiệu quả hơn không? Một đội ngũ làm nghề không bị áp lực phát hành 24/24h, có thời gian cho tác phẩm đặc sắc, đầu tư kĩ lưỡng, phát trên kênh

truyền hình quốc gia cũng tốt, phát trên các nền tảng mạng xã hội hoặc các trang báo điện tử cũng nhiều người xem lắm chứ! Gốc rễ của vấn đề vẫn nằm ở tác phẩm báo chí có ý nghĩa và chất lượng thông tin chính xác, kịp thời, đáp ứng nhu cầu công chúng chứ không phải quy mô cơ quan hoành tráng hay điều gì khác. Tôi nhấn mạnh là không giảm tiền đầu tư, không giảm nhân lực cho các cơ quan báo chí, truyền thông, nhưng làm thế nào cho hiệu quả, xứng với trông đợi của Đảng, Nhà nước và nhân dân thì phải luôn trăn trở, suy nghĩ!

◇ Một vấn đề đang được các cơ quan báo chí quan tâm là phải bảo đảm bản quyền và sự chủ động thông tin khi các nền tảng mạng xã hội lợi dụng báo chí để hút nguồn thu về phía mình, ông có đánh giá gì về vấn đề này?

Khi công chúng đang dần "di cư" lên không gian mạng, bên cạnh những loại hình báo truyền thống, các cơ quan báo chí nên tận dụng mạng xã hội để cung cấp thông tin, đáp ứng nhu cầu đa dạng của công chúng.

Tuy nhiên, cần lưu ý, các cơ quan báo chí phải có giải pháp ứng dụng thông minh, dùng để đánh mất chủ quyền và tài nguyên của mình trên không gian mạng chỉ vì chạy theo xu thế.

Báo chí phải tiếp cận công chúng theo phương cách họ mong muốn, quan tâm công chúng. Báo chí cần tham gia "cuộc chơi" trên không gian mạng một cách mạnh mẽ, song phẳng để đạt đích cuối cùng là làm chủ trận địa thông tin.

Các ứng dụng công nghệ, nền tảng mạng xã hội đang tiếp cận công chúng theo cách riêng. Đặc biệt, những thông tin từ báo chí sẽ bị các nền tảng này khai thác, biến thành dữ liệu của mình, từ đó thu hút công chúng và nguồn lực quảng cáo. Tôi cho rằng đã đến lúc phải có những cơ quan truyền thông chủ lực, đủ sức đầu tư để độc lập, làm chủ công nghệ so với một số nền tảng mạng xã hội khác. Đây là vấn đề cấp thiết đặt ra trong phát triển kinh tế báo chí cũng phù hợp với chiến lược làm chủ đồng nghiệp để làm chủ trận địa thông tin của báo chí.

Trân trọng cảm ơn ông!

Sự hấp dẫn nhất của nghề báo chính là dấu ấn cá nhân, chính kiến, tính phát hiện và xử lý thông tin.

Công cụ AI hỗ trợ tạo ra hình ảnh một phóng viên đang tác nghiệp phỏng vấn

ỨNG DỤNG AI để hỗ trợ hiệu quả trong nghề báo

> HẢI YÊN

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo (AI), ngành báo chí cũng không nằm ngoài “cuộc chơi” khi tận dụng những mặt tích cực mà AI mang lại để đưa báo chí đến gần với độc giả hơn, nhất là thế hệ trẻ đang làm chủ công nghệ. Có như vậy, báo chí mới có thể phát huy được vai trò dẫn dắt thông tin nhưng vẫn “tươi mới”, nhanh nhạy và đáp ứng yêu cầu của bạn đọc.

VAI TRÒ TÍCH CỰC CỦA AI TRONG TÒA SOẠN

Cách đây hơn 5 năm, chuyển đổi số báo chí còn gặp nhiều khó khăn và thách thức do phải chuyển đổi từ báo chí đơn loại hình sang báo chí số đa phương tiện với việc sử dụng công nghệ số vận hành, đồng thời sáng tạo nội dung, sản xuất các dòng sản phẩm số, kinh doanh, phát hành trên các nền tảng số trong một hệ sinh thái số. Để làm được điều này, hầu hết các tòa soạn phải tốn rất nhiều công sức, nguồn lực và nhân lực. Thế nhưng, với công nghệ AI hiện nay, cùng với các công nghệ số mới như blockchain, XR... ngành báo chí có thể dễ dàng tạo nên một nền tảng báo chí số đa dạng và tiện lợi.

Cụ thể, với trang báo điện tử, nhiều tòa soạn đã tận dụng công nghệ AI để ứng dụng quản trị nội dung. Cụ thể, trong phân phối nội dung, công cụ AI có thể thông qua chatbot giúp tòa soạn tiếp cận công chúng, kiểm soát thông tin phản hồi từ công chúng, hỗ trợ và tăng tốc công tác nghiên cứu công chúng, phân khúc thị trường và công chúng. Từ các công cụ phân tích nội dung số, các tòa soạn báo có cơ sở để cá nhân hóa nội dung, hoặc xác định loại nội dung phù hợp cho từng nền tảng. Nhà báo Nguyễn Hoàng Nhật, Phó Tổng Biên tập Báo điện tử Vietnamplus (TTXVN) chia sẻ, Báo điện tử VietnamPlus đã cho ra mắt Chatbot để tự động tương tác với độc giả từ năm 2018.

Thêm nữa, AI còn giúp việc phân tích trang website và gợi ý cách tối ưu hóa cấu trúc trang chủ của các tờ báo điện tử cũng như các nền tảng số khác của cơ quan báo chí; đồng thời, AI cũng là công cụ marketing số khá hiệu quả, với những phần mềm ứng dụng trong nâng thứ hạng của trang web (SEO), quảng bá nội dung qua email và đặc biệt là thu phí.

Đặc biệt, trong phần đặt tag SEO, hầu hết các phóng viên, biên tập viên trong các tòa soạn vẫn chưa thực hiện đúng, có lúc thừa, lúc thiếu tag quan trọng, thậm chí không liên quan dẫn đến lượt tìm kiếm thông tin thấp và ít xuất hiện thông tin trên phương tiện tìm kiếm thông tin. Mặc dù các biên tập viên đã kiểm tra khá cẩn thận, thực tế nhiều phóng viên khi nhập tag thủ công vẫn thường mắc lỗi trùng lặp hoặc lỗi chính tả. Thêm vào đó,

vì không ai giống ai, các phóng viên có thể chọn những tag khác nhau cho cùng một loạt bài.

Thế nhưng, với công nghệ xử lý ngôn ngữ tự nhiên là AI, nếu ứng dụng tốt trong báo chí thì công nghệ này không chỉ giúp sửa lỗi chính tả mà có thể giải mã các thực thể đại diện cho chủ đề của bài viết, từ một cá nhân cho đến một tổ chức, dù thực thể đó chỉ được nhắc đến một lần. Nhờ chức năng nhận diện thực thể, phần mềm xử lý ngôn ngữ tự nhiên có thể chia các thực thể ra thành nhiều hạng mục như nhân vật, địa điểm... để hỗ trợ bài báo ưu tiên một nhóm thực thể nhất định khi đặt tag, tùy theo chiến lược của tòa soạn.

Những phần mềm này có thể được tích hợp vào hệ thống tác nghiệp một cách dễ dàng và đủ linh hoạt cho các nhu cầu đa dạng. Phần mềm sẽ giúp các báo đặt tag thống nhất, phù hợp; đồng thời tiết kiệm được thời gian cho các nhà báo, giải phóng họ khỏi những công việc buồn tẻ và dành thời gian cho những việc chỉ con người mới có thể làm.

TẬN DỤNG AI TRONG TÁC NGHIỆP

AI không chỉ hỗ trợ tích cực trong việc xử lý công việc của tòa soạn, quản lý thông tin, biên tập thông tin mà còn giúp các phóng viên, biên tập viên tăng tốc sản xuất nội dung, tin bài. Cụ thể, khi một phóng viên đi tác nghiệp ghi âm phỏng vấn, nếu trước đây làm công việc thủ công là nghe lại và viết ra thì sẽ mất rất nhiều thời gian, công sức, chưa kể nếu người nói có giọng khó nghe hay nói bằng ngôn ngữ khác mà phóng viên không biết, sẽ dễ bị bỏ qua thông tin. Thế nhưng, với phần mềm AI hỗ trợ “giải băng” ghi âm, chỉ trong vòng vài giây, phóng viên đã có đoạn phỏng vấn bằng văn bản đầy đủ và chính xác.

Hay đi họp báo, nhiều đơn vị tổ chức chỉ đưa thông tin trước bằng tài liệu giấy, còn “file mềm” họ sẽ gửi sau. Để đưa thông tin sớm, các phóng viên thường phải gõ lại, vừa mất thời gian vừa có thể sai sót trong quá trình đánh máy. Tuy nhiên, với công nghệ phần mềm AI được tích hợp trong điện thoại hay các ứng dụng, phóng viên chỉ cần chụp lại và sao chép chữ trên hình ảnh là có thể có thông tin “file mềm” ngay lập tức trong vòng vài giây.

Với những tin Podcast đang được giới trẻ yêu thích hiện nay, trước đây các phóng viên phải đóng vai trò vừa viết vừa đọc, thậm chí có tòa soạn phải thuê cả MC chuyên nghiệp riêng, hay đầu tư cả phòng thu âm để giọng đọc mượt hơn, hay hơn, thì nay chỉ cần phần mềm tích hợp AI hỗ trợ chuyển file word thành giọng nói, tất cả mọi thông tin được xử lý chưa đến 1 phút. Không chỉ thế, các phóng viên còn có thể lựa chọn giọng nói sao cho phù hợp với thông tin truyền tải hoặc tùy vùng miền. Chính sự tiện lợi này, không chỉ các tòa soạn báo viết dễ dàng đa dạng hóa thông tin đa phương tiện mà ngay cả các cơ quan báo hình, báo nói cũng áp dụng cho các bản tin ngắn.

Chính vì sự tiện lợi của AI, hiện nay, một số Đài Phát thanh - Truyền hình và các tòa soạn hội tụ có thể ứng dụng tính năng tự động sản xuất các nội dung có cấu trúc lặp lại cho một số tin tức như tin về thời tiết, thể thao, công nghệ... bằng cách xây dựng phần mềm tạo văn bản tự động.

Thạc sĩ Lương Đông Sơn, giảng viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền cho biết, các cơ quan báo chí của Việt Nam đã dùng người dẫn chương trình ảo (MC ảo) cho các bản tin video, bản tin Podcast. Gần đây nhất, nhóm nghiên cứu của Đài Truyền hình TP Hồ Chí Minh đã thử nghiệm thành công trong việc ứng dụng ChatGPT sản xuất phóng sự truyền hình về chính mảng nội dung công nghệ.

Ngoài ra, AI còn có thể hỗ trợ các tính năng nhập văn bản bằng giọng nói, phiên dịch nội dung, hỗ trợ kiểm chứng thông tin độc lập (fact-checking), tự động xác định các yêu cầu từ độc giả, hỗ trợ tổ chức các thông tin và gợi ý liên kết giữa các chủ đề, trực quan hóa dữ liệu, phân tích hình ảnh và nhận dạng. Cụ thể, với những “tùng” thông tin số liệu, nội dung trùng lặp nhưng để có thể phát hiện chủ đề hay, định hướng một lối viết khác không theo lối mòn mà vẫn mới, công cụ AI có thể hỗ trợ phóng viên phân tích và lọc thông tin, gợi ý tit, chủ đề viết. Thậm chí, công cụ AI có thể tự động viết các nội dung, tạo tin bài từ dữ liệu có sẵn.

Tuy nhiên, ứng dụng AI chỉ là công cụ hỗ trợ tích cực cho báo chí và phóng viên. Bởi trên thực tế, để có thể xử lý thông tin bài

báo, bản thân chính phóng viên phải gợi ý yêu cầu mong muốn để AI thực hiện. Yêu cầu càng cụ thể, AI càng phân tích rõ ràng. Từ cả những thông tin AI đem lại đều phải do phóng viên, biên tập viên cung cấp thông tin, số liệu chứ bản thân phần mềm này không thể tự lấy thông tin. Ngoài ra, những bài báo AI viết hay tổng hợp lại thông tin, bản thân phóng viên và biên tập viên cũng phải viết lại theo gợi ý sườn bài của AI. Bởi trên thực tế, mỗi bài viết đều có phong cách riêng của phóng viên, định hướng riêng của tòa soạn. Do đó, để tin bài có hơi thở của cuộc sống, có lối đi riêng thì chính phóng viên vẫn là người thực hiện tin bài, AI không thể thay thế được.

PGS.TS Đỗ Thị Thu Hằng, Trưởng ban nghiệp vụ Hội nhà báo Việt Nam nhấn mạnh, các phần mềm ứng dụng AI dù có nhiều tính năng vượt trội, nhưng xét đến cùng thì đó cũng chỉ là một công cụ mà các nhà báo phải học cách để làm chủ nó, sử dụng nó phục vụ cho hoạt động tác nghiệp của mình nhằm tạo ra các tác phẩm, sản phẩm báo chí theo nguyên tắc của nghề nghiệp. Vì AI không có nhạy cảm chính trị, không có lý tưởng, không có tính nhân văn, hoàn toàn không có trách nhiệm xã hội và đạo đức báo chí. Trí tuệ nhân tạo đang được ứng dụng vào mọi mặt của đời sống xã hội. Báo chí không nằm ngoài xu hướng đó. Vì vậy, mỗi nhà báo, người làm báo càng phải trau dồi năng lực và phẩm chất, học hỏi để làm chủ công nghệ, chứ không để công nghệ dẫn dắt và làm chủ mình.

Trong tương lai, công nghệ sẽ hỗ trợ mọi người trong mọi công việc. Ảnh do AI vẽ minh họa

Với công nghệ AI hiện nay, cùng với các công nghệ số mới như blockchain, XR... ngành báo chí có thể dễ dàng tạo nên một nền tảng báo chí số đa dạng và tiện lợi.

“NHÂN SỰ AI” trong tòa soạn báo

> LÊ VÂN - XC

Với sự bùng nổ về thông tin như hiện nay, nhiều cơ quan báo chí đã sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) để thay đổi cách sản xuất, tổ chức, phân loại, xuất bản cũng như phân phối nội dung trên các nền tảng khác nhau. Vậy những “nhân sự AI” trong các tòa soạn đã và đang “làm việc” như thế nào?

XU HƯỚNG TẮT YẾU

Công chúng đam mê âm nhạc Việt Nam hẳn không thể quên sự kiện nhạc sĩ saxophone Kenny G biểu diễn tại Hà Nội trong đêm cảm xúc “Kenny G Live In Vietnam” vào tháng 11/2023.

Nhà báo Thi Uyên (báo Nhân dân), thành viên nhóm tác giả phỏng vấn nhạc sĩ Kenny G cho biết: “Báo Nhân dân có buổi phỏng vấn độc quyền với Kenny G trong vòng 40 phút. Tôi được giao đề bài là hôm sau phải có bài và dưới dạng E-magazine. Tôi đã sử dụng AI để gỡ băng từ tiếng Anh dịch sang tiếng Việt. Phần dịch sang tiếng Việt tôi phải chau chuốt lại hoàn toàn vì AI với tiếng Việt chưa thành thực như tiếng Anh. Thời gian để làm phụ đề cho video chỉ mất 1, 2 phút. Cả sản phẩm này, nếu bình thường phải mất 8 giờ nhưng ứng dụng AI trong các công đoạn tôi chỉ mất 3 tiếng để hoàn thiện”.

“Hiệu quả của sản phẩm này là nhân vật tốt, lên bài nhanh và trình bày đẹp. Không thể phủ nhận làm nên những hiệu quả đó là nhờ sự hỗ trợ đặc lực của AI”, nhà báo Thi Uyên chia sẻ.

Nhà báo Thi Uyên cho biết: Theo Dự báo xu hướng báo chí, công nghệ, truyền thông năm 2024 của Viện Báo chí Reuters, hiện AI đang được sử dụng trong báo chí với 8 mục đích chính: Tóm tắt bài viết; Tạo tiêu đề; Biên dịch; Tạo hình ảnh; Tạo bài viết; Người dẫn chương trình ảo; Tạo kênh truyền hình.

Còn tại TP Hồ Chí Minh, Đài Truyền hình TP Hồ Chí Minh (HTV) được biết đến là kênh hình tiên phong trong ứng dụng AI trong sản phẩm truyền hình. Phóng sự “Xu hướng phát triển trí thông minh nhân tạo tại Việt Nam” dài 4 phút của HTV đã tạo cú hích trong làng báo trước những vấn đề ChatGPT và AI đặt ra thời điểm đầu năm 2023.

Theo nhà báo Ngô Trần Thịnh, Trưởng bộ phận nội dung số, Trung tâm Tin tức, Đài Truyền hình TP Hồ Chí Minh, đến nay bộ phận Nội dung số của HTV đã AI hóa thành công.

Điều rõ nhất khi các phóng viên thực hiện sản phẩm thông tin khi ứng dụng AI chính là tiết kiệm thời

MC ảo “Tuấn Kiệt” tại báo Đắk Nông.

gian. Nhà báo Ngô Trần Thịnh cho biết: “Với phóng sự, phần kịch bản bình thường mất 1 ngày nhưng với sự hỗ trợ của AI chỉ mất 2 tiếng. AI cũng đưa ra kịch bản hình ảnh và đưa ra mối quan hệ phóng viên, biên tập và quay phim. Trước đây, công đoạn này cần 3 tiếng, nay mất 30 phút. Riêng phần quay phim là AI không thay thế được con người. Như vậy AI đã rút ngắn phần tiền kỳ 60% so với trước”.

Tuy nhiên, Nhà báo Ngô Trần Thịnh cũng khẳng định: “AI dù có tuyệt vời đến đâu cũng chỉ có thể đưa một kịch bản tuyệt vời nhưng thành tác phẩm lại cần phóng viên đi quay, người dẫn chương trình đi phỏng vấn. Không có “Made by AI” trong truyền hình”.

ỨNG DỤNG TOÀN DIỆN

Đến nay, nhiều cơ quan báo chí đã sử dụng AI để thay đổi cách sản xuất, tổ chức, phân loại, xuất bản cũng như phân phối nội dung tin tức trên các nền tảng khác nhau, từ đó từng bước thay đổi trải nghiệm người dùng về nội dung và hình thức theo hướng thông minh hơn.

Nhà báo Tô Đình Tuấn, Tổng biên tập Báo Người lao động cho biết: “Từ đầu năm 2024, Báo Người lao động (cơ quan ngôn luận của Thành ủy TP Hồ Chí Minh) đã tiến hành đợt cải tiến mạnh mẽ báo in và báo điện tử. Điểm khác biệt của lần cải tiến này là ứng dụng AI vào sản xuất nội dung, nhằm tăng tiện ích cho người dùng. AI đã cải thiện các vấn đề về trải nghiệm đọc, tăng tương tác, thu hút bạn đọc trẻ; tối ưu lại thiết kế và trải nghiệm đọc trên phiên bản mobile. AI còn giúp Báo Người lao động điện tử đa dạng hóa cách trình bày, giúp tạo ra các nội dung dễ hiểu, dễ gây ấn tượng và hấp dẫn hơn đối với bạn đọc.

Chuyên mục “Dành cho bạn

đọc VIP” (chuyên mục báo chí đặc biệt, có thu phí trên Báo Người lao động điện tử) cũng được ứng dụng công nghệ mạnh mẽ, bổ sung thêm nhiều tính năng để phục vụ bạn đọc một cách tốt nhất. Ví dụ, bạn đọc có thể mua tin-bài để tặng người thân, bạn bè; tự động “giao hạn gói đọc báo” để bạn đọc thuận tiện mua gói mới khi gói đang dùng sắp hết hạn; thống kê, theo dõi các tài khoản trả phí đọc báo để có chính sách chăm sóc phù hợp.

Nhà báo Tô Đình Tuấn cho biết: “Báo Người lao động xây dựng phong trào học tập tại báo với mục tiêu là tạo ra môi trường để có thường xuyên 40% – 60% đội ngũ nhân sự Báo Người lao động tham gia học tập về ứng dụng AI, công nghệ số, chuyển đổi số phù hợp theo hoạt động của báo cũng như công việc chuyên môn của cá nhân. Chúng tôi đã phối hợp với một đơn vị thuộc Bộ TT-TT mở khóa đào tạo “Ứng dụng AI trong sản xuất tác phẩm báo chí số”, trong thời gian 21 ngày cho hơn 100 phóng viên, BTV, Thư ký tòa soạn nhằm giúp anh em xây dựng thói quen cũng như những kỹ năng sử dụng các công cụ AI (ChatGPT, ChatPDF, Gemini, Claude, Canva...) một cách thông minh nhất vào công việc chuyên môn.

“Sau khóa đào tạo, đã có nhiều phóng viên, biên tập viên có khả năng sử dụng AI tạo ra các bản tin Podcast với kịch bản đa dạng, có tương tác; có khả năng sử dụng AI tạo ra các video, clip ngắn, các

bản tin Infographic và các bản tin video với Virtual MC... Hiện tại, chúng tôi đã khai giảng và đang đào tạo tiếp khóa nâng cao về ứng dụng AI trong công tác tòa soạn cũng như sản xuất nội dung”, Nhà báo Tô Đình Tuấn nói.

Là tờ báo địa phương, Báo Đắk Nông là tòa soạn có sự đổi mới khi sử dụng AI như một công cụ đắc lực. Ông Vũ Ngọc Tú, Tổng Biên tập báo Đắk Nông cho biết: “Sau khi Đảng ủy Báo Đắk Nông ra nghị quyết về nâng cao chất lượng, hiệu quả các sản phẩm báo chí, chúng tôi tiến hành từng nhóm ứng dụng với công cụ AI.

Ông Vũ Ngọc Tú cho rằng, công nghệ, trong đó có AI, giúp cơ quan báo chí có thể ứng dụng được các công nghệ hiện đại. Những tòa soạn, dù nhỏ, nguồn lực về con người, tài chính eo hẹp, nếu mạnh dạn ứng dụng sẽ có điều kiện để vươn lên, tạo thêm nhiều giá trị cho chính những công việc của mình.

Nhà báo Tô Đình Tuấn cũng khẳng định: “AI chỉ là công cụ hỗ trợ nhà báo trong quá trình xử lý tài liệu, sản xuất tin, bài; hỗ trợ tòa soạn trong quản trị, thu thập dữ liệu người dùng và phân tích, nhận diện bạn đọc mình là ai. Bởi vậy, từng nhà báo, từng tòa soạn phải luôn vận động, học hỏi, cập nhật những tiến bộ của AI để tạo dựng cho mình kỹ năng sử dụng AI một cách thông minh nhất; không để AI dẫn dắt mà hãy biến nó thành một thư ký ảo đắc lực nhất”.

COO DUNG BUI, NGƯỜI CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG VÀ ĐIỀU HÀNH CHÍNH CHO TRANG TIN TỨC TỔNG HỢP VNTRE.VN (VN TRẺ) CÒN BIẾT: VIỆC ÁP DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) KHÔNG CHỈ LÀ XU HƯỚNG MÀ CÒN LÀ CHÌA KHÓA MỞ RA NHIỀU CƠ HỘI CHO SỰ PHÁT TRIỂN ĐỐI VỚI ĐƠN VỊ NHƯ VNTRE.VN. KHI ÁP DỤNG CÔNG NGHỆ CẬP NHẬT TIN TỨC TÍCH HỢP AI THÔNG MINH VNTRE.VN CÓ KHẢ NĂNG PHÂN TÍCH SỞ THÍCH, THÓI QUEN ĐỌC TIN TỨC CỦA TỪNG NGƯỜI DÙNG TỪ ĐÓ ĐỂ XUẤT NHỮNG NỘI DUNG PHÙ HỢP NHẤT MÀ NGƯỜI ĐỌC QUAN TÂM.

Đào tạo kỹ năng BÁO CHÍ SỐ

> XUÂN MINH

Báo chí số, nhất là ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong làm báo đang phát triển mạnh mẽ tại Việt Nam, đòi hỏi đội ngũ nhà báo phải có những kỹ năng số. Điều này yêu cầu công tác đào tạo báo chí truyền thông có những đổi mới phù hợp.

MONG MUỐN TỪ BÁO CHÍ CƠ SỞ

Là sinh viên báo chí ra trường được hơn 2 năm nay, Thái Sơn đã làm việc tại 3 đơn vị báo chí khác nhau. Về kỹ năng dùng công nghệ trong ứng dụng làm các sản phẩm đa phương tiện, Thái Sơn áp dụng khá thành thạo. “Dù chưa được sử dụng công nghệ mới nhất nhưng quãng thời gian là sinh viên, tôi vẫn vẫn được tiếp xúc, học hỏi về các công nghệ trong lĩnh vực báo chí, truyền hình, truyền thông... như các công cụ dựng phim, thiết kế đồ họa 3D, VFX, phần mềm Pr, Ae, AutoDesk Maya... để bắt kịp hơn về xu hướng báo chí mới”, Thái Sơn cho biết.

“Tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền, cơ sở đào tạo được nâng cấp với nhiều thiết bị được đầu tư dạy cho sinh viên ở mức cơ bản. Về nội dung, chương trình đào tạo đa dạng, chuyên sâu về nghiệp vụ báo chí và truyền thông. Tuy nhiên, máy móc cho thực hành có đủ, nhưng đa số thiết bị cũ, lỗi thời về mặt công nghệ cũng như ứng dụng cho nghiệp vụ báo chí hiện tại. Do đó, cơ sở đào tạo cần liên kết với các đơn vị, cơ quan báo chí để tạo môi trường thực hành nghiệp vụ cho sinh viên”, Thái Sơn chia sẻ.

Từ góc độ cơ quan báo chí, PGS.TS Nguyễn Thành Lợi, Tổng Biên tập Báo Kinh tế và Đô thị cho biết, đơn vị có 9 ấn phẩm nay đã tích hợp vào làm 1 hệ thống tác nghiệp để quản lý thông tin đầu vào và thống nhất thông tin đầu ra. Đây là thay đổi lớn nhất với báo Kinh tế và Đô thị theo chiến lược chuyển đổi số.

Để có nguồn nhân lực, báo Kinh tế và Đô thị đang phối hợp với Học viện Báo chí và Tuyên truyền đào tạo 100 sinh viên làm podcast. Các em chia sẻ, học lý thuyết ở trường thấy xa vời, nhưng khi làm thực tế tại hiện trường và phát triển nền tảng của báo lại sáng tạo được nhiều ấn phẩm có giá trị. Do đó, đào tạo và thực hành cần gắn với thực tế. Bên cạnh đó, báo chí đào tạo nền tảng về lý luận và kiến thức chiều sâu để không bị dẫn dắt bởi mạng xã hội với thông tin ngắn và nhanh”, ông Nguyễn Thành Lợi chia sẻ.

Trong quá trình đào tạo, cần xây dựng media studio đa chức năng và cùng một cơ sở đào tạo báo chí, không phân biệt rạch ròi môn học. Sinh viên cần thành

thạo các kỹ năng: Viết, chụp, ảnh và kỹ năng sử dụng mạng xã hội và thiết bị hiện đại.

Từ đầu năm 2023 đến nay, Báo Hải Dương đẩy mạnh chuyển đổi số, chuyển trọng tâm từ báo in sang báo điện tử; tăng cường sản xuất và chuẩn hóa các sản phẩm báo chí đa phương tiện, sản phẩm báo chí mới như Emagazine, Podcast, Infographic; tích hợp audio, video trong tin, bài; sử dụng phần mềm trí tuệ nhân tạo (AI) đọc tin, bài... Báo điện tử Hải Dương luôn trong top 10 báo Đăng địa phương trên cả nước có nhiều người đọc nhất.

Ông Nguyễn Quý Trọng, Tổng Biên tập Báo Hải Dương cho biết: “Để làm được điều này, báo Hải Dương tái cấu trúc toà soạn. Chúng tôi thống nhất quy trình xử lý từ 3 phần mềm tác nghiệp tích hợp vào làm 1. Đồng thời, để tạo ra sự chuyển dịch hay phát triển chuyển đổi số, thì điều cốt lõi là nhân lực. Báo Hải Dương đã mở nhiều lớp tập huấn, mời các giảng viên, chuyên gia giỏi về giảng dạy; tổ chức các chuyên đề học tập báo bạn; coi trọng tự rèn luyện, đặt ra chỉ tiêu cụ thể và đưa vào nhiệm vụ đặt phả”.

Đài Truyền hình Việt Nam cũng tổ chức theo mô hình đa phương tiện. Theo bà Nguyễn Thu Hà, Phó Giám đốc Trung tâm Sản xuất và Phát triển nội dung số (Đài Truyền hình Việt Nam): Ranh giới giữa các loại hình báo chí đang mờ dần, tiệm cận với mẫu số chung là “báo chí đa phương tiện”. Các nhà báo cũng cần có những kỹ năng Mojo (báo chí di động) và “truy cập mobile”, đồng thời phải sớm sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) như những trợ lý đắc lực trong quá trình tác nghiệp. Đồng thời, quá trình đào tạo cũng thích ứng khi đào tạo những thế hệ Zen Z sử dụng công nghệ chuyên nghiệp, giải phóng người làm báo khỏi những việc lặp lại, cho họ nhiều thời gian hơn để sáng tạo.

HỢP TÁC “KIẾNG 3 CHÂN”

Theo chiến lược “Chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”, đến năm 2030, 100% cơ quan báo chí đưa nội dung lên các nền tảng số (ưu tiên các nền tảng số trong nước); 90% cơ quan báo chí sử dụng nền tảng phân tích, xử lý dữ liệu tổng hợp tập trung, ứng dụng trí tuệ nhân tạo để tối ưu hóa hoạt động.

Báo chí chuyển đổi số đòi hỏi nhà báo tác nghiệp đa phương tiện.

Ông Lê Xuân Trung, Phó Tổng biên tập báo Tuổi Trẻ, TP Hồ Chí Minh nhận định: Trong thời đại chuyển đổi số, cần có sự hợp tác kiềng 3 chân: Cơ sở đào tạo truyền thông - Cơ quan báo chí - Công ty công nghệ. Chân kiềng thứ nhất là cơ sở đào tạo báo chí - truyền thông có thể mạnh về đào tạo chuyên nghiệp, bài bản từ tuyển sinh đầu vào, tổ chức giảng dạy, thi cử, đánh giá sinh viên cho đến cấp bằng tốt nghiệp. Tuy nhiên, các trường đào tạo hàn lâm, thiên về lý thuyết và cũng không đủ phương tiện, điều kiện cho sinh viên thực hành các sản phẩm báo chí, đặc biệt là các sản phẩm báo chí mới.

Chân kiềng thứ hai là các cơ quan báo chí sẵn sàng bổ sung cho các trường về phương tiện, điều kiện thực hành các sản phẩm báo chí. Các cơ quan báo chí với một đội ngũ nhà báo chuyên nghiệp có thể hướng dẫn, tư vấn, chia sẻ cho sinh viên những kinh nghiệm bổ ích trong quá trình hành nghề của họ, để sinh viên có thêm những bài học nghề nghiệp từ thực tế cuộc sống.

Chân kiềng thứ ba là các công ty công nghệ ngày càng chi phối hoạt động báo chí và công việc làm báo hiện nay gắn chặt với công nghệ từ phần cứng cho đến phần mềm. Điều đó cho thấy, các cơ sở đào tạo hiện nay muốn đi nhanh và đi xa, cần hình thành sự liên kết với các cơ quan báo chí và các công ty công nghệ để tạo mạng lưới đào tạo báo chí - truyền thông liên hoàn trong nghiên cứu và phát triển các mô hình đào tạo linh hoạt, phù hợp với nhu cầu đang thay đổi rất nhanh về nguồn nhân lực ngành báo chí - truyền thông.

PGS.TS Đỗ Thị Thu Hằng, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng ban Nghiệp vụ, Hội Nhà báo Việt Nam cho biết: Từ năm 2003, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã tuyển sinh chuyên ngành báo mạng điện tử, cũng là nơi đào tạo loại hình báo chí này sớm nhất ở Việt Nam. Tháng 8/2018, Viện Báo chí, Học viện Báo chí và Tuyên truyền lần

đầu tiên tuyển sinh ngành Truyền thông đa phương tiện, với chương trình đào tạo đi sâu về báo chí truyền thông số với cấu trúc nội dung số + công nghệ số + mỹ thuật số.

“Để quá trình liên kết giữa cơ quan báo chí, cơ sở đào tạo, đơn vị công nghệ đạt hiệu quả, trước tiên Học viện chú trọng việc xây dựng chương trình đào tạo sát thực tế; mời các chuyên gia, nhà báo giàu kinh nghiệm trong lĩnh vực báo chí số tham gia giảng dạy. Bên cạnh đó, các cơ sở đào tạo có thể gửi sinh viên đi kiến tập và thực tập tại cơ quan báo chí từ năm thứ 3 để sinh viên định hình môi trường làm việc, nhu cầu tuyển dụng và các ứng dụng đang sử dụng để từ đó có định hướng tự học hoặc học thêm các kỹ năng mới”, bà Đỗ Thị Thu Hằng chia sẻ.

TS. Đỗ Anh Đức, Trưởng Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội cho rằng: Trong lĩnh vực báo chí, sự trỗi dậy của công nghệ AI nhanh chóng ảnh hưởng đến việc thu thập tin tức, sản xuất tin bài và phân phối nội dung. Tuy nhiên, việc ứng dụng AI trong báo chí cũng đặt ra nhiều thách thức như kiểm soát thông tin, tin giả, vi phạm đạo đức và bản quyền... Để giúp các “nhà báo” tương lai thích ứng với môi trường làm việc được ứng dụng AI rộng rãi, trách nhiệm đầu tiên thuộc về các cơ sở đào tạo nguồn nhân lực báo chí - truyền thông.

Trung bình, hàm lượng công nghệ trong chương trình đào tạo của các trường chiếm tỷ lệ từ 10% - 15% tổng số tín chỉ toàn khóa học. Một số trường do có lợi thế về nền tảng công nghệ thông tin nên số học phần có hàm lượng công nghệ có thể chiếm tỷ lệ từ 20% - 30% tổng số tín chỉ của chương trình đào tạo.

Để nâng cao chất lượng giảng dạy, các cơ sở đào tạo nguồn nhân lực báo chí - truyền thông cần kết hợp nhiều giải pháp, như liên kết với các công ty/tập đoàn công nghệ, các cơ quan báo chí - truyền thông để đưa sinh viên đi thực tập từ năm thứ 2 hoặc thứ 3.

Ranh giới giữa các loại hình báo chí đang mờ dần, tiệm cận với mẫu số chung là “báo chí đa phương tiện”. Các nhà báo cũng cần có những kỹ năng Mojo (báo chí di động) và “truy cập mobile”, đồng thời phải sớm sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) như những trợ lý đắc lực trong quá trình tác nghiệp.

KỸ NĂNG THẨM ĐỊNH

của nhà báo trước tin giả

> MINH PHƯƠNG

Môi trường phát tán tin giả (fake news), thông tin xấu độc phổ biến nhất ở Facebook, Youtube, TikTok, Zalo... đang "bùng phát". Trước "ma trận" thông tin, việc thu thập thông tin của người làm báo từ nhiều kênh, trong đó có mạng xã hội đòi hỏi phải hết sức thận trọng.

Dự án tuyên truyền "Nói không với Fake News" của Thông tấn xã Việt Nam đã lan tỏa tới các học sinh tỉnh Đồng Tháp.

NHỮNG "TẠI NẠN" NHỎ ĐỎ

Trong bối cảnh công nghệ phát triển như vũ bão, mạng xã hội đang là kênh thông tin hiệu quả để nhà báo tham khảo. Tuy nhiên, Facebook như "con dao hai lưỡi" khi ẩn chứa cả thông tin xấu, độc, chưa được kiểm chứng rõ ràng.

Mới đây nhất, cộng đồng mạng xôn xao vụ một người mẹ với nick FB là N.V.A đăng tải câu chuyện: "Do không đóng 100.000 đồng quỹ phụ huynh, cháu bé lớp 1-con của chị N.V.A trường Tiểu học Gia Lương, huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương đã phải ngồi nhìn các bạn ăn liên hoan". Thông tin này càng lan truyền mạnh khi một tờ báo điện tử A đã đăng đầu tiên vụ việc. Tuy nhiên, phóng viên chỉ khai thác thông tin 1 chiều từ Facebook của N.V.A, không trực tiếp gặp nhân vật cũng như các bên liên quan.

Lập tức, cộng đồng mạng thể hiện sự phẫn nộ vì thương cháu bé. Rất nhiều người đã để lại bình luận với lời lẽ thô tục đối với ban phụ huynh, cô giáo em "học sinh lớp 1" trên. Chưa hết, họ còn có những status, bình luận lăng mạ ngành giáo dục, trường học Tiểu học Gia Lương... Sau đó, báo điện tử A đã phải sửa tít để "trấn an" dư luận.

Trước đó, từng có câu chuyện một nhà báo "mắc bẫy" mạng xã hội. Trong bối cảnh COVID-19 bùng phát, một nhóm đối tượng lừa đảo trên mạng đã dựng một câu chuyện bi thương, đó là "bác sĩ Khoa rút ống thở của người nhà để nhường máy thở cho mẹ con sản phụ". Thủ đoạn tinh vi của nhóm "bác sĩ Khoa" này nhằm dựng chuyện "lấy nước mắt",

chiếm đoạt tiền của các nhà hảo tâm.

Nội dung câu chuyện đã được nhiều người chia sẻ trên Facebook với tốc độ "chóng mặt", trong đó có cả những nhà báo có sức ảnh hưởng trong công chúng. Tuy nhiên sau khi cơ quan chức năng vào cuộc xác minh, nội dung "bác sĩ Khoa" là giả, không có thật.

Do mong muốn chia sẻ cảm xúc đối với sự hy sinh của "bác sĩ Khoa" nhưng lại thiếu kiểm chứng nguồn tin, hai nhà báo N.Đ.H và H.N.V có số lượng bạn bè follow trên mạng rất lớn, đã vô ý chia sẻ thông tin "Trần Khoa" không có thật. Thanh tra Sở Thông tin và Truyền thông (TT-TT) Thành phố Hồ Chí Minh đã xử phạt hành chính 2 facebooker này.

Trên trang cá nhân của mình, Facebook N.Đ.H chia sẻ: "Bản thân lấy làm tiếc khi lan tỏa câu chuyện về vị bác sĩ nhường ống thở". Theo ông N.Đ.H, do thiếu kiểm chứng nên đã vô tình lan tỏa câu chuyện không có thật; đồng thời bày tỏ xin lỗi vì đã để cảm xúc đi trước. Facebooker H.N.V cũng đăng bài chất vấn bản thân cùng lời xin lỗi; đồng thời nhấn mạnh sẽ cẩn trọng hơn, nghiêm khắc hơn với bản thân.

Đến nay, nhiều người vẫn không quên vụ việc, Sở TT-TT thành phố Đà Nẵng đã xử phạt 7,5 triệu đồng đối với một nhà báo đăng tải bài viết trên mạng: "Đà Nẵng đề xuất mở 'phố đèn đỏ' để kích cầu du lịch" kèm hình ảnh nháy cảm... Bộ TT-TT đã quyết định thu hồi thẻ nhà báo với 2 lãnh đạo tờ báo vì để xuất hiện các bài viết không đúng sự thật.

Chia sẻ với phóng viên báo Tin tức, ông Võ Xuân Trường (44 tuổi), hiện là Giám đốc Công ty CP Mekolor (trụ sở quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ) cho biết: Công ty vừa khiếu nại một tờ báo B vì đăng tải thông tin chưa hoàn toàn chính xác.

Theo ông Võ Xuân Trường, tờ báo này đã có văn bản phản hồi thông tin về phản ánh của công ty; đồng thời điều chỉnh lại một số thông tin của bài viết. Tuy nhiên theo lãnh đạo Mekolor, động thái của tờ báo này vẫn không thực hiện nghiêm túc yêu cầu cải chính theo quy định pháp luật báo chí, gây hậu quả và thiệt hại nghiêm trọng cho cá nhân ông Võ Xuân Trường và Mekolor.

TÌNH TÁO KHI THAM GIA MẠNG XÃ HỘI

Trước "ma trận" thông tin trên không gian mạng, nhà báo Lê Quốc Minh, Phó trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam, Tổng biên tập báo Nhân Dân nhận định: "Xu thế chiếm lĩnh của mạng xã hội là thật. Dù vậy, báo chí chính thống không nên chạy theo mạng xã hội".

Hiện, Việt Nam có khoảng 40.000 người làm báo, trong đó 25.000 người có thể nhà báo trên tổng số khoảng 100 triệu dân. Nếu mỗi người dân có một chiếc điện thoại thông minh, theo nhà báo Lê Quốc Minh, họ đều có thể tiếp cận thông tin và trở thành một kênh thông tin. "Số lượng người làm báo chỉ như giọt nước trong biển người có thể cung cấp thông tin. Do vậy, đòi hỏi báo chí chính thống phải cạnh tranh, chạy theo và đi trước mạng xã hội là không thực tế", nhà báo Lê Quốc Minh khẳng định.

Chính vì vậy, khi đứng trước lượng thông tin khổng lồ từ các trang mạng xã hội, hơn lúc nào hết, các nhà báo phải có kỹ năng sàng lọc, thẩm định thông tin. Trao đổi với phóng viên báo Tin tức, PGS.TS Hà Huy Phương (Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh) cho biết: Để có thể truyền tải được các bài báo có thông tin trung thực, khách quan nhất, nhà báo phải có kiến thức hiểu biết về các vấn đề của đời sống xã hội. Có như vậy, nhà báo mới có thể tiếp cận, khai thác, sáng tạo tác phẩm báo chí có nội dung sâu, rộng, chân thật, khách quan và nhân văn.

Bên cạnh đó, nhà báo phải có kỹ năng nghiệp vụ báo chí chuyên nghiệp. Cụ thể, phải chuẩn chỉnh

trong sáng tạo tác phẩm báo chí và tổ chức sản xuất sản phẩm báo chí. Ví dụ, trong sáng tạo tác phẩm báo chí phải am tường lý thuyết và thực hành báo chí. Nếu không nắm chắc tôn chỉ, mục đích, chức năng, nguyên tắc, pháp luật và đạo đức báo chí thì khó tránh khỏi những sai sót. Nếu không nắm chắc các kỹ năng thực hành thâm nhập thực tiễn, phát hiện đề tài, chủ đề, sự kiện, vấn đề, nhân vật, chi tiết, chính kiến và không tuân thủ các thể loại, phương thức sử dụng ngôn ngữ, biên tập, theo dõi thông tin phản hồi..., thì các nhà báo rất dễ vi phạm tính khách quan, chân thật và tính nhân văn của báo chí.

Người làm báo ngày nay cũng cần làm chủ các phương tiện, kỹ thuật - công nghệ làm báo hiện đại. Với những thế mạnh của công nghệ hiện nay, chính các nhà báo cần tận dụng tối đa công nghệ để làm báo, kiểm soát thông tin và phát triển sản phẩm báo chí trên nền tảng công nghệ để từ đó "chiếm lĩnh" công chúng.

Bên cạnh việc nắm bắt luồng thông tin từ mạng xã hội, nhà báo cũng phải luôn chú trọng đạo đức nghề nghiệp khi tham gia mạng xã hội.

Nhà báo Phạm Văn Báu, Giám đốc Đài Phát thanh và Truyền hình Thanh Hóa, Chủ tịch Hội Nhà báo Thanh Hóa cho rằng: Thực tế không ít nhà báo đã có vi phạm trong quy tắc sử dụng mạng xã hội, như thông tin một chiều, dẫn dắt thông tin trên mạng. "Nhiều nhà báo bày tỏ ý kiến cá nhân trên mạng, nhiều nội dung không đáng báo mà đăng trên mạng, cổ leo lái dư luận, hoang tưởng về sức mạnh của mình", nhà báo Phạm Văn Báu chia sẻ.

"Hiện nay, hầu như người làm báo đều tham gia các mạng xã hội như Facebook, Youtube, Tiktok... đây là những kênh có thể chia sẻ những tác phẩm báo chí hay, nói dài đời sống thông tin báo chí, có sức lan tỏa trong cộng đồng. Vì vậy cần hạn chế chia sẻ, bình luận, đưa ra những quan điểm trái chiều, cổ vũ những thông tin xấu, độc trên mạng", ông Đào Xuân Hưng, Tổng biên tập Tạp chí Tài nguyên và Môi trường cho biết.

Bên cạnh đó, cần tránh kích động tác cho người đọc tò mò, hoặc viết bài câu tương tác, thể hiện quan điểm khi thông tin chưa được kiểm chứng và lan truyền trên nền tảng mạng xã hội, làm người đọc nhận thức sai lệch vấn đề, gây ra những tác hại khôn lường với xã hội.

Một dịp trực kỹ thuật trường quay tại Trung tâm Truyền hình Thông tấn.

ĐẢM BẢO AN TOÀN THÔNG TIN trong cơ quan báo chí

> THẾ ĐOÀN

Các cơ quan báo chí với tài nguyên thông tin quan trọng, trong đó có những cơ quan thông tin chủ lực của quốc gia, luôn cần được bảo đảm an toàn trước thủ đoạn của các nhóm tin tặc (hacker).

NHÂN DIỆN NGUY CƠ MẤT AN TOÀN THÔNG TIN

Thống kê của Cục An toàn thông tin (Bộ Thông tin và Truyền thông) cho thấy, trong 3 tháng đầu năm 2024, qua phân tích hơn 150 triệu cảnh báo về các nguy cơ bảo mật trên không gian mạng Việt Nam được ghi nhận từ hệ thống kỹ thuật, Cục xác định có hơn 300.000 nguy cơ tấn công mạng nhằm vào các hệ thống thông tin trên toàn quốc. Cục An toàn thông tin khuyến cáo, tất cả các trang báo điện tử đều có thể là mục tiêu tấn công của các nhóm hacker.

Trước đó, đã có nhiều vụ việc hacker tấn công, xâm nhập vào tài khoản, trang mạng xã hội của một số cơ quan báo chí. Điển hình như các vụ hacker tấn công mạng báo điện tử VOV, báo VietNamNet, báo điện tử Thanh niên, báo Pháp luật TP Hồ Chí Minh... Hay gần đây là những cuộc tấn công mạng vào các tổ chức, doanh nghiệp như VNDirect, PVOIL, Bưu điện Việt Nam... gây thiệt hại về tài sản, ảnh hưởng đến danh tiếng, gián đoạn hoạt động kinh doanh của các tổ chức gặp sự cố.

Chuyên gia bảo mật và an toàn thông tin Ngô Việt Khôi, nguyên Giám đốc Quốc gia Trend Micro cho rằng, đặc thù nghề báo phải tiếp xúc nhiều với máy tính, thẻ nhớ, usb, hệ thống mạng, hệ thống lưu trữ dữ liệu... tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn thông tin.

"Các cơ quan báo chí chứa đựng nguồn thông tin quan trọng của mỗi quốc gia nên luôn nằm trong tầm ngắm của hacker, nếu những cơ quan này bị "khóa chặt", không thể lên tiếng hoặc lại phát đi những thông tin sai lệch sẽ gây thiệt hại nặng nề cho nền kinh tế và ảnh hưởng đến an ninh quốc gia", chuyên gia Ngô Việt Khôi nhấn mạnh.

Một số thói quen có thể gây mất an toàn thông tin trong môi trường báo chí được chuyên gia chỉ ra như: Sử dụng mật khẩu yếu và tái sử dụng mật khẩu; thiếu cẩn trọng khi sử dụng email; không khóa màn hình máy tính khi không sử dụng; không dùng mã hóa hoặc công cụ bảo mật; sử dụng wifi công cộng không an toàn; chia sẻ quá nhiều trên mạng xã hội; không cảnh giác với các dấu hiệu lừa đảo; không cập nhật phần mềm và hệ điều hành; không thực hiện sao lưu dữ liệu...

Theo báo cáo chỉ số tình báo an ninh mạng IBM, lỗi của con người là nguyên nhân chính góp phần gây ra 95% các vụ rò rỉ thông tin. Chuyên gia Ngô Việt Khôi nhấn mạnh, mỗi cán bộ, phóng viên, biên tập viên, nhân viên đều đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo an toàn thông tin trong cơ quan báo chí.

CHỦ ĐỘNG ỨNG PHÓ VỚI CÁC CUỘC TẤN CÔNG MẠNG

Theo Cục An toàn thông tin, trong bối cảnh các cơ quan báo chí

đang nỗ lực chuyển đổi số thì việc đảm bảo an toàn dữ liệu trên môi trường mạng luôn là ưu tiên hàng đầu.

"Các phòng ban chuyên môn nghiệp vụ tại cơ quan báo chí điện tử cần nắm bắt kịp thời các dấu hiệu bị tấn công từ thời điểm khởi đầu thì thời gian xử lý sẽ rất nhanh và hiệu quả", đại diện Cục An toàn thông tin cho biết.

Đại diện Cục An toàn thông tin khẳng định việc lên quy trình, phương án xử lý sự cố an ninh mạng là vô cùng quan trọng. Bởi, trong phương án này sẽ có đầy đủ từ các biện pháp nghiệp vụ, kỹ thuật và con người tham gia. Qua đó xác định chính xác và kịp thời dấu hiệu bị tấn công để đưa ra phương án xử lý.

Đại diện Trung tâm Kỹ thuật Thông tấn (Thông tấn xã Việt Nam) cho biết, đơn vị đã áp dụng nghiêm quy trình kiểm soát rủi ro và đảm bảo an toàn thông tin theo tiêu chuẩn ISO 27001 (tiêu chuẩn quốc tế về thông tin và an toàn thông tin); thường xuyên theo dõi, cập nhật hệ thống tường lửa, các hệ thống ngăn chặn tấn công; rà soát, đánh giá và khắc phục điểm yếu của hệ thống an toàn thông tin... Nhờ đó, các hệ thống thông tin của Thông tấn xã Việt Nam được bảo vệ tốt, hoạt động ổn định.

Còn theo Trung tâm Tin học và Công nghệ truyền hình, Đài truyền hình Việt Nam, đơn vị thường

xuyên kiểm tra, đánh giá, rà quét lỗ hổng bảo mật đối với các hệ thống ứng dụng, máy chủ, tường lửa, router... nhằm phát hiện kịp thời các điểm yếu và lỗ hổng bảo mật để phối hợp cùng các đơn vị liên quan tổ chức cập nhật, bổ sung, khắc phục kịp thời. Về cơ bản, Đài truyền hình Việt Nam đã hoàn thành xây dựng được hệ thống an ninh mạng bảo vệ các hệ thống thông tin trọng yếu, thiết kế hệ thống an ninh phân tách tuyệt đối về mạng sản xuất, đảm bảo nhiệm vụ sản xuất, phát sóng các chương trình.

Về bảo vệ an toàn dữ liệu, chuyên gia bảo mật và an toàn thông tin Ngô Việt Khôi khuyến nghị các cơ quan báo chí thực hiện sao lưu dữ liệu thường xuyên, trong đó, ưu tiên quy trình 3-2-1, tức là tiến hành lưu ít nhất là 3 bản trên 2 định dạng khác nhau và có ít nhất 1 bản offline. Bên cạnh đó, các đơn vị cần thực hiện các biện pháp giám sát liên tục để phát hiện nguy cơ mất an toàn thông tin mới, bố trí nhân sự thường trực để xử lý kịp thời khi sự cố xảy ra.

Cục An toàn thông tin cho biết sẽ tăng cường rà soát, phát hiện, đánh giá các lỗ hổng bảo mật trên các hệ thống thông tin của các cơ quan Nhà nước, các doanh nghiệp, tập đoàn, đồng thời yêu cầu các đơn vị thực hiện các biện pháp bảo vệ hệ thống thông tin theo đúng quy phạm pháp luật.

Các kỹ sư Trung tâm Kỹ thuật Thông tấn - TTXVN kiểm tra và vận hành hệ thống máy chủ.

Trong bối cảnh các cơ quan báo chí đang nỗ lực chuyển đổi số thì việc đảm bảo an toàn dữ liệu trên môi trường mạng luôn là ưu tiên hàng đầu.

Cục An toàn thông tin

Cần thiết xây dựng chính sách, pháp luật về AI

> THẾ ĐOÀN

Việc phát triển và ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo đang đặt ra nhiều thách thức cho công tác quản lý. Phóng viên báo Tin tức đã có cuộc trao đổi với TS Nguyễn Văn Cương (ảnh), Viện trưởng Viện Chiến lược và Khoa học pháp lý (Bộ Tư pháp) về vấn đề này.

Rất cần hệ thống công cụ, trong đó có các quy định pháp luật và quy tắc đạo đức để bảo đảm việc phát triển và ứng dụng AI một cách có trách nhiệm.

◊ Thưa ông, những vấn đề pháp lý đặt ra đối với việc phát triển và ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo hiện nay là gì?

Trí tuệ nhân tạo (AI) là một trong những thành tựu công nghệ chung của nhân loại trong cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Việc phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo một cách có trách nhiệm có thể thúc đẩy tạo ra những đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia và của nền kinh tế toàn cầu, góp phần tăng năng suất lao động trong nhiều ngành, lĩnh vực.

Tuy nhiên, việc phát triển và ứng dụng các công cụ trí tuệ nhân tạo, nhất là trí tuệ nhân tạo tạo sinh (Generative AI) như Chat GPT cũng đặt ra nhiều vấn đề pháp lý, đặc biệt là trách nhiệm của các đối tượng liên quan đến AI như: Vấn đề sở hữu và các quyền tài sản, quyền nhân thân đối với dữ liệu; vấn đề tôn trọng, bảo đảm, bảo vệ dữ liệu cá nhân; vấn đề tôn trọng quyền tác giả (khả năng vi phạm pháp luật về bảo hộ quyền tác giả); rủi ro đối với các quan hệ kinh tế; rủi ro lan truyền những thông tin không chính xác hoặc những định kiến...

Các tổ chức tội phạm có thể lợi dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo để thực hiện những hành vi phạm tội mới, nhất là các loại tội phạm trên không gian mạng, các hành vi vi phạm pháp luật về an ninh mạng, trong đó có hành vi lừa đảo, giả mạo, các loại tội phạm về tài chính khác...

Ngoài ra, từ khía cạnh đạo đức, có thể thấy AI có tác động tới từng cá nhân, doanh nghiệp, tổ chức, các cơ quan nhà nước và tới toàn xã hội. Chẳng hạn, như vấn đề vận hành AI tạo sinh cần tiêu

tốn nhiều năng lượng sẽ phát thải CO2 lớn; AI tạo ra những công việc mới nhưng cũng thay thế nhiều loại hình lao động...

Để việc phát triển và ứng dụng AI mang lại những lợi ích thiết thực cho xã hội, rất cần thiết kế hệ thống công cụ, trong đó có các quy định pháp luật và các quy tắc đạo đức để bảo đảm việc phát triển và ứng dụng AI một cách có trách nhiệm.

◊ Việc điều chỉnh chính sách, pháp luật liên quan đến trí tuệ nhân tạo cần chú ý điều gì, thưa ông?

Nhiều quốc gia, vùng lãnh thổ trên thế giới đã có những động thái chính sách để xử lý những vấn đề pháp lý phát sinh trong quá trình phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo. Các chính sách thường xoay quanh việc tìm điểm cân bằng giữa yêu cầu "tạo động lực thúc đẩy đổi mới sáng tạo liên quan tới việc phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo" với yêu cầu "bảo vệ lợi ích công cộng" nhất là trật tự, an ninh, an toàn xã hội, lợi ích của người tiêu dùng...

Tại Việt Nam, trong Chiến lược quốc gia về nghiên cứu, phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, xác định sự cần thiết phải xây dựng hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và hành lang pháp lý liên quan đến trí tuệ nhân tạo. Trong đó yêu cầu tạo hành lang pháp lý thông thoáng đáp ứng yêu cầu thúc đẩy nghiên cứu, phát triển và ứng dụng AI trong cuộc sống. Chiến lược cũng nhấn mạnh việc phát triển và ứng dụng AI phải lấy con người và doanh nghiệp làm trung tâm, tránh lạm dụng công nghệ

và xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Việc phát triển và ứng dụng AI mà không có sự điều tiết của nhà nước bằng công cụ pháp luật và các công cụ hỗ trợ khác, thì rất khó bảo đảm được các yêu cầu về quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, lợi ích quốc gia, lợi ích cộng đồng và các yêu cầu về an ninh, an toàn khác. Vì vậy, bảo đảm an ninh, an toàn, đáng tin cậy, với mức độ rủi ro nằm trong tầm kiểm soát phải là các yêu cầu mang tính then chốt trong chính sách, pháp luật điều chỉnh việc phát triển và ứng dụng AI.

Trong yêu cầu chung đó, chính sách, pháp luật về AI phải tạo điều kiện thuận lợi nhất để thúc đẩy đổi mới sáng tạo, củng cố các giá trị cốt lõi của trật tự chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của quốc gia đã được ghi nhận trong Hiến pháp và các văn bản pháp luật của quốc gia. Chính sách, pháp luật về AI cũng phải góp phần bảo đảm các quyền thiết thân của mỗi người dân sử dụng hệ thống AI, trong đó có các quyền liên quan tới dữ liệu cá nhân.

◊ Về góc độ pháp luật, ông có lời khuyên gì cho các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp đang nghiên cứu phát triển và ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo tại Việt Nam, thưa ông?

Hiện nay, Việt Nam vẫn chưa có đạo luật chuyên biệt điều

chỉnh riêng về việc phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo. Nhưng cần lưu ý rằng, AI cũng chỉ là một công nghệ và khi được phát triển ứng dụng để cung cấp các sản phẩm hàng hóa, dịch vụ ra thị trường thì đều chịu sự chi phối bởi các quy định pháp luật hiện hành của Việt Nam như Bộ luật dân sự, Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, Luật An ninh mạng, Nghị định về bảo vệ dữ liệu cá nhân, các quy định về hành chính, hình sự...

Tinh thần chung của các quy định pháp luật hiện hành là tôn trọng, khuyến khích cá nhân và doanh nghiệp thực hiện quyền phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo. Phải bảo đảm các yêu cầu không xâm phạm lợi ích quốc gia, dân tộc, lợi ích của nhà nước, lợi ích chung của cộng đồng, quyền và lợi ích hợp pháp của các cá nhân, tổ chức trong xã hội.

Tôi cho rằng, các cá nhân và doanh nghiệp đang nghiên cứu phát triển và ứng dụng AI cần hết sức lưu ý việc phát triển trí tuệ nhân tạo có trách nhiệm, mang lại lợi ích thiết thực cho người dùng bảo đảm an ninh an toàn, bảo đảm tính chính xác, độ tin cậy của những thông tin mà hệ thống AI tạo lập, tuyệt đối không sử dụng AI vào những hoạt động trái quy định của pháp luật.

Trân trọng cảm ơn ông!

HỢP TÁC NGĂN CHẶN dòng tin độc hại

> XUÂN LÂM - HỒNG NHUNG

Bộ Thông tin và Truyền thông (TT&TT) đã thực hiện nhiều giải pháp nhằm ngăn chặn dòng tiền thông qua quảng cáo “chảy vào” các trang thông tin có nội dung không lành mạnh, độc hại.

UỶN NẠN DÒNG TIỀN KHỎI LUỒNG TIN ĐỘC HẠI

Theo ông Lê Quang Tự Do, Cục trưởng Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (PTTH&TTĐT) (Bộ TT&TT), một cuộc khảo sát gần đây cho thấy rằng có tới 43% lượng view trên internet là “view xấu”, tức là số lượt xem gắn liền với các nội dung nhảm nhí, sai lệch, độc hại...

“Tuy nhiên, các nhãn hàng hiện nay đang bị xu thế chạy theo KPI về view. Theo nguồn tin từ một đơn vị tại Singapore, thì 43% view trên mạng xã hội hiện nay là view xấu. Nhưng các nhãn hàng rất coi thường chuyện đó, đổ tiền vào cả 43% lượng view xấu đó. Trong khi đó, nếu chỉ cần đầu tư khoảng 10% ngân sách đó vào lượng view tốt sẽ hiệu quả hơn rất nhiều”, ông Lê Quang Tự Do nhấn mạnh.

Một số trang web, tài khoản Facebooker, Tiktokker sống được là nhờ nguồn tiền quảng cáo đổ vào. Do đó, một số trang web, tài khoản mạng xã hội “bất chấp” tạo ra những nội dung không lành mạnh. Do đó, Cục PTTH&TTĐT đã xây dựng và cập nhật danh sách các trang thông tin điện tử vi phạm pháp luật (gọi tắt là Black List) từ năm 2022 đến nay. Đây là các website Bộ TT&TT đề nghị người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, người phát hành quảng cáo, người quảng cáo không phát hành sản phẩm quảng cáo trên đó có nội dung vi phạm.

Không chỉ công bố danh sách website vi phạm pháp luật, hồi tháng 3/2023, Cục PTTH&TTĐT đã lần đầu tiên công bố danh sách nội dung “độc được xác thực” trên mạng (gọi tắt là White List). Việc cho ra đời White List và Black List là một trong những giải pháp được Bộ TT&TT đưa ra nhằm tăng cường công tác quản lý hoạt động quảng cáo trên Internet tại Việt Nam.

Theo Bộ Thông tin và Truyền thông, thời gian qua, quảng cáo trên môi trường mạng, đặc biệt là quảng cáo trên các nền tảng xuyên biên giới, bộc lộ nhiều nguy cơ khi người quảng cáo, người kinh doanh dịch vụ quảng cáo không thể đảm bảo quản lý tốt vị trí hiển thị quảng cáo, để cho quảng cáo cài đặt vào các nội dung nhảm nhí, phân chia, thậm chí là xấu độc, chống phá Đảng, Nhà nước, vi phạm nghiêm trọng khoản 1 Điều 1 Nghị định số 70/2021/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 181/2013/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Quảng

cáo. Ngoài ra, dòng tiền quảng cáo được nền tảng xuyên biên giới chia sẻ cho các đối tượng sản xuất nội dung vi phạm pháp luật, qua đó gián tiếp tiếp tay cho hành vi chống phá Đảng, Nhà nước, phát tán tin giả, tin xấu độc trên môi trường mạng.

Trước tình hình đó, Bộ TT&TT đã tổ chức làm việc với các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ quảng cáo, các nhãn hàng lớn, các nền tảng xuyên biên giới để chấn chỉnh, đồng thời tiến hành kiểm tra, xử phạt vi phạm hành chính nhiều tổ chức, doanh nghiệp vi phạm, nhưng đến nay tình trạng này vẫn chưa được ngăn chặn triệt để.

Gần đây nhất, vào cuối tháng 5/2024, Cục PTTH&TTĐT đã xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty TNHH Inverse Media 15 triệu đồng do đặt sản phẩm quảng cáo vào kênh YouTube có nội dung vi phạm pháp luật (xuyên tạc, nói xấu Lãnh đạo Đảng, Nhà nước Việt Nam) được quy định tại khoản 1 Điều 8 Luật An ninh mạng. Ngoài phạt tiền, Công ty TNHH Inverse Media buộc phải tháo gỡ toàn bộ quảng cáo trên kênh mạng xã hội YouTube có nội dung vi phạm. Đây là biện pháp mạnh tay của cơ quan quản lý sau nhiều lần cảnh báo.

Theo ông Nguyễn Thanh Lâm, Thứ trưởng Bộ TT&TT, nguồn tiền quảng cáo cần phải được “uốn nắn” lại. Cụ thể, các nhà quản lý sẽ điều hướng để giúp các đơn vị quảng cáo, các doanh nghiệp xác định được những nội dung sạch, những nội dung chính thống hướng nguồn tiền quảng cáo tới; tránh những nguồn thông tin độc hại, tin rác, câu view, bôi xấu chế độ trên các nền tảng. Danh sách “White List” và “Black List” là một trong những giải pháp để Bộ Thông tin và Truyền thông tiếp tục nắm bắt, giám sát và can thiệp được để giới hạn các kênh nội dung vi phạm pháp luật. Những nội dung vi phạm pháp luật, vi phạm chuẩn mực văn hoá đều phải bị cắt dòng tiền quảng cáo từ doanh nghiệp. Dòng tiền đó phải tìm tới các kênh có nội dung sạch.

TÌM KIẾM MÔ HÌNH HỢP TÁC

Trong bối cảnh không gian số ngày càng phát triển, ông Lê Quang Tự Do cho rằng, báo chí, doanh nghiệp và các nhà quảng cáo đều đang gặp vấn đề của riêng mình. Bởi vậy, “ba nhà” cần phải tìm ra giải pháp để các bên có thể tìm hiểu vấn đề và khó khăn của nhau. Với xu hướng dòng chảy ngân sách quảng cáo vào báo chí đang giảm dần theo tỷ lệ tổng chi quảng cáo

Độc thông tin trên báo chí chính thống.

hàng năm, nhiều cơ quan báo chí đang đối mặt với những khó khăn nhất định về doanh thu và tái đầu tư phát triển. Bởi vậy, việc tìm ra được một mô hình hợp tác giữa báo chí và doanh nghiệp, đơn vị quảng cáo là rất cần thiết.

Bà Phạm Thị Bích Huệ, Phó Chủ tịch Hội doanh nhân trẻ Việt Nam và Chủ tịch HĐQT Công ty CP Western Pacific, thừa nhận rằng trong bối cảnh truyền thông thay đổi, các doanh nghiệp đang có rất nhiều lựa chọn trong việc quảng cáo, không chỉ các kênh chính thống, mà còn trên các mạng xã hội, các kênh của những người nổi tiếng...

Theo bà Phạm Thị Bích Huệ, báo chí cần phải thay đổi để cùng hòa hợp với xu hướng truyền thông mới. Cụ thể, báo chí cần xây dựng những sản phẩm, những nội dung có chất lượng, có nhiều độc giả và mang lại lợi ích thực sự cho các sản phẩm của doanh nghiệp, để các doanh nghiệp sẵn sàng hợp tác trên tinh thần hai bên cùng phát triển.

Theo ông Nguyễn Trường Sơn, Chủ tịch Hiệp hội quảng cáo Việt Nam, mối quan hệ hiện nay của báo chí và doanh nghiệp phải được xem là mối quan hệ mua bán hai bên cùng có lợi, nhưng là “mua bán niềm tin”. Cụ thể báo chí sẽ cung cấp cho doanh nghiệp một kênh quảng cáo tốt, có nhiều người đọc chất lượng và chính thống. Khi đó doanh nghiệp mới thực sự đặt niềm tin vào các cơ quan báo chí.

Tuy nhiên, theo ông Lê Quốc Vinh, chuyên gia truyền thông cho rằng, thực tế hiện nay vẫn cho thấy các doanh nghiệp, các nhà quảng cáo vẫn đang có xu hướng chỉ tập trung vào “view” là chính, thay vì chú ý đến những kênh quảng cáo

có nội dung uy tín, chất lượng... của các cơ quan báo chí chính thống.

Từ góc độ cơ quan báo chí, ông Nguyễn Bá, Tổng Biên tập VietNamNet cho rằng, báo chí hiện tại cũng đã có những chuyên mục, những đề tài... tập trung vào những chủ đề “báo chí nhân văn” hay “báo chí tử tế”, đề cao cái đẹp trong cuộc sống, là nơi mà báo chí và doanh nghiệp hoàn toàn có thể hợp tác.

Báo chí là nhân tố quan trọng góp phần xây dựng môi trường kinh doanh lành mạnh; là cầu nối hiệu quả đưa thương hiệu, hình ảnh doanh nghiệp đến với công chúng mục tiêu, tạo ra giá trị và danh tiếng cho doanh nghiệp. Ngược lại, doanh nghiệp là nguồn thông tin để phản ánh chân thực về đời sống, là cảm hứng, là chất liệu cho quá trình sáng tạo nội dung của báo chí; đồng thời còn là đối tác, khách hàng và là động lực của sự phát triển.

Theo các chuyên gia truyền thông, việc hợp tác giữa ba đơn vị: Cơ quan báo chí báo, doanh nghiệp và đơn vị quảng cáo - là điều cần thiết trong bối cảnh báo chí hiện nay, vừa giúp báo chí cải thiện nguồn thu, giúp doanh nghiệp phát triển bền vững hơn. Nhất là giúp tránh dòng tiền chảy vào các nội dung, các thông tin rác, câu view, bôi xấu chế độ trên các nền tảng mạng xã hội và các trang tin trôi nổi trên internet. Một hình thức hợp tác được gợi ý trong mô hình phối hợp này là tổ chức các sự kiện như sự kiện truyền thông, các sự kiện trong ngành. Đặc biệt, các cơ quan báo chí còn có khả năng kết nối rất tốt với các bên liên quan khác nhau như với các cơ quan Chính phủ, với doanh nghiệp, người nổi tiếng...

PHÓNG VIÊN HIỆN TRƯỜNG:

“Không sẵn được tin nhưng vẫn mừng”

> HỒNG PHƯỢNG

“Nghe tin xảy ra cháy ở đâu, tôi lập tức chạy xe đến đó”, phóng viên Mai Huy Mạnh (báo điện tử Vnexpress) đã chia sẻ như vậy, khi 8 năm qua, anh đã kiên trì, bền bỉ, truyền tải đến công chúng những hình ảnh, thước phim chân thực, sống động, đầy cảm xúc tại hiện trường các vụ hỏa hoạn, thiên tai trên địa bàn TP Hà Nội.

Phóng viên Mai Huy Mạnh (phải) “chạy đua” với lũ lụt tại xã Nam Phương Tiến, huyện Chương Mỹ (TP Hà Nội).

“CHẠY ĐUA” VỚI NƯỚC VÀ LỬA

Đam mê làm báo từ khi còn ngồi trên ghế phổ thông, năm 2016 về công tác tại báo điện tử Vnexpress, phóng viên trẻ Mai Huy Mạnh không ngừng dần thân, thâm nhập cuộc sống. Trong quá trình tác nghiệp, anh luôn “có duyên” với những vụ cháy nổ. Bất kể ngày hay đêm, nắng hay mưa, nhận được tin cháy nổ, anh nhanh chóng đến hiện trường. Cũng bởi vậy, Huy Mạnh được đồng nghiệp gọi với biệt danh “phóng viên cháy nổ”.

“Nhiều lần đến hiện trường vụ cháy rồi lại về vì đám cháy nhỏ, sớm được khống chế. Không làm được tin, bài, nhưng tôi thấy vui vì người dân đã được an toàn”, Huy Mạnh nói.

Là phóng viên đa phương tiện, đưa thông tin đến công chúng chủ yếu thông qua thị giác nên việc có mặt tại hiện trường, ghi lại những hình ảnh, khoảnh khắc đang diễn ra, luôn được phóng viên Huy Mạnh chú trọng.

23 giờ 30 phút ngày 12/9/2023, chuẩn bị nghỉ ngơi sau một ngày tác nghiệp vất vả, Mai Huy Mạnh nhận được tin xảy ra hỏa hoạn tại 29/70 Khương Hạ. Mở cửa ban công, anh thấy những cột khói đen, bốc cao ngùn ngụt, anh ngay lập tức xách đồ tác nghiệp, phóng xe máy đến hiện trường trong đêm.

“Lúc đó, lực lượng chức năng phong tỏa mặt trước của tòa chung cư để phục vụ công tác

cứu nạn cứu hộ, tôi nhanh chóng tìm vị trí tiếp cận khác. Vừa đến phía sau tòa chung cư, tôi thấy một người nằm dưới đất, đang được đưa ra ngoài, xung quanh nhiều âm thanh hỗn độn, ồn ào. Vì thường xuyên tác nghiệp trong các đám cháy nên tôi khá bình tĩnh, ghi lại những khoảnh khắc nạn nhân la hét, kêu cứu; lực lượng phòng cháy chữa cháy tắt bật đập tường, đập sắt... đến những giây phút thoát tim đưa người ra ngoài thành công...”, nhà báo Mai Huy Mạnh chia sẻ.

Để có nhiều hình ảnh, thước phim ấn tượng, phóng viên Huy Mạnh không ngại dần thân. Có những vụ cháy, anh “ăn nằm” tại hiện trường nhiều giờ đồng hồ. Lăn lộn trong không gian bụi khói ướt đầm mồ hôi, tay chân rã rời, lấm lem... nhưng ngọn “lửa nghề” đã giúp nhà báo trẻ vượt lên mọi khó khăn, thử thách, nghiêm túc theo đuổi thông tin.

“Tôi nhớ như in 18 giờ 30 phút, ngày 28/8/2019, khi nhận được tin cháy kho Công ty bóng đèn phích nước Rạng Đông, ngay lập tức tôi phóng xe đến hiện trường. Trong 8 giờ tiếp theo, tôi bám trụ hiện trường, liên tục cập nhật thông tin mới nhất về hiện trường vụ cháy, công tác cứu hộ của lực lượng chức năng...”, phóng viên Huy Mạnh kể lại.

Không chỉ “chạy đua” với “bà hỏa”, công việc làm báo mang đến cho anh nhiều trải nghiệm. Huy Mạnh nhớ những lần “chạy đua”

với lũ lụt tại xã Nam Phương Tiến, huyện Chương Mỹ (TP Hà Nội) hay tác nghiệp trong vụ sập hầm khai thác vàng trái phép tại huyện Lạc Thủy (tỉnh Hoà Bình) năm 2018; vụ bắt 2 trùm ma túy ở xã Lóng Luông (tỉnh Sơn La); tác nghiệp trong đại dịch COVID-19, ngập lụt tại thôn Bùi Xá, thị trấn Xuân Mai, huyện Chương Mỹ (TP Hà Nội), tác nghiệp vụ sạt lở đất đá tại huyện Đà Bắc (tỉnh Hòa Bình) năm 2017... Vất vả, nguy hiểm rình rập, nhưng với phóng viên Huy Mạnh, việc được tác nghiệp trong tình huống khẩn cấp như bão lũ, hỏa hoạn, sạt lở... luôn mang đến những góc nhìn mới mẻ.

“Tôi nhớ mãi lần tác nghiệp vụ sạt lở đất đá tại huyện Đà Bắc (tỉnh Hòa Bình) năm 2017, khi đó tôi làm nghề được khoảng 1 năm. Tôi cùng 3 phóng viên “đội mưa”, đi xe máy lên Hòa Bình ghi nhận thông tin, hình ảnh vụ sạt lở đất đá. Đường lên Hòa Bình ngày mưa bão dường như xa hơn, trắc trở hơn, xe chết máy nhiều lần, chúng tôi phải dắt bộ nhiều cây số... nhưng ai nấy đều tràn đầy năng lượng, tràn đầy nhiệt huyết làm nghề”, Huy Mạnh chia sẻ.

NGUY HIỂM RÌNH RÁP

Tại hiện trường các vụ cháy, phóng viên, nhà báo Huy Mạnh tập trung khai thác những hình ảnh về con người, khoảnh khắc sinh tử của những người mắc kẹt trong đám cháy, nỗ lực cứu hộ, cứu nạn của lực lượng chức năng.

“Khi còn là sinh viên, tôi đã lần xá với mảng thông tin nóng

về giao thông... nên tôi rèn luyện được bản lĩnh, bình tĩnh khi tác nghiệp trong tình huống khẩn cấp. Tuy nhiên, điều khiến tôi gặp nhiều khó khăn nhất là việc tiếp cận hiện trường. Khi tác nghiệp tại hiện trường, tôi cố gắng quan sát, di chuyển nhiều vị trí khác nhau để không bỏ lỡ những khoảnh khắc quý giá tại hiện trường”, Huy Mạnh trải lòng.

Trong những năm làm nghề, phóng viên Huy Mạnh không ít lần phải đối phó với những đối tượng quá khích, bị các đối tượng đe dọa, hành hung... đối mặt với những tình huống đó, anh cố gắng bình tĩnh, kiên trì “cầm hóa” họ.

“Sau nhiều lần bị đe dọa, thậm chí hành hung khi tác nghiệp, tôi rút ra nhiều kinh nghiệm cho bản thân: Dừng lại một vài phút để quan sát, phân tích hiện trường trước khi tiếp cận sâu, bản thân nhà báo, phóng viên phải tự bảo vệ an toàn cho mình, sau đó mới có thể bảo vệ được sự thật và lẽ phải”, Huy Mạnh chia sẻ.

Sau 8 năm làm nghề, tác nghiệp hàng nghìn vụ cháy lớn nhỏ..., đối mặt với nhiều khó khăn, thử thách, nhưng Huy Mạnh luôn tâm niệm: Lăn xả, dần thân hết mình, bởi Huy Mạnh luôn tâm niệm: làm báo không chỉ là một công việc, mà nó là niềm hạnh phúc, niềm hân diện trong cuộc đời.

Chính những lần tác nghiệp hiện trường khắc nghiệt như vậy, đã giúp cho phóng viên Mai Huy Mạnh vững vàng, bản lĩnh, ngày càng trưởng thành hơn trong công việc.

Phóng viên Huy Mạnh (trái) “trắng đêm” cập nhật thông tin vụ hỏa hoạn tại Công ty bóng đèn phích nước Rạng Đông năm 2019.

Nhà báo Nguyễn Cao Cường cùng ban ban Nậm Nghiệp tổ chức Lễ tạ ơn năm 2024.

Nguyễn Cường trong những ngày đầu hướng dẫn bà con Lô Lô làm du lịch.

Nhà báo say mê phát triển du lịch cộng đồng

> LÊ SƠN

“Hôm nay, mình lại được một người anh gửi tặng 100kg xi măng” – gần đây, trong các cuộc hàn huyên với đồng nghiệp, Cường Nguyễn (tên được bạn bè quen gọi của nhà báo “bỏ phố lên rừng” Nguyễn Cao Cường) thường hàn huyên với câu chuyện về xi măng, cây giống, về hoa, về cỏ nơi núi rừng Nậm Nghiệp...

NHÀ BÁO “PHẢI LÒNG” VÙNG CAO

Những ngày tháng 6/2024, nhà báo, nhà nghiên cứu về truyền thông đa phương tiện Nguyễn Cao Cường tất bật triển khai dự án vận động đóng góp 5 tấn xi măng làm đường, 5.000 cây giống làm vườn cây tại bản Nậm Nghiệp, xã Ngọc Chiến, huyện Mường La (Sơn La). Hình ảnh đầy đặn về những con đường liên thôn, liên bản không còn sinh lầy, những vườn cây mát mắt dọc con đường dẫn vào làng được hiện thực hóa thông qua tư duy thực tế, chuẩn xác, đầy kế hoạch của người làm báo, cũng giống như nhiều dự án vì du lịch cộng đồng khác của Cường cứ thế mà dần hình thành.

Thạc sĩ Nguyễn Cao Cường là cái tên không xa lạ trong giới báo chí, truyền thông Việt Nam. Anh được biết đến với vai trò Giám đốc sản xuất kênh truyền hình đối ngoại VTC10, Phó giám đốc Trung tâm hợp tác và sản xuất chương trình VTCab, sau đó là Giám đốc Công ty TNHH CSM Global. Cao Cường cũng đi sâu nghiên cứu và triển khai các hoạt động từ văn, đạo tạo chuyển đổi số trong lĩnh vực báo chí truyền thông, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số quốc gia. Anh cũng là người hỗ trợ các cơ quan báo chí xây dựng hệ thống quản trị số, khai thác và tối ưu hoạt động của tòa soạn trên đa nền tảng thông qua công cụ quản trị theo mô hình hội tụ.

Mối duyên “bỏ phố về chốn sơn lâm” của nhà báo Nguyễn Cao Cường bắt đầu từ những chuyến rong ruổi tới các vùng núi Tây Bắc những năm 2012 - 2013. Khi ấy, anh Cường đặt chân tới Lũng Cú (Hà Giang), tìm hiểu cuộc sống của bà con ở Lô Lô Chải - một bản làng rất đẹp cách cột cờ Lũng Cú khoảng 1km, nơi quần cư của bà con dân tộc Lô Lô.

“Ở đó, đời sống của bà con còn rất khó khăn. Nếu muốn cải thiện

đời sống cho bà con thì phải quảng bá, xây dựng cơ sở vật chất để đón khách du lịch. Muốn thế, phải có người hướng dẫn, chỉ cách cho bà con. Vậy là tôi quyết định dùng mánh công việc truyền thông để thử sức ở một lĩnh vực hoàn toàn mới. Nhiều người bảo đó là một quyết định “điên rồ”, nhưng tôi vẫn quyết tâm, bởi tôi nhìn ra những vẻ đẹp, tiềm năng ở Lô Lô Chải”, anh Cường chia sẻ.

Vậy là Nguyễn Cao Cường đem những kinh nghiệm có được chuyển qua kinh doanh homestay, rồi chọn bản làng trên núi cao để gắn bó và khởi nghiệp du lịch cộng đồng. Cường tâm sự, càng đi nhiều, anh càng nhận ra vẻ đẹp tiềm ẩn của những vùng đất đỏ. Anh mong muốn vẻ đẹp đó phải được nhiều người biết đến, tìm đến. Và chính những tiềm năng du lịch ấy sẽ tạo sinh kế lâu dài cho bà con.

HẾT MINH PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG

“Trước năm 2010, mình không đi đâu ra khỏi Hà Nội. Từ năm 2010 khi qua Mỹ làm việc, thấy người dân rất quan tâm đến chất lượng cuộc sống, cân bằng giữa công việc và nghỉ ngơi, giữ gìn kết nối gia đình. Và mình đã bắt đầu đi lên miền núi từ khi đó. Lô Lô Chải là một bản làng yên bình, bà con dễ mến. Mình đã bắt đầu giúp đỡ bà con ở đây bằng những chương trình thiện nguyện. Tặng quần áo, sách vở, tủ thuốc, tặng tiền làm lại các công trình của bản...”

Nhưng việc từ thiện này không thể duy trì mãi, bà con ở đây cần cái cần cầu cơm hơn là con cá có sẵn. Và du lịch cộng đồng là điều mình nghĩ đến đầu tiên”, anh Cường kể câu chuyện khởi đầu mỗi duyên với miền núi từ cách đây hơn 10 năm của mình.

Khi ấy, phần lớn người dân ở bản chưa hiểu xây dựng dịch vụ du lịch homestay là gì, anh Cường vẫn kiên trì hướng dẫn, hỗ trợ bà

con dân tộc Lô Lô làm du lịch cộng đồng.

“Mình đã cùng anh Gai trưởng bản xây dựng và trang trí cho căn nhà đầu tiên của bản, cũng chính là nhà của anh Gai, để đủ điều kiện đón khách. Cùng lúc đó, anh Ogura người Nhật đã hỗ trợ để anh Gai phục dựng lại căn nhà đất bằng phương pháp trình tường.

Khách trong và ngoài nước dần biết đến bản, và khi khách nhiều hơn, các nhà hàng xóm đến đều bắt chước trường thôn, đầu tư phục dựng lại nhà cổ để đón khách. Cứ như thế các nhà học nhau, đến nay cả bản đã có 42 gia đình làm homestay”, anh Cường kể lại.

Thành công ở Lô Lô Chải, Nguyễn Cao Cường muốn thử sức ở một vùng đất khác. Rồi tình cờ anh tìm đến bản Nậm Nghiệp hoang sơ trong một lần lang thang lên Tây Bắc, dự định chinh phục ngọn núi Tà Chì Nhù trong biển mây hùng vĩ.

Ở độ cao hơn 2.000m so với mực nước biển, Nậm Nghiệp là bản làng cao nhất trên dải đất hình chữ S, đường đi vô cùng khó khăn, kể cả xe máy hay ô tô. Thời điểm anh đến, có rất ít người dưới xuôi đặt chân đến được bản làng này. Cả bản có khoảng 175 nóc nhà, đời sống bà con còn nhiều khó khăn. Tuy nhiên, anh Cường lại nhìn ra tiềm năng du lịch ở đây, chính là những khu rừng táo mèo nguyên sơ.

Anh dựng quán cà phê đón khách ghé thăm bản. Anh hợp với bà con Nậm Nghiệp nói chuyện về làm du lịch, về những nét riêng có của bản có thể thu hút khách phương xa. Anh cũng vận động, thuyết phục bạn bè đóng góp kinh phí hỗ trợ người dân làm đường trong bản, sửa cầu treo qua suối; hướng dẫn các gia đình tham gia san lấp mặt bằng để làm chỗ nghỉ chân, khu cắm trại và cung cấp các dịch vụ cơ bản để đáp ứng nhu cầu của khách hàng.

Nguyễn Cao Cường đã vận dụng sáng tạo những kinh nghiệm nghiệp

vụ báo chí truyền thông để “thắp sáng” mảnh đất Nậm Nghiệp. Từ một vùng đất ít người biết đến, giờ đây, nhắc đến Nậm Nghiệp là người ta nhớ đến mùa hoa táo mèo tháng 3, mùa quả tháng 9 hàng năm...

Nếu ai đã từng đến Nậm Nghiệp và trở lại đây lần sau, đều phải thốt lên rằng bản làng càng đẹp và được quy hoạch tốt hơn. Anh Cường giờ được coi là “chuyên gia về Nậm Nghiệp”, hiểu biết cận kề về vùng đất này, từ vị trí địa lý, khí hậu, thổ nhưỡng đến con người nơi đây. Anh cũng không ngừng lên ý tưởng biến vùng đất này thành điểm đến nghệ thuật, và dự kiến tiếp tục vận động tài trợ để có thể duy trì Trại sáng tác hội họa thường niên. Trại hè nghệ thuật cho học sinh tại Nậm Nghiệp cũng đang lên kế hoạch thực hiện.

Đặc biệt, Nguyễn Cao Cường đang nhen nhóm về một lễ hội độc đáo ở bản: “Tôi sẽ vận động bà con tổ chức lễ tạ ơn nhân mùa hoa sơn tra kết thúc. Trong lễ tạ ơn sẽ giới thiệu 4 sản vật của địa phương gồm trà táo Sơn Tra, mật ong rừng Nậm Nghiệp, rượu quả táo Sơn Tra, rượu hoa táo Sơn Tra. Tôi cũng động viên bà con chuẩn bị điều kiện để thành lập hợp tác xã du lịch Nậm Nghiệp để dần chuyển nghiệp hóa sản phẩm, dịch vụ. Thống nhất và ban hành mức giá của các dịch vụ trong bản, tránh tình trạng lộn xộn, chèn ép khách”.

Không chỉ dừng lại ở Lô Lô Chải và Nậm Nghiệp, anh Cường mang hoài bão nhân rộng mô hình du lịch cộng đồng, dựng nhiều vùng homestay ở nhiều bản làng vùng cao với việc kết hợp những cung đường từ xã Ngọc Chiến tới các khu vực huyện Mường Chải, huyện Trạm Tấu (Yên Bái), huyện Bắc Yên (Sơn La) để tạo thành một vòng cung mới của du lịch Tây Bắc, xuất phát từ Nghĩa Lộ, Yên Bái. Đây sẽ là cung du lịch thu hút khách du khách ở Tây Bắc nếu được kết nối.

Nguyễn Cao Cường đem những kinh nghiệm có được chuyển qua kinh doanh homestay, rồi chọn bản làng trên núi cao để gắn bó và khởi nghiệp du lịch cộng đồng.

Áp dụng công nghệ tại BẢO TÀNG BÁO CHÍ

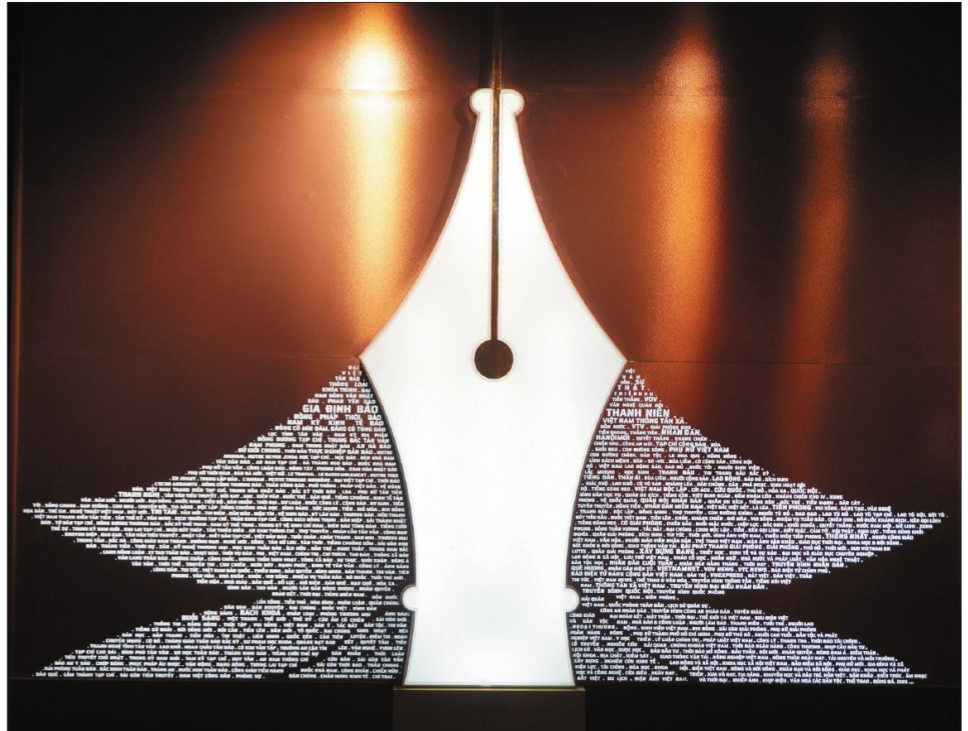
> THU TRANG

Nhờ áp dụng công nghệ số, khách tham quan Bảo tàng Báo chí Việt Nam có thể chiêm ngưỡng 35.000 hiện vật và tiếp cận những câu chuyện nghề nghiệp của các thế hệ nhà báo lão thành, thông qua những cú chạm tay.

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ SỐ TRONG TRUNG BÀY

Nằm tại tòa nhà của Hội Nhà báo Việt Nam trên đường Dương Đình Nghệ (Cầu Giấy, Hà Nội), Bảo tàng Báo chí Việt Nam có diện tích trưng bày gần 1.500m², được trang bị khá hiện đại trên 2 không gian chính, mỗi không gian trưng bày lại được đặt các màn hình chạm tương ứng để khách tham quan tra cứu. Tại các màn hình này có đăng tải các trang báo, câu chuyện, hình ảnh và phim liên quan đến báo chí Việt Nam phù hợp với các giai đoạn. Với dung lượng lên tới 2TB và kết nối trực tuyến với máy chủ, khách tham quan có thể tiếp cận lượng thông tin phong phú và cán bộ bảo tàng có thể dễ dàng đăng nhập để quản lý, cập nhật số hóa trưng bày liên tục ở bất kỳ đâu.

Bước vào bảo tàng, ngay tại gian khánh tiết và không gian trưng bày Báo chí Việt Nam các giai đoạn từ 1865 - 1975, khách tham quan được trải nghiệm với 14 màn hình cảm ứng, có thể tra cứu thông tin liên quan đến hiện vật được trưng bày và có loa định hướng âm thanh. Bước lên tầng 2, không gian trưng bày Báo chí Việt Nam từ 1975 đến nay, bảo tàng bố trí 58 màn hình chạm và trình chiếu. Khách tham quan có thể trải nghiệm hoạt động tra cứu, tìm hiểu về hoạt động báo chí tại 63 tỉnh, thành của Việt

Bút sen với hình ảnh ngôi bút và những cánh hoa kết từ tên của tất cả các cơ quan báo chí Việt Nam, là biểu tượng của Bảo tàng Báo chí Việt Nam.

Nam, tìm hiểu về 5 cơ quan báo chí lớn trong nước và 3 chủ đề báo chí chủ yếu. Đây là không gian trải nghiệm các loại hình báo chí, khu tra cứu, phòng tổ chức sự kiện và vách tường niệm liệt sỹ.

"Việc đưa các màn hình tra cứu số hóa đã giúp bảo tàng đăng tải lượng thông tin phong phú trong điều kiện diện tích trưng bày còn khiêm tốn, đặc biệt là không gian báo chí 63 tỉnh, thành nhằm đáp ứng tốt hơn nhu cầu của khách tham quan", Giám đốc Bảo tàng, nhà báo Trần Thị Kim Hoa cho biết.

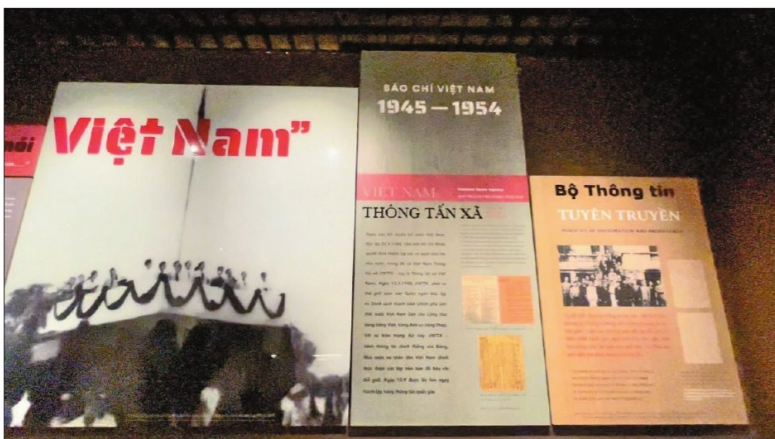
Nói về điểm đặc biệt của bảo tàng là việc ứng dụng công nghệ thông tin trong trưng bày, nhà báo Trần Thị Kim Hoa chia sẻ: Là bảo tàng chuyên ngành báo chí - lĩnh vực đòi hỏi sự nhanh nhạy, chính xác và thường xuyên đổi mới công nghệ, Bảo tàng Báo chí Việt Nam chủ trương tích hợp ứng dụng công nghệ thông tin trong một hệ thống đồng bộ xuyên suốt từ việc sưu tầm, quản lý tài liệu hiện vật, đến công tác số hóa trưng bày bảo tàng tích hợp công nghệ quản lý trưng bày

trực tuyến, công tác truyền thông thông qua các thiết bị công nghệ đa phương tiện.

Với phương pháp trưng bày số hóa, người tham quan bảo tàng chỉ cần chạm tay là được tiếp cận trực tiếp với các âm thanh, hình ảnh, thước phim, các chân dung nhà báo và những câu chuyện báo chí, khiến hiện vật trở nên hấp dẫn, sống động.

HIỆN VẬT KẾ CHUYỀN

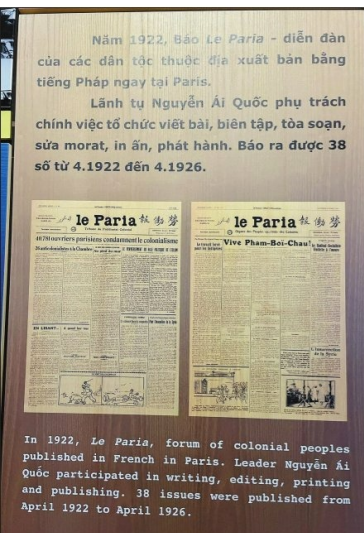
Hiện nay, kho cơ sở của Bảo tàng Báo chí Việt Nam đang lưu

Báo chí Việt Nam giai đoạn 1945 - 1954.

Giấy chứng minh, thẻ nhà báo, giấy chứng nhận của các nhà báo được cấp để phục vụ hoạt động báo chí năm 1945 - 1948.

Bảo tàng trưng bày 30/38 số báo Le Paria (Người cùng khổ).

giữ và bảo quản hơn 35.000 tài liệu, hiện vật quý hiếm. Trong đó, có rất nhiều hiện vật do các cán bộ bảo tàng lặn lội khắp 3 miền tìm kiếm được, và cũng có những hiện vật được các nhà báo, thân nhân nhà báo chủ động tìm đến Hội Nhà báo Việt Nam để hiến tặng, mỗi hiện vật lại là một câu chuyện nghề xúc động của người cầm bút.

Khi biết tin bảo tàng sắp được thành lập, nhà báo Việt Tùng đã mang đến tặng bảo tàng bức ảnh chụp Chủ tịch Hồ Chí Minh đang đánh máy chữ ở chiến khu Việt Bắc năm 1950. Đây là tấm ảnh độc bản, phía sau còn có bút tích và chữ ký của Bác. Một ngày khác, một kỹ sư âm thanh của tháp Eiffel, nguyên Tổng thư ký Hội người Việt Nam tại Pháp mang từ Pháp về một chiếc máy chữ - hiện vật đồng thời với chiếc máy chữ Bác Hồ sử dụng những năm ở chiến khu Việt Bắc. Do biết Bảo tàng Báo chí Việt Nam sắp được thành lập, ông đã quyết định sưu tầm một máy chữ gần giống máy chữ mà Bác Hồ đã dùng để đem về tặng bảo tàng. “Đó là một hiện vật đồng thời rất ý nghĩa, giúp chúng ta hình dung vật dụng thiết thiết gắn với hoạt động báo chí sôi nổi của nhà báo Nguyễn Ái Quốc thời trẻ tại Thủ đô nước Pháp”, nhà báo Trần Thị Kim Hoa cho hay.

Trong hai năm (2013 - 2014), gia đình nhà báo Hoàng Tùng, nguyên Tổng Biên tập Báo Nhân Dân đã hiến tặng nhiều kỷ vật cho Bảo tàng Báo chí, trong đó phải kể đến bộ bàn ghế mây ông sử dụng khi còn công tác, các cuốn sổ ghi chép và nhiều tư liệu báo chí khác. Tại một góc nhỏ của bảo tàng cũng trưng bày tấm bản đồ về Sài Gòn của ông Nguyễn Thanh Bền, phóng viên Thông tấn xã Giải Phóng. Khi công tác ở chiến khu tại Tây Ninh, ông Thanh Bền luôn nhớ về Sài Gòn và mong đến ngày giải phóng. Tấm bản đồ này nằm trong tư trang của ông cho đến năm 2015, khi cán bộ bảo tàng vào khai thác tư liệu thì ông đã tặng lại. Nhà nhiếp ảnh Đoàn

Đoàn các Đại sứ và đại diện ngoại giao tham quan bảo tàng.

Phòng tối của Báo ảnh Việt Nam thời kỳ chống Mỹ hiện diện tại Bảo tàng Báo chí Việt Nam.

Công Tĩnh cũng tặng bảo tàng một thùng đại liên và một bát sắt dùng để đựng phim ảnh và pha hóa chất để rửa phim ảnh khi ông làm nhiệm vụ tại chiến trường Quảng Trị năm 1972.

Một kỷ vật đặc biệt nữa đang lưu giữ tại bảo tàng chính là bức ảnh ngày khai giảng và cuốn sổ lưu niệm ngày ra trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng. Trường được hình thành năm 1949, chỉ học trong 3 tháng với 42 học viên từ khắp các vùng miền, một ngôi trường giữa rừng xanh, nhà tranh mái nứa. Nơi đây đã quy tụ các giảng viên cũng như học viên nổi tiếng như bác Trường Chinh, Đại tướng Võ Nguyên Giáp, Nam Cao, Nguyễn Huy Tưởng... Bác Hồ đã 2 lần gửi thư cho trường, trao đổi về nghề và dặn dò thầy trò nơi đây.

Không ít khách đến tham quan bảo tàng hiện nay đã rất bất ngờ trước gian trưng bày 30/38 số báo Le Paria (Người cùng khổ) mà nhà cách mạng Nguyễn Ái Quốc là chủ nhiệm, kiêm chủ bút trong những năm tháng Người

hoạt động cách mạng tại Pháp. Trong đó, có số đầu tiên xuất bản ngày 1/4/1922 và số cuối cùng (số 38) xuất bản 1/4/1926.

Là một tờ báo xuất bản ở Pháp từ 1 thế kỷ trước, lại chịu sự kiểm soát gắt gao của chính quyền Pháp thời đó nên việc tìm lại những tờ báo này không hề đơn giản. Các cán bộ bảo tàng đã phải gửi thư trao đổi với một số cơ quan lưu trữ ở Pháp như Thư viện quốc gia, Trung tâm lưu trữ quốc gia và tiếp tục nhận được sự hỗ trợ nhiệt tình của các đồng nghiệp từ châu Âu, trong đó Thư viện quốc gia Pháp cung cấp 25 số báo. Tuy nhiên, qua liên hệ và tra cứu thì các cơ quan này không có tờ báo phát hành đầu tiên.

Sau đó, với sự giúp đỡ của cơ quan bạn, một bản số hóa chất lượng cao của Le Paria số đầu tiên này đã được chuyên gia người Pháp trao tặng Bảo tàng Báo chí Việt Nam. Đáng nói, toàn bộ 30

số báo này đều được sưu tầm, tìm kiếm trong giai đoạn dịch COVID-19, điều này cho thấy nỗ lực không ngừng nghỉ của các cán bộ bảo tàng.

Năm 2022, bảo tàng đã tổ chức trưng bày ấn tượng tại Hội báo toàn quốc và trên đường phố TP Hồ Chí Minh về sự kiện báo Le Paria nhân 100 năm thành lập, phát hành số đầu tiên. Điều đó giúp cho công chúng hiểu hơn về nhà báo Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh, hiểu hơn về một bộ phận báo chí của Việt Nam ở nước ngoài trong những giai đoạn mà đất nước ta đang hướng tới độc lập dân tộc.

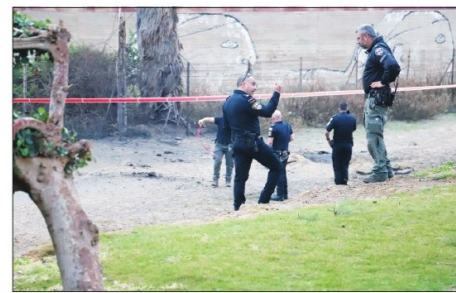
Mặc dù mở cửa trong bối cảnh nhiều khó khăn, đặc biệt là ảnh hưởng của dịch COVID-19, những năm qua, Bảo tàng Báo chí Việt Nam đã đón trên 37.000 lượt khách tham quan, trong đó có hàng nghìn lượt khách quốc tế. Bảo tàng đã tổ chức nhiều sự kiện có ý nghĩa nhằm giới thiệu và phát huy giá trị di sản báo chí các thời kỳ dựng công luận, công chúng đón nhận và đánh giá cao.

“Rõ ràng lịch sử với nhiều rất nhiều cánh cửa, rất nhiều những giai đoạn khác nhau, sẽ còn có nhiều hiện vật, nhiều câu chuyện hay cần được đưa đến công chúng. Bảo tàng Báo chí Việt Nam sẽ không chỉ là kể câu chuyện lịch sử mà tiếp tục kể câu chuyện về báo chí đương đại và những người làm báo hôm nay. Bởi hôm nay rồi sẽ trở thành lịch sử. Và lao động, nỗ lực của những người làm công tác bảo tàng sẽ góp phần viết nên những trang sử nghề báo một cách sống động và chân thực nhất thông qua những hiện vật gốc, những tư liệu báo chí “biết nói” và những tấm gương cống hiến, hy sinh không mệt mỏi của các thế hệ người làm báo cách mạng Việt Nam chúng ta”, nhà báo Trần Thị Kim Hoa chia sẻ.

“Hiện nay, kho cơ sở của Bảo tàng Báo chí Việt Nam đang lưu giữ và bảo quản hơn 35.000 tài liệu, hiện vật quý hiếm.**”**

Phóng viên TTXVN tác nghiệp tại hiện trường vụ tấn công ở Kfar Aza.

Hiện trường một vụ tên lửa rơi ở thành phố Tel Aviv.

Bệnh viện dưới lòng đất ở thành phố Ramat Gan cũng là nơi trú ẩn bom đạn.

TÁC NGHIỆP

tại địa bàn chiến tranh, xung đột

> **VŨ HỘI** (P/v TTXVN tại Israel)

Cuộc xung đột giữa Israel và phong trào Hồi giáo Hamas tại Dải Gaza cũng như với phong trào Hezbollah tại Liban từ đầu tháng 10/2023 đến nay thu hút đông đảo phóng viên, nhà báo nước ngoài đến Israel tác nghiệp. Điều này cho thấy sức nóng của sự kiện đối với giới truyền thông.

Thống kê của Văn phòng Báo chí Chính phủ Israel cho biết, riêng số lượng nhà báo nước ngoài đến đây đưa tin kể từ khi xảy ra xung đột là trên 4.000 người. Nhiều nhất vẫn là Mỹ, Anh, Pháp, Đức. Các nước có nền báo chí nhỏ hơn như Romania, Argentina, Nepal và cả Ukraine cũng cử phóng viên đến tác nghiệp. Chính phủ Israel tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà báo nước ngoài, từ quá trình cấp thị thực, tác nghiệp đến các cuộc họp báo thường kỳ cung cấp thông tin bằng cả tiếng Do Thái và tiếng Anh.

Tuy nhiên, tính khốc liệt của cuộc chiến cũng khiến thương vong đến nay đã lên tới 37.000 thiệt mạng tại Gaza và khoảng 1.400 người tại Israel. Ngoại trừ 1 tuần đạt được thỏa thuận ngừng bắn, không ngày nào ngớt tiếng súng giao tranh giữa các bên. Sự nguy hiểm với các nhà báo cũng tăng lên.

Theo Ủy ban Bảo vệ các nhà báo (CPJ), tính đến giữa tháng 6/2024, đã có ít nhất 108 nhà báo và nhân viên kỹ thuật thiệt mạng khi đưa tin chiến sự, trở thành cuộc xung đột đẫm máu nhất với các nhà báo kể từ năm 1992, khi CPJ bắt đầu thống kê số liệu. 32 nhà báo bị

thương, 2 mất tích, 44 bị bắt giữ. Ngoài ra, các nhà báo còn là nạn nhân của nhiều vụ tấn công bạo lực và đe dọa tinh thần không chỉ bởi những kẻ cực đoan, mà nhiều khi bởi lực lượng an ninh.

Chiến tranh hiện đại có sự tham gia của các loại vũ khí mới như đầu đạn dẫn đường, máy bay không người lái, khiến chính quyền phải chủ động cắt sóng hoặc gây nhiễu hệ thống định vị. Trên các phần mềm bản đồ hoặc dẫn đường bằng GPS, người dân thường thấy mình đang có mặt... ở một quốc gia láng giềng. Vị trí ảo của các cơ quan trọng yếu cũng bị di chuyển. Do đó, quá trình đi lại, tìm kiếm bằng các ứng dụng thông minh gặp nhiều khó khăn. Để khắc phục, phóng viên phải tải bản đồ offline, cắt bỏ định vị và dò đường theo cách truyền thống.

Các phóng viên bản địa đã quen với địa bàn chiến tranh, tâm lý được chuẩn bị từ trước. Còn với các phóng viên đến Israel tác nghiệp trong giai đoạn căng thẳng, cuộc sống thời chiến không dễ chịu chút nào. Tiếng còi báo động liên tục rú lên, người dân vội vã chạy đi tìm nơi trú ẩn hoặc nằm rạp xuống lề đường, những đoàn xe quân sự chạy trên quốc lộ, thông báo từ chính quyền đề nghị tích trữ nhu yếu phẩm để phòng chiến tranh lan rộng... Có phóng viên nước ngoài đến đây sau 1 - 2 tuần không chịu được sức ép tâm lý đã phải về nước.

Trên thực tế, nguy hiểm về bom đạn tập trung ở các địa phương gần Dải Gaza và khu vực biên giới phía Bắc giáp với Liban, nơi hàng chục ngàn người dân đã phải rời bỏ nhà cửa để tránh các vụ tấn công xảy ra "như cơm bữa". Các thành phố nằm sâu trong nội địa Israel

có phần an toàn hơn. Có thời điểm hàng ngàn quả tên lửa từ Dải Gaza bắn sang, hay cuộc tấn công ở at bằng tên lửa và máy bay không người lái từ Iran, hầu hết đều bị đánh chặn. Tuy nhiên, mối nguy hiểm từ các mảnh văng của rocket, với sức công phá có thể phạt đứt một thân cây, khiến mọi người phải đề cao cảnh giác mỗi khi nghe tiếng còi báo động.

Sau với các năm trước, cuộc xung đột lần này ít chứng kiến các vụ khủng bố và bạo lực giữa các cộng đồng người Do Thái và Arab trong lòng xã hội Israel. Cuộc tấn công bất ngờ và đẫm máu của Hamas khiến người Israel đoàn kết hơn. Tuy nhiên, tình thần đó đã bị một số đối tượng lợi dụng, nhất là thanh thiếu niên thuộc cộng đồng tôn giáo Do Thái chính thống. Không ít lần phóng viên bị bao vây, đe dọa, thậm chí bị hành hung.

Chiến tranh khiến người dân Israel trở nên vô cùng "nhạy cảm" với người nước ngoài. Ngay cả sử dụng máy quay, máy ảnh trên đường phố cũng sẽ có nhân viên an ninh yêu cầu kiểm tra giấy tờ, quy trình thẩm tra các lớp lang có thể mất 15 - 20 phút. Một số địa điểm nhạy cảm, các binh sĩ được phép nổ súng bất cứ lúc nào nếu cảm thấy bị chống đối và có nguy cơ bị đe dọa. Thậm chí một người dân binh thường cũng có thể hạch sách và dọa báo cảnh sát, với lý do nghi ngờ hoạt động khủng bố. Trong điều kiện tác nghiệp như vậy, không chỉ mất thời gian, mà còn gây tâm lý ức chế cho các phóng viên nước ngoài.

Khi tác nghiệp, trong khi người dân tìm chỗ trú ẩn thì cũng là lúc phóng viên phải ra ngoài hiện trường để ghi hình, chụp ảnh. Các

thành phố phía nam như Ashdod, Sredot thường là những nơi bị oanh tạc nhiều nhất. Kể từ đầu năm 2024, khu vực biên giới phía bắc mật độ còi báo động diễn ra thường xuyên hơn do các cuộc tấn công của Hezbollah.

Dù đã quen với môi trường chiến tranh xung đột, các phóng viên thường trú của TTXVN phải thận trọng và xử lý các tình huống khéo léo hơn, vừa đảm bảo nhu cầu thông tin về chiến sự, vừa giữ được sức khỏe và an toàn. Trong các tình huống nguy hiểm, kỹ năng tác nghiệp độc lập là yếu tố quan trọng, bên cạnh đó cần có những kỹ năng an toàn khác theo hướng dẫn của các cơ quan chức năng, như cách trú tránh tên lửa khi có báo động hoặc các đường dây nóng hỗ trợ khẩn cấp. Ngoài ra, cần có sự chuẩn bị trước cho khả năng chiến sự lan rộng ra khu vực và vượt tầm kiểm soát.

Những ngày đầu xảy ra chiến tranh, cộng đồng người Việt sinh sống, làm việc và học tập tại Israel là mối quan tâm trước hết đối với độc giả trong nước. Rất may là trong cuộc xung đột lần này, hầu hết cộng đồng người Việt (khoảng 500 người) tại Israel đều ở các địa phương ngoài vùng chiến sự. Bên cạnh đó, mỗi năm Việt Nam cử cử hàng trăm sinh viên theo học chương trình tu nghiệp sinh nông nghiệp tại các trung tâm đào tạo của Israel. Công tác hỗ trợ công dân của Đại sứ quán Việt Nam tại Israel và tinh thần hỗ trợ lẫn nhau trong cộng đồng đã giúp cộng đồng người Việt an toàn, chưa có sự cố đáng tiếc nào xảy ra, nhờ đó giải tỏa được tâm lý đối với các cơ quan đại diện cũng như phóng viên TTXVN thường trú tại địa bàn.

Cuộc bầu cử Tổng thống Nga dưới GÓC NHÌN PHÓNG VIÊN

> DUY TRINH

(PV TTXVN, viết từ Moskva)

Bầu cử có lẽ là một trong những sự kiện quốc tế thường xuyên hiện hữu trong nhiệm kỳ của một phóng viên thường trú ở nước ngoài. Với tôi, đưa tin về các sự kiện bầu cử đem lại nhiều kỷ niệm khó quên trong cuộc đời làm báo.

Ngay nhiệm kỳ phóng viên thường trú đầu tiên, tôi đã được cảm nhận, chứng kiến và đưa tin một số cuộc bầu cử trong một giai đoạn sóng gió. Đó là cuộc bầu cử Quốc hội ở Kiev tháng 10/2014. Khi đó, nhờ có thẻ tác nghiệp, chúng tôi đã di chuyển xuống thành phố Donetsk để đưa tin về cuộc bầu cử của phe li khai ở Donbass. Trước đó, tháng 3/2014 chúng tôi di chuyển đến Simferopol trên một chuyến bay để đưa tin về cuộc trưng cầu dân ý ở bán đảo Crimea. Năm 2015, chúng tôi lại "hành quân" đến Minsk đưa tin về cuộc bầu cử tổng thống Belarus. Quả thực, đó là một giai đoạn sóng gió, song cũng đầy thú vị và nhiều ý nghĩa trong cuộc đời phóng viên. Đến nhiệm kỳ này, chúng tôi lại được chứng kiến một cuộc bầu cử cũng không kém phần thú vị. Đó là cuộc bầu cử Tổng thống lần thứ 8 của nước Nga, một cuộc bầu cử khá đặc biệt, trong bối cảnh cũng rất đặc biệt.

Cuộc bầu cử Tổng thống LB Nga lần này diễn ra trong bối cảnh cuộc xung đột ở Ukraine đã bước sang năm thứ ba, đồng thời cũng là cuộc bầu cử tổng thống đầu tiên sau khi LB Nga sửa đổi hiến pháp cho phép đương kim Tổng thống Vladimir Putin có thể tranh cử thêm một nhiệm kỳ nữa. Về thời gian, cuộc bầu cử tổng thống lần này diễn ra trong 3 ngày, từ 15 - 17/3, chứ không gói gọn trong một ngày như thông lệ của các cuộc bầu cử. Trước

PV TTXVN chụp ảnh với nhân viên điểm bầu cử trên Đại lộ Kutuzov ở thủ đô Moskva.

đó, trong tháng 2, chúng tôi đã chứng kiến một sự kiện quan trọng khác của nước Nga: Tổng thống Putin đọc thông điệp liên bang trước Quốc hội. Bài phát biểu này được xem như cương lĩnh tranh cử nhiệm kỳ 6 năm nữa của Tổng thống Putin, trong đó nêu bật một loạt các chương trình nhằm thúc đẩy sự phát triển của nước Nga cả về kinh tế cũng như xã hội.

Do nước Nga trải dài trên 11 múi giờ, nên khi các điểm bỏ phiếu ở khu vực Viễn Đông nước Nga mở cửa đón cử tri, thì khu vực miền Tây vẫn chìm trong giấc ngủ. Do đặc điểm này, các phóng viên chúng tôi bắt đầu đưa tin về cuộc bầu cử ngay từ đêm 14/3. Để có thể liên tục cập nhật thông tin cuộc bầu cử, các phóng viên Cơ quan thường trú chia thành 2 nhóm hoạt động độc lập, cứ nhóm này ra điểm bỏ phiếu làm tin hiện trường, thì nhóm kia ở nhà rà soát tin tức để

đưa kịp thời những thông tin mới nhất về quá trình cũng như kết quả bầu cử.

Về phần mình, sau ngày 15/3 ngồi nhà "trực" mạng, hôm sau tôi quyết định ra các điểm bỏ phiếu gần các khu chợ có đông người Việt Nam sinh sống. Cảm nhận tại chính các điểm bỏ phiếu quả là thú vị bởi qua đó không chỉ cho thấy một cỗ máy bầu cử không lồ của nước Nga hoạt động, dành rất nhiều sự quan tâm đến người dân để có thể thu hút từng lá phiếu, mà còn cho thấy quan điểm, cũng như tình cảm của người dân dành cho ứng cử viên tổng thống của mình.

Ra đến điểm bầu cử, tôi đã có thể xác định cuộc bầu cử này sẽ thành công, bởi lượng cử tri đến các điểm bỏ phiếu rất đông. Điều này cho thấy, trong những thời khắc khó khăn, người dân Nga vẫn rất có trách nhiệm, đoàn kết quyết tâm đưa nước Nga vượt qua thời kỳ sóng gió. Tiếp xúc với các cử tri, chúng tôi cũng thấy người dân đánh giá cao những đóng góp của Tổng thống Putin trong suốt thời gian ông chèo lái con thuyền nước Nga vừa qua. Đến đây, tôi có thể khẳng định cuộc bầu cử sẽ thành công.

Cuộc bầu cử Tổng thống LB Nga năm nay ứng dụng nhiều công nghệ bỏ phiếu hiện đại. Năm nay là năm đầu tiên cử tri bỏ phiếu theo phương thức điện tử từ xa và hơn 4 triệu cử tri đã chọn cách bỏ phiếu này. Các điểm bỏ phiếu ở thủ đô Moskva đã được trang bị công nghệ bỏ phiếu tiên tiến. Tại đây, sau khi làm thủ tục, cử tri có thể bỏ phiếu theo phương thức truyền thống, cũng có thể bỏ

phiếu qua các máy bỏ phiếu điện tử, giúp người dân có nhiều lựa chọn. Những cử tri ốm đau, khuyết tật không thể ra điểm bỏ phiếu chỉ cần đăng ký là các nhân viên điểm bỏ phiếu mang hòm phiếu đến tận nhà, giúp họ thực hiện nghĩa vụ công dân. Thực tế này khiến chúng tôi nảy ra ý tưởng thực hiện phóng sự hình về các phương thức bỏ phiếu điện tử của Nga. Ngày 17/3, khi đưa tin về đoàn quan sát viên của AIPA, mà trong thành phần đoàn có sự tham gia Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại Quốc hội Việt Nam Nguyễn Mạnh Tiến, chúng tôi còn sản xuất thêm được tin hình về các phương thức bỏ phiếu tiện lợi.

Viết bài bình luận về sự kiện bầu cử cũng là điều bắt buộc đối với phóng viên địa bàn ngoài việc chờ đưa kết quả bầu cử chính thức do Ủy ban Bầu cử Trung ương LB Nga (CEC) công bố. Tuy nhiên, kết quả bầu cử với chiến thắng ngoạn mục của Tổng thống Putin phần nào khiến chúng tôi bất ngờ, dù đã dự đoán đúng về chiến thắng của ông khi tác nghiệp ngoài điểm bỏ phiếu. Chiến thắng ngoạn mục này phần nào cũng là nguồn cảm hứng, động lực để chúng tôi sản xuất một bài viết "ra trời" về cuộc bầu cử. Một cuộc bầu cử mà điều gây ấn tượng mạnh mẽ nhất chính là sự đoàn kết nhất trí của người dân Nga, dồn phiếu cho nhà lãnh đạo có nhiều khả năng nhất để đưa nước Nga không chỉ vượt qua giai đoạn khó khăn, mà còn hướng tới những mục tiêu thịnh vượng, một bến bờ hạnh phúc mới.

Cử tri Nga ký chữ ký điện tử xác nhận tư cách cử tri.

Trang đầu tạp chí Paris Match đăng hình ảnh nữ y tá hàng không Geneviève de Galard được trả tự do, trở về từ chiến dịch Điện Biên Phủ.

Ông Jean-Marie Jacquemin với tờ báo L'Humanité số ra ngày 8/5/1954.

CHỌN ĐỀ TÀI, yếu tố tạo nên sức hấp dẫn của bài báo

> NGUYỄN THU HÀ (P/v TTXVN tại Pháp)

Ngày 31/5/2024, báo chí tại Pháp đồng loạt đưa tin về việc nữ y tá duy nhất từng có mặt ở Điện Biên Phủ trút hơi thở cuối cùng ở tuổi 99. Trong chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954, Geneviève de Galard là nữ y tá vận tải hàng không của quân đội viễn chinh Pháp. Với công chúng Pháp bà không phải là người xa lạ. Nhưng ở Việt Nam, hầu như ít người biết về bà.

Nhân dịp 70 năm chiến thắng Điện Biên Phủ, với mong muốn tìm kiếm những nhân chứng hiếm hoi còn lại của chiến dịch, tình cờ được thông tin về bà Geneviève de Galard, chúng tôi đã quyết định viết về người phụ nữ này để công chúng Việt Nam hiểu rõ hơn về một góc khác của lịch sử.

Thông qua sự giới thiệu của đồng nghiệp, bạn bè, chúng tôi đã liên hệ và may mắn được người thân của gia đình bà tạo điều kiện. Ngay khi nhận được thông tin có thể tiếp cận với bà, chúng tôi đã vượt 700 km đến thăm bà ở Montpellier.

Tháng 3/2024, với sự giúp đỡ nhiệt tình của con trai bà Geneviève de Galard, chúng tôi đã được tiếp cận với nữ y tá. Ở tuổi 99, bà Geneviève de Galard không còn được minh mẫn. Rất may, thông qua những câu chuyện kể của chồng, con trai và con dâu của bà, chúng tôi đã có đủ thông tin cần thiết để viết về một người từng được công chúng Pháp biết đến, nhưng lại chưa từng được nhắc tới ở Việt Nam. Rồi bài viết về "Nữ y tá Pháp duy nhất trong chiến dịch Điện Biên Phủ" đã lên các trang báo của TTXVN đúng dịp đất nước kỷ niệm 70 năm sự kiện này. Khi hay tin bà qua đời, chúng tôi đã cảm thấy thật may mắn khi là những nhà báo cuối cùng có cơ hội được gặp bà, thực hiện những phóng sự cuối cùng về bà.

Câu chuyện về những tờ báo đầu tiên của Pháp đăng tin thất trận Điện Biên Phủ cũng đến

Hai tờ báo L'Humanité số ra ngày 8/5/1954 và France-Soir số ra ngày 9-10/5/1954 đăng tin Pháp thất trận trên chiến trường Điện Biên Phủ.

với chúng tôi từ một sự tình cờ. Chỉ một ngày sau chiến thắng 7/5/1954, ở cách xa tới 10.000 km, các tờ báo Pháp đồng loạt đăng tin quân đội viễn chinh Pháp thất thủ tại chiến trường Điện Biên Phủ. Từ đó đến nay đã 70 năm, ít ai còn giữ những trang báo đăng tải thất bại ê chề này của quân đội Pháp, nếu không phải là các trung tâm tư liệu. Nhưng với đam mê sưu tập các loại sách báo, tem thư và bưu thiếp, cùng tình cảm đặc biệt với Việt Nam, ông Jean-Marie Jacquemin đã giữ được một số tờ báo mang ý nghĩa lịch sử này cho đến ngày nay. Trong một buổi gặp gỡ, chúng tôi đã tình cờ được ông cho xem kho tàng quý báu này.

Nhận thấy đây cũng là một đề tài độc đáo có thể giới thiệu tới công chúng Việt Nam nhân kỷ niệm 70 năm chiến thắng Điện

Biên Phủ, chúng tôi đã biến cuộc nói chuyện "phiếm" thành buổi phỏng vấn. Không những thế, chúng tôi còn thuyết phục được ông Jean-Marie Jacquemin trao tặng những tờ báo quý hiếm đó cho Việt Nam. Giờ đây, khi đến với Bảo tàng Báo chí Việt Nam, công chúng có dịp ngắm nhìn và đọc những dòng tít lớn trên trang nhất của tờ L'Humanité số ra ngày 8/5, hay của tờ Le Soir ngày 9/5 về sự kiện chấn động năm châu, lừng lẫy địa cầu.

Những câu chuyện trên cho thấy, bên cạnh kỹ năng viết, việc tìm kiếm được đề tài hay, độc đáo, mới lạ đóng vai trò quan trọng đối với sức hấp dẫn của một bài báo. Trong bối cảnh vận động không ngừng và nhanh chóng của thế giới quanh ta, để có một đề tài viết báo không hề khó. Nhưng cái khó là trong "bó đũa phải chọn cột cờ", trong hàng

trăm, hàng nghìn đề tài, cần phải biết làm thế nào để lựa chọn được những đề tài độc đáo thu hút độc giả.

Nếu như những vấn đề "com, áo, gạo, tiền" luôn là đề tài mà công chúng quan tâm hàng ngày, thì những bài báo mang tính phát hiện, đặc sắc, mới mẻ lại là nhân tố giúp tăng lượng độc giả với tờ báo của mình.

Với những chủ đề "xưa như trái đất", nhà báo cũng cần tìm tòi, khai thác được những góc nhìn mới lạ, với lăng kính riêng, để không chỉ làm mới chủ đề, mà còn tạo ra sức hút của bài báo.

Chính những chuyện đi và trải nghiệm, cùng với nỗ lực quan sát thế giới xung quanh và sự đam mê tìm tòi những điều mới lạ, người viết báo sẽ phát hiện ra vô vàn đề tài mới mẻ để sáng tạo nên tác phẩm báo chí, đủ để hấp dẫn công chúng.

Kỷ niệm về lần tác nghiệp trong mùa hoa anh đào nở muộn

Tác giả dẫn hiện trường tin hoa anh đào nở rộ tại Tokyo.

> NGUYỄN TUYẾN (P/v TTXVN tại Tokyo)

Nhiều quốc gia có hoa anh đào nhưng riêng ở Nhật Bản, loài hoa này được xếp lên hàng "quốc hoa" với nhiều hoạt động cũng như phong tục xoay quanh và thậm chí phụ thuộc vào thời gian hoa nở.

Ngày 28/3, nhiều phóng viên săn ảnh khi hoa anh đào trên núi Phú Sĩ chưa có bóng nào nở, chỉ có những cành khô.

Sau hai năm lễ hội ngắm hoa anh đào Hanami bị gián đoạn do đại dịch COVID-19, mùa hoa năm 2024 được dự đoán sẽ bùng nổ khi mọi hoạt động xã hội đã trở lại bình thường. Thế nhưng, mùa hoa anh đào năm 2024 đã khiến cả nhà chức trách Nhật Bản, người dân Nhật Bản, khách du lịch và cả chúng tôi, những phóng viên TTXVN thường trú tại Tokyo, rơi vào những tình huống nằm ngoài dự đoán.

SĂN HỤT HOA ANH ĐÀO TRÊN NÚI PHÚ SĨ

Mùa hoa anh đào ở Nhật Bản thường rơi vào cuối tháng 3 đến đầu tháng 4, nhưng từ đầu tháng 2/2024, chúng tôi đã được chỉ đạo thực hiện bộ ảnh hoa anh đào tại Nhật Bản. Phải nói rõ là hoa anh đào Somei Yoshino mới là giống hoa được coi là "quốc hoa", vì có rất nhiều loại hoa anh đào ở Nhật Bản mà trong đó có loại còn nở sớm vào đầu tháng 2.

Khi đó, dù còn khoảng một tháng nữa mới đến thời điểm hoa anh đào Somei Yoshino nở, nhưng nhóm phóng viên thường trú tại Tokyo đã theo dõi sát sao các dự báo của cơ quan khí tượng Nhật Bản để nắm bắt thời gian hoa nở tại từng địa điểm.

Lúc đầu, cơ quan khí tượng Nhật Bản dự báo thời điểm mãn khai là từ ngày 18 - 22/3 tại thủ đô Tokyo, còn tại núi Phú Sĩ là từ ngày 26 - 30/3. Chụp được ảnh hoa anh đào khoe sắc trên núi Phú Sĩ, biểu tượng của Nhật Bản, chắc chắn sẽ là bức ảnh với cùng ấn tượng. Đó cũng là thời điểm khách du lịch đổ xô về núi Phú Sĩ ngắm hoa rất đông. Vì nghĩ như vậy, nên cuối tháng 2/2024, tôi quyết định

đặt phòng trọ gần núi Phú Sĩ vào tối 27/3 với dự định là ngày 28/3 leo núi chụp ảnh.

Thế nhưng, đến đầu tháng 3, cơ quan khí tượng điều chỉnh và đẩy lùi dự báo hoa nở ở Tokyo đến cuối tháng 3. Cho đến tận ngày 26/3, thủ đô Tokyo chỉ có lác đác vài cây anh đào nở, một vài nơi hoa chưa kịp nở rộ đã bị rú xuống. Thời tiết nóng lạnh thất thường đã ảnh hưởng đến thời điểm nở của hoa anh đào. Hình ảnh các quan chức khí tượng Nhật Bản thất vọng đứng trước cây anh đào chưa nở hoa ở đền Yasukuni trở nên nổi bật trên truyền thông. Khách du lịch nước ngoài than phiền vì cắt công đến Nhật Bản ngắm hoa anh đào mà giờ phải đi lũng hoa anh đào khắp nơi. Hoạt động Hanami truyền thống hầu như không diễn ra vì hoa nở ít và rải rác.

Tôi nhận ra kế hoạch chụp ảnh hoa anh đào với núi Phú Sĩ ngày 28/3 tan thành mây khói vì hoa anh đào trên núi Phú Sĩ luôn nở sau thủ đô Tokyo. Đến gần cuối tháng 3 rồi mà hầu như Tokyo vẫn chưa có không khí ngắm hoa anh đào. Chúng tôi cảm thấy rất sốt ruột vì chưa hoàn thành được nhiệm vụ.

THỎA MÃN ĐỢI CHỜ

Tất nhiên là khi hoa Somei Yoshino chưa nở thì các phóng viên Phạm Tuấn và Xuân Giao đã có những bộ ảnh về các giống hoa anh đào khác. Tuy nhiên, rõ ràng là một khi Somei Yoshino chưa nở thì mùa hoa anh đào chính thức của Nhật Bản chưa bắt đầu.

Thời điểm đó, công việc đầu tiên mà chúng tôi làm khi bật máy tính là kiểm tra xem đã có thông báo hoa anh đào nở chưa và ở đâu.

Đến tận ngày 29/3, cơ quan khí tượng Nhật Bản mới xác định hoa anh đào bắt đầu nở tại Tokyo sau khi đếm được 11 bông nở trên cây anh đào chuẩn tại đền Yasukuni, chậm hơn 13 ngày so với năm 2023.

Thế nhưng, thời tiết rất bất thường, có ngày rét nhưng vẫn có ngày nóng như mùa hè. Điều này có nghĩa là nếu thời tiết tiếp tục nóng thì thời gian hoa nở sẽ ngắn, thậm chí có thể không được cả tuần. Nếu không bắt kịp thời điểm hoa nở rộ thì cả tháng chờ đợi của chúng tôi thành công cốc. Đến ngày 4/4, hoa anh đào ở thủ đô Tokyo được xác định nở rộ, tức là 80% hoa anh đào ở thủ đô khoe sắc. Người dân địa phương và khách du lịch tràn ngập các điểm ngắm hoa anh đào nổi tiếng ở thủ đô. Đó chính là thời điểm mà chúng tôi có thể ghi được những khung hình đẹp nhất.

Trong số chúng tôi, phóng viên Phạm Tuấn là người nắm rõ nhất các tuyến đường và các điểm có hoa anh đào ở thủ đô Tokyo. Sau khi trao đổi về những khung hình mà chúng tôi sẽ ghi và chụp, anh Tuấn xác định lộ trình để đưa chúng tôi đi. Điểm đầu tiên là dòng sông gần ngôi đền Yasukuni ken đặc người. Tôi và phóng viên Xuân Giao xuống xe đi đến con đường hoa anh đào để ghi hình và chụp ảnh. Phóng viên Phạm Tuấn ngồi lại ở tô vì không thể nào gửi được xe trong hoàn cảnh đó. Điểm đến thứ hai của chúng tôi là công viên Chidorigafuchi gần Hoàng cung. Tôi nhận nhiệm vụ ngồi trên ô tô để xe có người, còn hai phóng viên Phạm Tuấn và Xuân Giao, mỗi người tóa đi một hướng để tác nghiệp. Sau đó, chúng tôi di

chuyển đến những điểm khác để chụp những cảnh theo gợi ý của tôi, kiểu như "những con đường mà tán hoa anh đào bên đường đan vào nhau như mái nhà bằng hoa, thiếu nữ ngắm hoa anh đào, hoa anh đào rủ bóng xuống nước..."

Trước đây, mỗi năm chúng tôi đều chụp những bộ ảnh về hoa anh đào, vì vậy khi nhận được chỉ đạo, chúng tôi nghĩ rằng chỉ cần xem dự báo của cơ quan khí tượng, xác định ngày và địa điểm rồi đi tác nghiệp, nhiệm vụ vô cùng đơn giản.

Mùa hoa anh đào năm 2024 đã khiến cho dự tính của chúng tôi bị đảo lộn, từ kế hoạch chụp hoa anh đào trên núi Phú Sĩ đến việc chưa biết ngày nào có thể hoàn thành được nhiệm vụ, nhất là khi đến cuối tháng 3 rồi mà hoa nở thưa, thậm chí có nụ chưa kịp nở đã bị héo.

Tuy nhiên, cho dù rơi vào tình thế bị động trong mùa hoa anh đào năm 2024, nhóm phóng viên chúng tôi đã có những kỷ niệm rất đẹp và vui vẻ. Đó là những khi chia sẻ với nhau về việc săn huyệt hoa anh đào ở điểm nào đó, nhắc nhau tìm kiếm hoặc báo cho nhau nơi nào hoa nở đẹp, thảo luận với nhau nên tác nghiệp thế nào để hiệu quả nhất và nhanh nhất. Những lần trao đổi của chúng tôi đều kết thúc với những câu đùa hài hước.

Khác với những mùa hoa anh đào trước đó, mùa hoa anh đào năm 2024 đã để kỷ niệm sâu sắc trong cuộc đời làm nghề của chúng tôi. Một mùa hoa diễn biến không đúng theo kế hoạch, nhưng đây ập sự chia sẻ và tiếng cười của nhóm phóng viên thường trú.

TRỢ CẤP HƯU TRÍ XÃ HỘI - chính sách nhân văn

> CHU THANH VĂN

Dự án Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi) được Quốc hội cho ý kiến tại Kỳ họp thứ 7. Đây là một dự án luật tác động lớn đến đời sống của người dân và các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước. So với luật hiện hành, dự thảo Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi) có nhiều thay đổi lớn, trong đó có việc bổ sung trợ cấp hưu trí xã hội để hình thành hệ thống bảo hiểm xã hội (BHXH) đa tầng, thể chế hóa Nghị quyết số 28-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng.

Chi trả lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội tại điểm chỉ tra phường Bạch Đằng, quận Hai Bà Trưng (Hà Nội).

BẢO ĐẢM AN SINH XÃ HỘI

Dự thảo luật quy định, công dân Việt Nam được hưởng trợ cấp hưu trí xã hội khi có đủ 75 tuổi trở lên; không hưởng lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng theo quy định của Chính phủ và có đề nghị hưởng trợ cấp hưu trí xã hội. Công dân Việt Nam từ đủ 70 tuổi đến dưới 75 tuổi thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo đang cư trú tại các xã, thôn đặc biệt khó khăn mà không hưởng lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng theo quy định của Chính phủ và có đề nghị hưởng trợ cấp hưu trí xã hội thì được hưởng trợ cấp hưu trí xã hội.

Là chính sách nhân văn được nhiều cử tri và nhân dân mong đợi, chính sách trợ cấp hưu trí xã hội đã thể chế hóa một bước chủ trương điều chỉnh giảm dần độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội của Nghị quyết số 28, phần đầu đạt mục tiêu đến hết năm 2030 khoảng 60% số người sau độ tuổi nghỉ hưu được hưởng lương hưu, BHXH hằng tháng và trợ cấp hưu trí xã hội.

Quy định này thể hiện rõ hơn sự kết nối giữa tầng trợ cấp hưu trí xã hội, BHXH cơ bản, bảo hiểm hưu trí bổ sung, hướng tới bảo đảm an sinh xã hội cho người lao động trong các giai đoạn của cuộc đời, từ khi còn trẻ đến khi về già, hết tuổi lao động. Bên cạnh đó, việc quy định về trợ cấp hưu trí xã hội và mối liên kết với BHXH bắt buộc hoặc BHXH tự nguyện cũng sẽ giúp cho người lao động thấy rõ hơn quyền được lựa chọn

và lợi ích khi hưởng trợ cấp hằng tháng, thay cho việc hưởng BHXH một lần.

Chủ nhiệm Ủy ban Xã hội của Quốc hội Nguyễn Thúy Anh cho biết, để khuyến khích việc tham gia đóng BHXH thay cho việc hưởng trợ cấp hưu trí xã hội khi về già, dự luật chỉ quy định độ tuổi để hưởng trợ cấp hưu trí xã hội là từ 70 tuổi đến dưới 75 tuổi đối với người thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo đang cư trú tại các xã, thôn đặc biệt khó khăn. Đồng thời, bổ sung quy định thể hiện liên kết tầng giữa chính sách hưu trí xã hội với BHXH cơ bản (được quyền chọn hưởng trợ cấp hằng tháng từ khi đủ tuổi nghỉ hưu đến trước tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội từ chính phần đã đóng BHXH của mình thay vì hưởng BHXH một lần; trong thời gian hưởng trợ cấp hằng tháng, được ngân sách Nhà nước đóng bảo hiểm y tế...).

Theo bà Nguyễn Thúy Anh, dự thảo luật quy định rõ hơn về mối quan hệ liên kết giữa các tầng BHXH, giúp người tham gia thấy rõ lợi ích khi bảo lưu thời gian đóng BHXH để được hưởng chính sách khi không đủ điều kiện hưởng chế độ hưu trí. Ngân sách nhà nước hỗ trợ đóng BHXH để khuyến khích người lao động tham gia BHXH tự nguyện thay vì trông chờ trợ cấp hưu trí xã hội.

GIẢM DẦN ĐỘ TUỔI HƯỞNG TRỢ CẤP HƯU TRÍ XÃ HỘI

Trước ý kiến đề nghị đánh giá kỹ lưỡng việc hạ độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội do đây là

chế độ phi đóng góp, trái với nguyên tắc đóng - hưởng, dễ gây tâm lý cho người lao động chủ quan cứ rút một lần vẫn sẽ được hưởng trợ cấp hưu trí xã hội. Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho rằng, trợ cấp hưu trí xã hội là loại hình BHXH do ngân sách Nhà nước bảo đảm cho người cao tuổi đủ điều kiện theo quy định của luật. Việc hạ độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội là cần thiết để thể chế hóa quan điểm của Đảng tại Nghị quyết số 28-NQ/TW: “Mở rộng diện bao phủ BHXH, hướng tới mục tiêu BHXH toàn dân”; đến năm 2030 phần đầu đạt “khoảng 60% số người sau độ tuổi nghỉ hưu được hưởng lương hưu, BHXH hằng tháng và trợ cấp hưu trí xã hội” và “điều chỉnh giảm dần độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội phù hợp với khả năng của ngân sách”.

Theo số liệu thống kê, tính đến cuối năm 2022, Việt Nam có khoảng 14,4 triệu người sau độ tuổi nghỉ hưu (từ 55 tuổi trở lên đối với nữ; từ 60 tuổi trở lên đối với nam); trong đó, tổng số người hưởng lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng, trợ cấp hưu trí xã hội chỉ khoảng hơn 5,1 triệu người, chiếm khoảng 35% tổng số người sau độ tuổi nghỉ hưu (số người hưởng lương hưu là 2,7 triệu người; số người hưởng trợ cấp BHXH hằng tháng khoảng 630.000 người; số người hưởng trợ cấp hưu trí xã hội (trợ cấp người cao tuổi) là hơn 1,8 triệu người).

Như vậy, vẫn còn khoảng 9,3 triệu người sau độ tuổi nghỉ hưu (chiếm 65%) chưa thuộc diện bao phủ của hệ thống BHXH. Việc phần đầu đạt được mục tiêu Nghị quyết số 28-NQ/TW đến năm 2030 có khoảng 60% số người sau độ tuổi nghỉ hưu được hưởng lương hưu sẽ là một thách thức rất lớn.

Bên cạnh đó, dự thảo luật cũng giao Ủy ban Thường vụ Quốc hội quyết định tiếp tục điều chỉnh giảm dần độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội phù hợp với điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và khả năng của ngân sách Nhà nước từng thời kỳ trên cơ sở đề xuất của Chính phủ.

Bà Nguyễn Thị Huệ, Phó Chủ tịch UBND thành phố Bắc Kạn cho rằng, đối với người cao tuổi từ 75 tuổi trở lên mà không có lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng khác, thì việc hạ độ tuổi sẽ

giúp người cao tuổi có khoản trợ cấp hàng tháng, hỗ trợ về kinh tế để cải thiện cuộc sống và được sử dụng thẻ bảo hiểm y tế dành cho người cao tuổi để khám, chữa bệnh. Ước tính, hiện có khoảng 1,5 triệu người cao tuổi từ 80 tuổi trở lên không có lương hưu, trợ cấp BHXH hằng tháng khác, đang được hưởng trợ cấp xã hội. Để thực hiện chính sách này, kinh phí phát sinh thêm mỗi năm ước tính khoảng 3.456 tỷ đồng từ nguồn ngân sách nhà nước.

Nhìn về quy định “tùy thuộc điều kiện kinh tế - xã hội, khả năng cân đối ngân sách, kết hợp các nguồn lực địa phương, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân cùng cấp quyết định hỗ trợ thêm cho người hưởng trợ cấp hưu trí xã hội” (Điều 22), bà Huệ nhận định, quy định như vậy sẽ có độ mở để các địa phương chủ động trong việc cân đối, bố trí thêm kinh phí thực hiện chính sách này; sẽ là phù hợp với các địa phương cân đối được nguồn thu chi và kết dư ngân sách.

Tuy nhiên, sẽ rất khó khăn đối với các tỉnh có nguồn thu ngân sách hạn hẹp. Nếu tất cả các chính sách đều quy định như vậy sẽ dẫn tới việc so sánh giữa người dân tỉnh nhà với tỉnh khác. Những người trẻ của địa phương khó khăn sẽ tìm kiếm cơ hội ở những nơi có điều kiện kinh tế - xã hội phát triển và không trở về nơi mình sinh ra để xây dựng quê hương. Về lâu dài, sự chênh lệch về sự phát triển, đặc biệt là nguồn lực con người giữa các địa phương sẽ ngày càng lớn.

Theo Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung, trợ cấp hưu trí xã hội là tầng đầu tiên trong hệ thống BHXH đa tầng theo định hướng Nghị quyết 28. Chính phủ, Ban soạn thảo đã bám sát tinh thần Nghị quyết 28 để thảo luận, cân nhắc và trình với Quốc hội.

Trợ cấp hưu trí xã hội do ngân sách Nhà nước đảm bảo cho người lao động ở các độ tuổi là người cao tuổi, không có lương hưu, không có BHXH hằng tháng. Trước mắt, tại kỳ họp thứ 7, Chính phủ đề xuất với Quốc hội giảm độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội từ 80 xuống 75, với phương án sẽ tiếp tục giảm dần, tiến tới miễn cận tuổi nghỉ hưu. Việc điều chỉnh này sẽ tùy theo tình hình phát triển kinh tế - xã hội và khả năng ngân sách của Nhà nước.

Khi giảm độ tuổi hưởng trợ cấp hưu trí xã hội từ 80 tuổi xuống 75 tuổi sẽ có thêm khoảng 800.000 người cao tuổi được hưởng trợ cấp hưu trí xã hội và bảo hiểm y tế.

“SIẾT” PHÂN LÔ, BÁN NỀN có giảm tình trạng đầu cơ đất đai?

> **MINH PHƯƠNG** (thực hiện)

Khi Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh bất động sản 2023 có hiệu lực (từ ngày 1/8/2024), việc siết chặt phân lô, bán nền các dự án bất động sản liệu sẽ ảnh hưởng như nào đến thị trường bất động sản nói chung và phân khúc đất nền nói riêng? Phóng viên báo Tin Tức đã có cuộc trao đổi với chuyên gia pháp lý bất động sản Phạm Thanh Tuấn (ảnh) về vấn đề này.

◊ Luật Nhà ở 2023, Luật Kinh doanh bất động sản 2023 đã “siết” việc phân lô bán nền của các chủ đầu tư dự án bất động sản. Ông có thể nói rõ hơn điều này và đánh giá tác động của quy định trên đối với phân khúc đất nền?

Trên thị trường, các doanh nghiệp kinh doanh bất động sản thường xây dựng 2 loại sản phẩm chính liên quan đến nhà ở gồm: Nhà ở đã được xây dựng (ví dụ nhà chung cư, nhà ở liền kề, biệt thự) và quyền sử dụng đất đã được đầu tư hạ tầng kỹ thuật chuyển nhượng cho người dân tự xây dựng nhà ở.

Với sản phẩm là nhà ở khi chuyển nhượng, chủ đầu tư sẽ chuyển nhượng cả phần quyền sử dụng đất (QSDĐ) và phần nhà ở đã xây (tài sản trên đất). Ngược lại, với sản phẩm QSDĐ có hạ tầng kỹ thuật, chủ đầu tư sẽ tách nhỏ các thửa đất đã được Nhà nước giao theo dự án đầu tư để chuyển nhượng phần đất cho người dân tự xây dựng nhà ở theo quy hoạch và thiết kế (phân lô, bán nền).

Quy định mới của Luật Nhà ở và Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi) đã “siết” việc “phân lô, bán nền” của các doanh nghiệp bất động sản cả từ 2 góc độ: Thu hẹp phạm vi khu vực dự án được phân lô, bán nền và quy định cụ thể trình tự, thủ tục doanh nghiệp phải tuân thủ.

Đối với phạm vi khu vực mà doanh nghiệp được phân lô, bán nền, theo Điều 41 Nghị định 43/2014/NĐ-CP (sửa đổi), các chủ đầu tư dự án bất động sản không được phân lô, bán nền tại các khu vực là: Phường của đô thị loại đặc biệt (gồm Hà Nội và TP Hồ Chí Minh) và các đô thị loại I trực thuộc Trung ương; các khu vực có yêu cầu cao về kiến trúc cảnh quan, hoặc điểm nhấn kiến trúc trong đô thị; mặt tiền các tuyến đường cấp khu vực trong đô thị.

Như vậy, về mặt không gian đô thị, dự án bất động sản không được phân lô, bán nền chủ yếu giới hạn trong phạm vi các đô thị trực thuộc Trung ương (2 đô thị loại đặc biệt, 3 đô thị loại I trực thuộc Trung ương).

Kể từ ngày Luật Nhà ở 2023, Luật Kinh doanh Bất động sản 2023 có hiệu lực, các dự án tại khu vực phường, quận, thành phố của đô thị loại đặc biệt, loại I, loại II và loại III hoặc các dự án (không phân biệt khu vực) được lựa chọn theo phương thức đấu giá quyền sử dụng đất để đầu tư dự án xây dựng

nhà ở, chủ đầu tư sẽ không được kinh doanh theo kiểu phân lô, bán nền nữa.

Theo Bộ Xây dựng, tính đến tháng 12/2023, Việt Nam có 902 đô thị; trong đó có 2 đô thị loại đặc biệt, 22 đô thị loại I (gồm cả 3 đô thị loại I trực thuộc Trung ương), 36 đô thị loại II, 45 đô thị loại III và 95 đô thị loại IV và 702 đô thị loại V.

Các dự án tại 105 thành phố, thị xã là các đô thị loại III trở lên không được kinh doanh bất động sản theo kiểu phân lô, bán nền. Như vậy, phạm vi khu vực mà các doanh nghiệp được phân lô, bán nền giảm rất nhiều. Nói cách khác, ở các khu vực đô thị từ loại III trở lên, các chủ đầu tư phải xây dựng nhà ở để bán, không còn “xé” nhỏ đất ra bán như trước.

Theo quy định mới, để chuyển nhượng QSDĐ theo kiểu phân lô, doanh nghiệp cần đáp ứng cả điều kiện “cần” và điều kiện “đủ”. Điều kiện cần là có văn bản của UBND cấp tỉnh cho phép doanh nghiệp được chuyển nhượng QSDĐ tại dự án theo phương thức phân lô, bán nền. Điều kiện “đủ” là chủ đầu tư phải thực hiện thủ tục xin Giấy phép từ Sở Xây dựng, giống như trường hợp ký hợp đồng mua bán nhà ở hình thành trong tương lai. Quy định mới giúp những người nhận chuyển nhượng đất phân lô của chủ đầu tư có cơ sở xác định rõ thời điểm chủ đầu tư được ký hợp đồng mua bán (thông qua việc xác định chủ đầu tư có văn bản từ Sở xây dựng hay chưa).

Tóm lại, quy định mới về “siết chặt” phân lô là hợp lý. Bởi việc các doanh nghiệp thực hiện dự án theo kiểu phân lô, bán nền cho một số cá nhân theo hình thức đầu cơ, mua đi bán lại dẫn đến hệ quả là nhiều đợt “sốt” đất xảy ra, đỉnh điểm là đầu năm 2021 gây lãng phí tài sản xã hội. Trong khi đó pháp luật hiện hành cũng chưa có sự ràng buộc về việc yêu cầu xây dựng để đưa vào sử dụng đối với người mua đất phân lô.

◊ Vậy người mua đất phân lô từ chủ đầu tư bị ảnh hưởng ra sao, thưa ông?

Tuy chưa có số liệu thống kê cụ thể, nhưng có thể thấy một thực trạng, phần lớn diện tích đất nền phân lô tương đối lớn đang bị một số cá nhân, tổ chức sử dụng theo hình thức đầu cơ, mua đi bán lại, hoặc bỏ hoang mà không xây dựng nhà ở.

Một trong những nguyên nhân dẫn đến tình trạng trên xuất phát từ bất cập về các quy định pháp lý. Các quy định pháp luật về đất đai hay bất động sản hiện hành không có quy định rõ ràng yêu cầu cá nhân nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất đã phân lô từ chủ đầu tư phải xây dựng nhà ở theo thiết kế, quy hoạch đã duyệt; trách nhiệm giám sát chủ đầu tư sau khi chuyển nhượng. Điều này là một kẽ hở trong quản lý hoặc việc áp dụng pháp luật không thống nhất.

Các bất cập trên sẽ được khắc phục với quy định mới được ban hành. Một trong những quy định rất đáng lưu ý quy định tại Luật kinh doanh bất động sản 2023 yêu cầu bên nhận chuyển nhượng QSDĐ “phải xây dựng nhà ở bảo đảm tiến độ, theo đúng thiết kế, quy hoạch chi tiết được phê duyệt, giấy phép xây dựng đối với trường hợp phải cấp giấy phép xây dựng và theo đúng thỏa thuận trong hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất đã có hạ tầng kỹ thuật trong dự án bất động sản đã ký kết” (Điều Khoản 2 Điều 34).

Đây là cơ sở quan trọng để không chỉ chủ đầu tư, mà cơ quan có thẩm quyền giám sát việc xây dựng nhà ở của người mua, tránh tình trạng mua xong để đất bỏ hoang lãng phí hoặc thực hiện đầu cơ cá nhân.

◊ Vậy quy định hạn chế phân lô có ảnh hưởng đến những người dân có đất muốn tách thửa tặng cho người thân, con cháu, thậm chí chuyển nhượng một phần quyền sử dụng đất vì nhu cầu tài chính của gia đình không, thưa ông?

Trước hết, chúng tôi khẳng định: Việc hạn chế phân lô, bán nền như đề cập ở trên chỉ áp dụng với các chủ đầu tư, các doanh nghiệp kinh doanh bất động sản và những người mua sản phẩm đất phân lô từ chủ đầu tư, không ảnh hưởng đến việc các cá nhân có QSDĐ hợp pháp thực hiện tách thửa đất.

Luật Đất đai quy định cá nhân có quyền tách thửa đất. Luật Nhà ở cũng cho phép cá nhân được xây dựng nhà ở riêng lẻ. Tách thửa đất, được coi là việc thực hiện quyền của cá nhân sử dụng đất.

Đây là một chính sách đúng đắn và rất nhân văn, giúp người dân có thể để lại thừa kế, tặng cho nhiều người thân, con cháu; thậm chí chuyển nhượng một phần quyền sử dụng đất vì nhu cầu tài chính của gia đình. Những người nhận chuyển nhượng QSDĐ từ các thửa đất được tách của các cá nhân cũng có quyền chuyển nhượng tiếp hoặc xây dựng nhà ở mà không bắt buộc phải xây dựng nhà ở như trường hợp nhận chuyển nhượng đất phân lô, bán nền như từ chủ đầu tư.

Theo chúng tôi, chính sách mới đạt được cả 2 mục tiêu: Vừa hạn chế tình trạng doanh nghiệp phân lô, bán nền phải khai thác tối đa giá trị thương mại từ đất, nhưng vẫn bảo đảm được tất cả các quyền dân sự của người dân đối với đất đai.

Trân trọng cảm ơn ông!

Một dự án phân lô, bán nền tại thị xã Phú Mỹ, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Bức tranh kinh tế Việt Nam từ góc nhìn nghị trường

> VÂN SƠN

Kinh tế Việt Nam những tháng đầu năm 2024 phục hồi nhanh, với những kết quả ấn tượng. Kết quả này được các đại biểu Quốc hội tại kỳ họp thứ 7 Quốc hội khóa XV đánh giá cao và khẳng định, đây là thành quả nỗ lực chung của Chính phủ và các bộ, ngành, địa phương, người dân.

CHẠY ĐÀ, BỨT TỐC

Xuyên suốt các phiên họp nghị trường, thảo luận tổ, chất vấn và trả lời chất vấn của các đại biểu Quốc hội, các thành viên Chính phủ và "tư lệnh ngành", đánh giá về tình hình kinh tế - xã hội đất nước đều được cử tri cả nước đặc biệt quan tâm. Báo cáo của Chính phủ trình Quốc hội về thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế cho thấy, tăng trưởng kinh tế Việt Nam tiếp tục phục hồi nhanh, tăng trưởng tổng sản phẩm nội địa (GDP) riêng quý 1/2024 đạt 5,66%, cao nhất trong giai đoạn từ năm 2020 đến nay.

Báo cáo trước Quốc hội, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà cho biết, 5 tháng đầu năm 2024, lạm phát tiếp tục được kiểm soát; chỉ số giá tiêu dùng (CPI) bình quân tăng 4,03% (trong ngưỡng Quốc hội giao 4 - 4,5%). Các lĩnh vực phát triển kinh tế đều duy trì đà phục hồi tốt, chỉ số sản xuất công nghiệp tăng 6,8% (năm 2023 giảm 2%); nông nghiệp phát triển ổn định, dịch vụ tiếp tục tăng mạnh; khách quốc tế đến Việt

Nam đạt gần 1,4 triệu lượt, tăng 64,9% so với cùng kỳ năm 2023; kim ngạch xuất nhập khẩu đạt trên 305,5 tỷ USD, tăng 16,6%, xuất siêu trên 8,01 tỷ USD...

Bên cạnh đó, thu ngân sách Nhà nước đạt 52,8% dự toán, tăng 14,8%; tổng vốn đầu tư nước ngoài đăng ký mới vào Việt Nam đạt 7,9 tỷ USD, tăng 27,5%, cao nhất trong 3 năm qua; vốn FDI thực hiện đạt 8,25 tỷ USD, tăng 7,8%, cao nhất trong 5 năm qua; giải ngân vốn đầu tư công đạt 22,3% kế hoạch; gần 20.000 doanh nghiệp thành lập mới và quay trở lại hoạt động trong tháng 5, cao hơn số doanh nghiệp ngừng hoạt động và giải thể...

Đáng chú ý, tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2025, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024, với tỷ lệ 463/465 đại biểu tham gia biểu quyết tán thành, trong đó, các bộ Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đất đai, Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh bất động sản (BDS) sẽ có hiệu lực từ ngày 1/8/2024, sớm 5 tháng so với dự kiến.

Việc các bộ luật liên quan trực tiếp đến thị trường BĐS sớm đi vào cuộc sống được các chuyên gia nhận định có tác động lan tỏa, thúc đẩy hơn 40 ngành kinh tế quan trọng đi lên, khơi thông nguồn lực đất đai, kịp thời giải quyết, xử lý dứt điểm các tồn đọng về đất. Bên cạnh đó, thúc đẩy thị trường BĐS

phát triển, thu hút đầu tư, đóng góp lớn cho việc hoàn thành mục tiêu, chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội đã đề ra, ổn định về xã hội, mang lại lợi ích thiết thực cho nhân dân.

QUYẾT LIỆT CÁC GIẢI PHÁP ĐIỀU HÀNH KINH TẾ VĨ MÔ

Tại kỳ họp thứ 7 của Quốc hội, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà khẳng định, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ sẽ tiếp tục thực hiện quyết liệt các giải pháp điều hành kinh tế vĩ mô trong những tháng cuối năm 2024, đảm bảo cán đích các mục tiêu phát triển kinh tế đất nước.

Cụ thể, Chính phủ sẽ tập trung khơi thông các nguồn lực kinh tế, lành mạnh hóa các thị trường, giải quyết vướng mắc pháp lý trên cơ sở phát huy tinh thần chủ động, tích cực, đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung.

Mặt khác, Chính phủ ưu tiên thúc đẩy tăng trưởng gắn với ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế; điều hành chính sách tiền tệ chủ động; điều hành tỷ giá, lãi suất phù hợp với tình hình thị trường, nhằm tạo động lực tăng trưởng truyền thống thông qua thúc đẩy đầu tư công các dự án hạ tầng, dự án động lực, thu hút đầu tư tư nhân, đầu tư nước ngoài và mở rộng thị trường xuất khẩu, thúc đẩy tiêu dùng trong nước.

Bên cạnh đó, Chính phủ sẽ đẩy

mạnh các chính sách hỗ trợ người dân, doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ để khôi phục niềm tin, đẩy mạnh đầu tư sản xuất, kinh doanh; hỗ trợ định hình các lĩnh vực kinh tế mới, các hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo, ứng dụng khoa học kỹ thuật, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh...

Ngay trong tháng 6/2024, Chính phủ sẽ ban hành Nghị định về gia hạn thời hạn nộp thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân, giảm lệ phí trước bạ ô tô sản xuất, lắp ráp trong nước, giảm tiền thuê đất, mặt nước để hỗ trợ cho doanh nghiệp và người dân phát triển sản xuất, kinh doanh, tiêu dùng...

Theo Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà, để giải quyết những vấn đề "nóng", kịp thời tháo gỡ các rào cản phát triển nền kinh tế, Chính phủ đã chỉ đạo Ngân hàng Nhà nước thực hiện các giải pháp bình ổn, bảo đảm thị trường vàng phát triển ổn định, lành mạnh, minh bạch, hiệu quả, hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội và ngăn chặn tình trạng vàng hóa nền kinh tế. Cùng với đó, phát triển du lịch đặt trong tổng thể với phát triển kinh tế - xã hội với vai trò là ngành kinh tế mũi nhọn, trong đó, đẩy mạnh liên kết ngành, liên kết địa phương để tạo ra động lực mới, sản phẩm du lịch đặc sắc, nâng cao sức cạnh tranh của du lịch Việt Nam.

Cùng với đó, mở rộng thị trường, ưu tiên phát triển các ngành công nghiệp mới, công nghiệp phụ trợ, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; tập trung chỉ đạo triển khai hiệu quả công tác xúc tiến thương mại để mở rộng thị trường xuất khẩu, nhất là các thị trường theo các FTA đã ký và kích cầu tiêu dùng, thực hiện tốt cuộc vận động "người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam"; triển khai hiệu quả quy hoạch điện VIII, bảo đảm an ninh năng lượng, không để thiếu điện, xăng dầu trong mọi tình huống; khuyến khích các doanh nghiệp FDI mở rộng hệ thống nhà cung cấp nội địa, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp Việt Nam tham gia chuỗi cung ứng...

Nhận thức được tầm quan trọng trong việc giải quyết những vấn đề vướng mắc đặt ra từ thực tiễn, khơi thông các nguồn lực cho phát triển, Chính phủ tập trung cao độ để hoàn thành việc xây dựng các văn bản dưới luật của các Luật Đất đai, Luật Nhà ở, Luật Kinh doanh BĐS, Luật Các tổ chức tín dụng và đề xuất bổ sung vào chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024 các dự án Luật sửa đổi các Luật Đầu tư công, Luật Ngân sách, Luật Thuế... Đây là những giải pháp đặc biệt quan trọng để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc hiện nay đặt ra đối với nền kinh tế.

Kinh tế Việt Nam đạt được kết quả ấn tượng trong những tháng đầu năm 2024.

CAO TỐC TRỌNG ĐIỂM vượt khó, dồn lực cán đích

Thi công cao tốc Cần Thơ - Cà Mau.

> VẤN SƠN

Hàng loạt cao tốc trọng điểm quốc gia như cao tốc Bắc - Nam phía Đông giai đoạn II 2021 - 2025, cao tốc trục ngang Đông Nam Bộ... đang bước vào giai đoạn chạy nước rút thi công, để đảm bảo mục tiêu cán đích theo thời gian mà Chính phủ, Bộ Giao thông vận tải (GTVT) đặt ra.

GHI NHẬN TRÊN CÔNG TRƯỜNG

Trên công trường cao tốc Cần Thơ - Cà Mau, 1 trong 12 dự án thành phần cao tốc Bắc Nam phía Đông giai đoạn II, dài hơn 110 km đi qua 5 tỉnh, thành phố: Cần Thơ, Hậu Giang, Bạc Liêu, Kiên Giang, Cà Mau, có tổng vốn đầu tư hơn 27.500 tỷ đồng, việc chậm giải phóng mặt bằng, thiếu vật liệu đất cát đắp nền đường đang ảnh hưởng không nhỏ đến tiến độ thi công.

Tranh thủ điều kiện thời tiết thuận lợi, những ngày đầu tháng 6/2024, hàng trăm kỹ sư, tư vấn giám sát, công nhân, người lao động Ban Quản lý dự án Mỹ Thuận (đại diện chủ đầu tư) "vượt nắng thắng mưa", thi công 3 ca 4 kíp/ngày đêm các hạng mục cầu cống, thăm cấp phối đá dăm, gia tải nền đường theo dõi lún... trên cơ sở có mặt bằng, vật liệu đến đâu thi công cuốn chiếu đến đó.

Tương tự tại cao tốc Biên Hòa - Vũng Tàu trục ngang Đông Nam Bộ dài gần 54 km đi qua 2 tỉnh Đồng Nai, Bà Rịa - Vũng Tàu, có tổng mức đầu tư gần 17.800 tỷ đồng, tình trạng chậm giải phóng mặt bằng, thiếu vật liệu đất cát cũng ảnh hưởng đến tiến độ thi công chung. Dự án có nghịch lý máy móc, nhân lực chờ mặt bằng để thi công. Sau hơn 1 năm triển khai, mặt dù mặt bằng sạch đang là "điểm nghẽn" lớn nhất, nhưng tranh thủ thời tiết nắng ráo cuối mùa khô và phần công đã được bàn giao, chủ đầu tư (Ban Quản lý dự án 85), các đơn vị thi công đang khẩn trương đào đắp, lu lèn nền đường, đúc cầu kiện bê tông tại chỗ, sẵn sàng thi công đồng loạt khi có mặt bằng...

Cao tốc Bắc - Nam phía Đông

giai đoạn II huy động hơn 600 mũi thi công, gần 6.500 đầu máy móc thiết bị, hơn 15.000 kỹ sư, tư vấn giám sát, công nhân, người lao động... trải dài trên các công trường thi công. Đến thời điểm này, cao tốc Bắc - Nam có 6/12 dự án thành phần đáp ứng tiến độ là các cao tốc Vũng Áng - Bùng Bùng - Vạn Ninh, Vạn Ninh - Cam Lộ, Quảng Ngãi - Hoài Nhơn, Quy Nhơn - Chí Thạnh, Vân Phong - Nha Trang...

Theo thống kê của Cục Quản lý đầu tư xây dựng (Bộ GTVT), đến nay, các dự án cao tốc Bắc Nam giai đoạn II đã đạt sản lượng thi công gần 30% khối lượng xây lắp, đã giải phóng 708/721 km mặt bằng, bàn giao cho các chủ đầu tư, đạt gần 98%. Tiến độ di dời hạ tầng kỹ thuật chậm tại các địa phương đang là nguyên nhân chính khiến sản lượng thi công cao tốc Bắc - Nam giai đoạn II chưa đạt kỳ vọng. Phần mặt bằng còn lại chủ yếu vướng thủ tục chuyển mục đích sử dụng rừng, đất thổ cư và các công trình hạ tầng kỹ thuật liên quan đến nhiều cơ quan, đơn vị tại các địa phương...

DỒN LỰC CÁN ĐÍCH

Tại cuộc kiểm tra hiện trường cao tốc Bắc - Nam giai đoạn II mới đây, Bộ trưởng Bộ GTVT Nguyễn Văn Thắng yêu cầu các ban quản lý dự án, chủ đầu tư, nhà thầu phối hợp chặt chẽ với các địa phương quyết liệt, đồng thuận giải phóng mặt bằng và khơi thông nguồn vật liệu; tăng tốc thi công cuốn chiếu đến đâu, gọn đến đó; đồng thời, tranh thủ điều kiện thời tiết thuận lợi, huy động tối đa nguồn lực thi

công, đảm bảo cán đích vượt mục tiêu Chính phủ giao, để thông cao tốc Bắc - Nam trong năm 2025.

Theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Thắng, cao tốc Cần Thơ - Cà Mau là dự án cuối cùng của tuyến cao tốc Bắc - Nam phía Đông giai đoạn II, được kỳ vọng sẽ khép kín trục dọc "xương sống mới" kết nối nội vùng, thông tuyến cao tốc Bắc - Nam từ TP Hồ Chí Minh - Trung Lương - Mỹ Thuận - Cần Thơ, kết nối các đường cao tốc trục ngang Châu Đốc - Cần Thơ - Sóc Trăng và Hà Tiên - Rạch Giá - Bạc Liêu trong tương lai. Trong khi đó, cao tốc Biên Hòa - Vũng Tàu theo quy hoạch mạng lưới đường bộ Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn phát triển kinh tế xã - hội các tỉnh Đồng Nam Bộ.

Mặc dù khó khăn liên quan đến công tác giải phóng mặt bằng, cấp mô vật liệu... chưa được giải quyết dứt điểm, song, dưới sự chỉ đạo quyết liệt của Bộ GTVT, các chủ đầu tư, nhà thầu thi công đang tận dụng nguồn lực, mặt bằng đã được bàn giao để tăng tốc các hạng mục chính. Việc sớm tháo gỡ khó khăn về mặt bằng, vật liệu tại các địa phương có các công trình cao tốc đi qua, cùng với việc vượt khó thi công của các ban quản lý dự án, chủ đầu tư, nhà thầu, đơn vị thi công sẽ quyết định kết quả cán đích của các cao tốc.

Năm 2024, tổng kế hoạch vốn Bộ GTVT được Thủ tướng Chính phủ giao gần 57.000 tỷ đồng, tập trung chủ yếu tại các cao tốc trọng

Thi công cao tốc Biên Hòa - Vũng Tàu.

điểm quốc gia. Vì vậy, ngay sau chuyển thị sát công trường các dự án trọng điểm của Thủ tướng Chính phủ đầu năm nay, hàng loạt dự án đã tăng tốc và đặt mục tiêu cán đích trước kế hoạch theo tinh thần "chỉ bàn làm, không bàn lùi", "vượt nắng, thắng mưa", "ăn tranh thủ, ngủ khẩn trương", thi công "3 ca, 4 kíp"...

Để đảm bảo mục tiêu cán đích, Bộ GTVT đang tập trung làm việc với UBND các tỉnh miền Trung, đồng bằng sông Cửu Long và Đông Nam Bộ sớm di dời hệ thống hạ tầng kỹ thuật, tăng thêm công suất khai thác các mỏ đất cát ngay trong quý II/2024; đồng thời, đề xuất Chính phủ chỉ đạo các địa phương ưu tiên giải quyết khó khăn về nguồn cung cấp vật liệu, mặt bằng để các dự án đảm bảo tiến độ yêu cầu.

Với các công trình trọng điểm quốc gia, việc đưa các dự án vào chương trình giám sát là cần thiết, không chỉ nhằm đảm bảo tiến độ, chất lượng, mà còn mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội, hiệu quả từng đồng vốn đầu tư của Nhà nước. Chính vì vậy, việc tháo gỡ những "điểm nghẽn" về mặt bằng, vật liệu thi công, siết chặt kỷ cương, kỷ luật trên công trường, với tinh thần trách nhiệm cao nhất, đã được Chính phủ, Bộ GTVT đưa vào mục tiêu để các dự án đảm bảo hiệu quả đầu tư, tiến độ.

Tạo “hệ miễn dịch số” cho trẻ em

> HẠNH QUYÊN

Nhiều phụ huynh hết sức lo ngại khi kỳ nghỉ hè kéo dài, bởi trẻ ở nhà làm bạn với thiết bị điện tử, vào mạng xã hội thường xuyên khi chưa có đầy đủ kiến thức, kỹ năng tự bảo vệ, đối mặt với nhiều nguy cơ mất an toàn trên không gian mạng cũng như tiếp xúc với thông tin xấu, độc.

Phụ huynh cần hướng dẫn trẻ những nguyên tắc an toàn cơ bản khi sử dụng internet.

Trẻ em trải nghiệm trò chơi số tại Lễ hội Thiếu nhi TP Hồ Chí Minh (Kids Fest) lần thứ 2, năm 2024.

PHỤ HUYNH LO LẮNG

Nghỉ hè là thời gian học sinh được nghỉ ngơi sau một năm học tập vất vả, nhưng cũng làm các bậc phụ huynh lo lắng, bởi trẻ ở nhà đồng nghĩa với việc thường xuyên tiếp xúc với các thiết bị điện tử, kết nối mạng internet. Điều này gây ảnh hưởng đến sức khỏe, tâm lý cũng như mối lo ngại về an toàn, phát triển toàn diện của trẻ. Nhiều phụ huynh bối rối trong việc tìm kiếm các hoạt động an toàn, bổ ích để giữ cho trẻ vừa giải trí vừa học hỏi trong suốt kỳ nghỉ hè.

Chị Hồng Nhung (quận Thanh Xuân, Hà Nội) có con đang học lớp 4 chia sẻ, vợ chồng chị đã thống nhất mỗi ngày chỉ cho phép con dùng điện thoại và tivi trong 1 giờ (30 phút xem điện thoại và 30 phút xem tivi). “Xem điện thoại quá nhiều sẽ lấy đi thời gian vui chơi của con, làm mất đi kết nối giữa các thành viên trong gia đình”, chị Nhung cho biết.

Chị Nguyễn Trang Linh (quận Đống Đa, Hà Nội) cho biết, dịp hè, con nghỉ học nhưng vợ chồng chị đi làm, không có thời gian sát sao với con. Gia đình không muốn đưa con đến các lớp học hè nên đưa con sang ông bà, buổi chiều đón về. Tuy nhiên, ông bà chiều cháu nên thường cho cháu dùng điện thoại cả ngày, ông bà không thể kiểm soát được nội dung con tiếp cận trên mạng xã hội. Sau vài hôm, chị Linh đã phải thống nhất quy tắc chỉ được phép con sử dụng điện thoại 30 phút/ngày khi có bố mẹ ở nhà, đồng thời bố mẹ thay nhau chỉ dẫn cho con những nội dung nên xem trên mạng, lý giải nội dung nào xấu cần phải tránh.

Theo các chuyên gia, sử dụng điện thoại hay mạng xã hội từ sớm sẽ gây ra nhiều hệ lụy như giảm tập trung, giảm trí nhớ khi học tập; mãi miết với thế giới “ảo”, không còn thời gian dành cho gia đình,

bạn bè; mặt khác, thông tin xấu sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe tinh thần của trẻ. Nếu tiếp xúc với công nghệ từ sớm nhưng trẻ được cha mẹ hỗ trợ, hướng dẫn thì điện thoại thông minh, máy tính sẽ hỗ trợ trẻ tìm kiếm thông tin, dữ liệu cho việc học tập, thúc đẩy quá trình tự học hiệu quả hơn.

Bà Nguyễn Thị Nga, Phó cục trưởng Cục Trẻ em (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) cho rằng: Trẻ sử dụng internet quá nhiều có thể dẫn đến tình trạng “nghiện” và trở thành thói quen rất khó chữa. Ngoài ra, khi lên mạng, bên cạnh các lợi ích, trẻ rất dễ gặp các rủi ro như xem các hình ảnh, thông tin nội dung độc hại và không phù hợp tâm sinh lý lứa tuổi.

Ông Trần Đăng Khoa, Phó Cục trưởng Cục An toàn thông tin (Bộ Thông tin và Truyền thông) chỉ ra 5 nguy cơ, mối đe dọa lớn cho trẻ em trên không gian mạng. Đó là tiếp cận với những nội dung độc hại làm lệch lạc suy nghĩ, lối sống, sự phát triển; bị phát tán thông tin riêng tư, thông tin cá nhân gây ảnh hưởng tiêu cực tới cuộc sống; bị bắt nạt trực tuyến dưới nhiều hình thức khác nhau; sử dụng quá mức và rơi vào tình trạng “nghiện” internet; bị lừa đảo, dụ dỗ, quấy rối, lừa đảo, dọa nạt, tống tiền, ép tham gia các hoạt động vi phạm pháp luật...

Thống kê của Cục An toàn thông tin cho thấy, với hơn 70% dân số dùng internet, Việt Nam nằm trong nhóm các quốc gia có tỷ lệ người dùng internet cao. Việt Nam hiện có khoảng 24,7 triệu trẻ em, chiếm gần 25% dân số. Trẻ tiếp cận với internet và các thiết bị kỹ thuật số từ rất sớm để học tập, giải trí, liên lạc với người thân và tham gia các hoạt động hàng ngày.

Theo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, thời gian trẻ em nước ta sử dụng mạng xã hội là

từ 5 - 7 giờ/ngày. Do đó, việc bảo vệ trẻ em trên không gian mạng đặt ra nhiều thách thức, trong đó “nghiện” internet là một trong 6 nhóm rủi ro chính khi trẻ em tham gia môi trường mạng...

ĐÓNG HÀNH CÙNG CON TRẺ

Để bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng, thời gian qua, các tổ chức, đơn vị liên quan đã phối hợp chặt chẽ để triển khai Chương trình Bảo vệ và Hỗ trợ trẻ em tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng giai đoạn 2021 - 2025. Cùng với đó, các bộ, ban, ngành nỗ lực duy trì môi trường mạng an toàn, phát triển hệ sinh thái sản phẩm và ứng dụng công nghệ số Việt Nam cho trẻ em học tập, kết nối, giao lưu, giải trí sáng tạo, lành mạnh trên môi trường mạng. Các đơn vị thường xuyên nâng cao kiến thức và kỹ năng phù hợp cho từng lứa tuổi, giúp trẻ có “hệ miễn dịch số” để tự nhận thức và đề phòng các rủi ro, nguy cơ mất an toàn trên mạng.

Tổng đài điện thoại quốc gia bảo vệ trẻ em 111, trực thuộc Cục Trẻ em là đơn vị kết nối, xử lý các vụ việc xâm hại, tư vấn bảo vệ chăm sóc, giáo dục trẻ em. Mỗi năm, tổng đài tiếp nhận hơn 400 - 500 cuộc gọi về những vấn đề trẻ em trên môi trường mạng. Có những cuộc gọi của cha mẹ và trẻ em đề nghị được tư vấn, số khác thì nhân viên tổng đài trực tiếp gọi tới để can thiệp.

Đánh giá về tầm quan trọng của việc bảo vệ trẻ em trên không gian mạng, ông Trần Đăng Khoa cho rằng, trẻ em là thế hệ công dân số mới, góp phần mang lại sự thịnh vượng cho không gian mạng. Tuy nhiên, việc thiếu các kiến thức, kỹ năng để tự bảo vệ an toàn trên không gian số đang là một hạn chế, thách thức.

Theo đại diện Cục Trẻ em, việc hỗ trợ các em “nghiện” internet và

mạng xã hội đang gặp nhiều khó khăn. Điều này đòi hỏi sự đầu tư về nhân lực, thời gian và khả năng của các em trong việc giảm bớt phụ thuộc vào công nghệ. Do đó, các gia đình cần chú trọng đến việc phòng ngừa, đảm bảo trẻ không rơi vào tình trạng “nghiện” internet ngay từ sớm.

Theo PGS.TS Trần Thành Nam, giảng viên Trường Đại học Giáo dục (Đại học Quốc gia Hà Nội), thế giới số giúp con người có thể học tập và sinh sống tốt hơn. Tuy nhiên, trẻ có thể đối diện nhiều với nguy cơ bị bắt nạt trực tuyến hoặc bị quấy rối tình dục qua mạng xã hội... Do đó, cha mẹ cần tìm hiểu và tự nâng cấp kỹ năng an toàn cho chính mình, sau đó giúp con nhận diện, có cách ứng phó phù hợp khi con em mình là nạn nhân của bắt nạt trực tuyến trên mạng xã hội.

Theo các chuyên gia, phụ huynh cần đặt ra giới hạn thời gian cho con sử dụng thiết bị điện tử, giám sát và hướng dẫn trẻ nhận diện, tránh xa nội dung xấu, độc, cách bảo vệ thông tin cá nhân trên mạng internet. Ngoài ra, phụ huynh cũng nên tham gia cùng con các hoạt động giáo dục, ứng dụng học tập để tạo sự kết nối, giúp khuyến khích trẻ chia sẻ, thảo luận để định hướng tư duy cho trẻ.

Việc đăng ký cho trẻ tham gia các lớp học thể thao, âm nhạc, hội họa, hoạt động ngoại khóa sẽ làm giảm thời gian tiếp xúc với thiết bị điện tử của trẻ. Quan trọng hơn cả là cha mẹ cần làm gương, không sử dụng điện thoại trong bữa ăn, trước khi đi ngủ, tự đặt ra giới hạn cho bản thân trong việc sử dụng thiết bị điện tử để trẻ học theo và hình thành thói quen tốt.

Với biện pháp giám sát, giáo dục đúng đắn, cha mẹ có thể giúp con em tránh xa những nguy cơ tiềm ẩn, sử dụng công nghệ an toàn và hiệu quả.

Theo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, thời gian trẻ em nước ta sử dụng mạng xã hội là từ 5 - 7 giờ/ngày. Do đó, việc bảo vệ trẻ em trên không gian mạng đặt ra nhiều thách thức.

Hệ lụy sau cuộc “chạy đua” CHỨNG CHỈ IELTS

> VIỆT HÀ

Thời gian gần đây, xu hướng lấy chứng chỉ IELTS để miễn thi môn ngoại ngữ trong Kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông, phục vụ xét tuyển vào đại học, cao đẳng ngày càng phổ biến. Đối với học sinh, đây là cơ hội, nhưng cũng là áp lực và thách thức không nhỏ.

“CUỘC ĐUA” MẤT CÂN BẰNG

IELTS là chứng chỉ do Hệ thống Kiểm tra Anh ngữ quốc tế cấp với 4 kỹ năng nghe, nói, đọc và viết. Do tính chất được công nhận rộng rãi trên toàn cầu, nên IELTS được nhiều người coi là “chìa khóa” mở ra cánh cửa đại học trong và ngoài nước, cũng như những cơ hội việc làm, phát triển bản thân.

Những năm gần đây, một số trường đại học cũng tăng dần chỉ tiêu khi xét tuyển bằng phương thức sử dụng chứng chỉ tiếng Anh kết hợp các yếu tố khác như học bạ hay điểm thi tốt nghiệp. Vì vậy, nhiều học sinh luyện thi IELTS từ lớp 10 hay 11, nhằm tận dụng tốt chính sách tuyển sinh ưu tiên chứng chỉ ngoại ngữ.

Trên thực tế, quy định trên đã mang lại một số lợi ích nhất định, không chỉ khuyến khích học sinh nâng cao trình độ ngoại ngữ, chuẩn bị tốt hơn cho môi trường học tập và làm việc, mà còn giúp giảm bớt áp lực cho thí sinh trong kỳ thi tốt nghiệp. Nhưng ngược lại, điều này cũng tạo ra một “cuộc chạy đua” lấy chứng chỉ IELTS, khiến nhiều gia đình và học sinh bị cuốn vào một “vòng xoáy” vô hình về đầu tư thời gian, công sức và tiền bạc vào các khóa học luyện thi đặc biệt.

Giảng viên Đặng Minh Tuấn, Trường Đại học Giáo dục - Đại học Quốc gia Hà Nội chia sẻ: Khi học sinh tập trung nâng cao năng lực về tiếng Anh để ôn thi IELTS, TOEFL... sẽ mất đi quỹ thời gian để phát triển các nền tảng khác như khoa học tự nhiên, khoa học xã hội, nghệ thuật...

Một số nhà giáo dục cũng cảnh báo, việc học để lấy chứng chỉ không những tạo gánh nặng tài chính cho các gia đình, mà còn có thể dẫn đến tình trạng học “tủ”, học lệch, với mục tiêu là đạt điểm cao trong kỳ thi, thay vì nâng cao khả năng sử dụng ngoại ngữ thực tế.

Em Nguyễn Hoàng Đức (Cầu Giấy, Hà Nội) chia sẻ: Để thi chứng chỉ IELTS, em phải dành rất nhiều thời gian để học tập, ôn luyện, không thể ngày một ngày hai là thành thạo. Đã có thời gian, do tập trung quá nhiều vào IELTS, em học yếu hẳn các môn học khác.

Một số phụ huynh cũng bày tỏ lo ngại về “cuộc chạy đua” lấy chứng chỉ IELTS khiến việc học tiếng Anh nhanh chóng bị thương mại hóa, dẫn đến những trung tâm dạy và ôn thi IELTS thiếu uy tín mọc lên như “nấm sau mưa”. Không ít phụ huynh, học sinh “tiền mất tật mang” khi chỉ phí đầu

Học sinh dự thi vòng chung khảo cuộc thi Olympic Tiếng Anh lần thứ 17 dành cho học sinh tiểu học thành phố Hà Nội năm học 2023 - 2024.

tư cho một khóa luyện thi IELTS không hề nhỏ.

Thêm vào đó, sự chênh lệch về cơ hội giữa học sinh ở những vùng, miền khác nhau cũng là vấn đề đáng được quan tâm. Ở vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế khó khăn, biên giới, hải đảo..., học sinh thường không có điều kiện tiếp cận với các trung tâm luyện thi IELTS uy tín hoặc những phương pháp học ngoại ngữ tiên tiến. Điều này dẫn đến sự bất bình đẳng trong cơ hội tiếp cận giáo dục của học sinh.

NÂNG CAO NĂNG LỰC NGOẠI NGỮ HIỆU QUẢ VÀ THỰC CHẤT

Bà Nguyễn Thị Mai Hữu, Giám đốc Đề án Ngoại ngữ Quốc gia, Bộ Giáo dục và Đào tạo cho biết: Xét về mặt điểm số, hiện nay có rất nhiều học sinh Việt Nam đạt mức điểm IELTS 6.5 - 7.0, thậm chí là 8.5. Trong kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông, số thí sinh được miễn thi tiếng Anh cũng tăng lên trên 40.000 em.

Tuy nhiên, theo bà Nguyễn Thị Mai Hữu, vẫn có nhiều người dù đạt điểm số ngữ pháp cao, nhưng không nói được tiếng Anh. Học sinh học tiếng Anh nhưng chưa có nhiều môi trường để giao tiếp, thực hành. Vốn dĩ, tiếng Anh không thể học nhồi nhét, mà cần thực hành dần dần để tốt lên, do

đó, động lực của bản thân là điều quan trọng.

Giảng viên Đặng Minh Tuấn cho rằng, trong bối cảnh internet phát triển và sự bùng nổ của mạng xã hội thì việc học ngoại ngữ chưa bao giờ thuận lợi như hiện nay. Phụ huynh nên định hướng các con dùng ngoại ngữ để học môn học khác, tức là tiếp thu tri thức của thế giới bằng tiếng Anh. Nếu chúng ta cùng ý thức sử dụng ngoại ngữ là phương tiện, là công cụ để tiếp cận tri thức nhanh hơn, thì đó là mục tiêu chính đáng, rất cần được lan tỏa.

Cô Đỗ Thị Ngọc Anh, chuyên gia Trung tâm DOL English cho rằng: Hiện nay, một bộ phận học sinh phải chịu áp lực lớn từ gia đình và nhà trường để đạt điểm IELTS cao trong thời gian ngắn, gây ảnh hưởng tiêu cực đến sức khỏe thể chất và tinh thần. Không những thế, việc “chạy đua” chứng chỉ còn khiến các em quá tập trung vào thành tích và điểm số, mà coi nhẹ việc nâng cao kỹ năng tiếng Anh phục vụ cho cuộc sống hay công việc sau này. Cá biệt, có một số trường hợp học sinh còn trở nên sợ, ghét học ngoại ngữ.

Theo cô Đỗ Thị Ngọc Anh, học sinh cần có phương pháp học IELTS hiệu quả, không chỉ vì điểm số. Trước hết, nên xác định rõ mục tiêu học IELTS, từ đó xây dựng kế

Học sinh trường THPT Việt Đức (Hà Nội) thi thuyết trình bằng tiếng Anh.

hoạch học tập chi tiết với những giai đoạn cụ thể, thực hành đều đặn mỗi ngày thông qua việc luyện nghe, nói, viết và đọc sách báo bằng tiếng Anh. Học sinh có thể tận dụng các công cụ như IELTS online practice test để đánh giá toàn diện kỹ năng đã học. Cuối cùng, hãy học với một người hướng dẫn hoặc giáo viên có kinh nghiệm, tham gia nhóm học tập cùng bạn bè để cùng tiến bộ.

Để bảo đảm mục tiêu giáo dục công bằng và hiệu quả, cần có những chính sách hợp lý và phương pháp học tập ngoại ngữ thực chất. Chỉ khi đó, việc học tiếng Anh mới thực sự trở thành một hành trình phát triển toàn diện, không chỉ là cuộc đua về điểm số và thành tích.

Đồng bào các dân tộc huyện Cư Kuin nỗ lực xây dựng cuộc sống và bảo tồn văn hóa.

Một góc nông thôn mới tại buôn ÊGa, xã Ea Tiều.

Có một Cư Kuin bình yên và phát triển

> HOÀI THU

Huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk có nhiều lợi thế phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là trong lĩnh vực nông nghiệp. Phát huy truyền thống cách mạng, đồng bào các dân tộc huyện Cư Kuin luôn đoàn kết, nỗ lực vươn lên, một lòng theo Đảng, cùng với cấp ủy, chính quyền phát triển kinh tế - xã hội, nỗ lực xây dựng buôn làng ấm no, giàu đẹp.

Trụ sở UBND xã Ea Ktur được xây dựng khang trang.

CƯ KUIN HÒM NAY

Một năm sau vụ tấn công khủng bố tại Đắk Lắk (ngày 11/6/2023), chúng tôi trở lại huyện Cư Kuin cách trung tâm thành phố Buôn Ma Thuột 19 km. Thời gian qua, huyện Cư Kuin được quan tâm đầu tư hệ thống đường - điện - trường - trạm, nhà văn hóa cộng đồng đến tận thôn, buôn. Diện mạo nông thôn “thay da đổi thịt” và ngày càng khởi sắc. Cùng với đó, huyện có nhiều điều kiện thuận lợi về khí hậu, thổ nhưỡng, phù hợp phát triển cây công nghiệp dài ngày và cây ăn quả cho hiệu quả kinh tế cao. Nhiều tấm gương nông dân đã nỗ lực tiếp thu khoa học kỹ thuật, tận dụng ưu thế của địa phương, vươn lên sản xuất kinh doanh giỏi.

Gia đình anh Y Grung Byă (sinh năm 1983, buôn Jung A, xã Ea Ktur, huyện Cư Kuin) có gần 8 sào (8.000 m²) trồng cà phê xen với sầu riêng, hồ tiêu. Bên cạnh đó, vợ chồng anh còn mở dịch vụ cho thuê rạp, bán ghê. Nhờ tích cực học hỏi, tham gia các buổi hội thảo, tập huấn về nông nghiệp, vườn cây của gia đình anh sinh trưởng, phát triển tốt. Năm 2023, thu nhập của gia đình trên 400 triệu đồng.

Anh Y Grung Byă chia sẻ, là người con của buôn làng, anh nỗ lực vươn lên xây dựng kinh tế gia đình, hướng dẫn người dân trong buôn cách chăm sóc vườn cây. Năm nay, giá một số mặt hàng nông sản như cà phê, hồ tiêu, sầu riêng, lúa tăng cao, anh rất phấn khởi. Anh tự nhủ cố gắng làm gương cho bà con noi theo, cùng thi đua sản xuất kinh doanh giỏi.

Đi đôi với việc phát triển kinh tế, công tác an sinh xã hội được huyện chú trọng thực hiện, triển khai kịp thời chế độ, chính sách cho người nghèo, người có công và đối tượng bảo trợ xã hội. Từ đầu năm 2024 đến nay, huyện đã triển khai xây dựng được 80 căn nhà theo Đề án “Xây dựng nhà ở cho hộ

nghèo, khó khăn về nhà ở, gia đình chính sách, đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk”; 2 nhà sinh hoạt cộng đồng và 43 nhà “Đại đoàn kết” trao tặng hộ nghèo, hộ khó khăn về nhà ở.

Gia đình bà H Thit Niê, sinh năm 1962, buôn Jung A, xã Ea Ktur có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn. Tháng 9/2023, gia đình bà được Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện Cư Kuin hỗ trợ một căn nhà đại đoàn kết, diện tích 50 m², trị giá 120 triệu đồng. Bà H Thit chia sẻ, có căn nhà che nắng, che mưa, gia đình rất cảm động và biết ơn Đảng, Nhà nước, các cấp chính quyền. Từ niềm vui an cư, gia đình đã mua thêm 5 sào đất trồng cà phê, hồ tiêu để phát triển kinh tế gia đình.

Theo Chủ tịch UBND xã Ea Ktur Nguyễn Kim May, thời gian qua, Đảng ủy, UBND xã có sự thống nhất trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, ban hành nhiều nghị quyết hợp lòng dân. Đặc biệt, trong việc triển khai các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, xã đặc biệt quan tâm phát triển đời sống hộ dân tộc thiểu số qua các chương trình, hoạt động như: Tập huấn khoa học kỹ thuật, hướng dẫn các mô hình sản xuất hiệu quả, hỗ trợ giống cây giống, con giống và chú trọng đào tạo nghề, giải quyết việc làm... Qua đó, kinh tế của xã tăng trưởng đáng kể, đời sống nhân dân được cải thiện, thu nhập bình quân đầu người hiện đạt hơn 60 triệu đồng/người/năm.

Với sự quan tâm đầu tư của Đảng và Nhà nước, nhiều ngôi nhà đại đoàn kết thơm mùi vôi mới đã được hình thành. Nhiều con đường nối dài các thôn, buôn, vào tận rẫy của người dân đã và đang được bê tông hóa ở huyện Cư Kuin. Các chương trình, đề án, chính sách dân tộc được thực hiện công khai, tạo điều kiện cho người dân tiếp cận và thụ hưởng. Cuộc sống bình yên đã đến với các buôn làng của huyện Cư Kuin.

VI SỰ BÌNH YÊN CỦA NHÂN DÂN

Huyện Cư Kuin có 17 dân tộc anh em cùng sinh sống, dân tộc thiểu số chiếm hơn 30% dân số toàn huyện. Mặc dù có nhiều nỗ lực song tăng trưởng kinh tế trên địa bàn huyện chưa tương xứng với tiềm năng, phát triển còn thiếu tính ổn định và bền vững. Kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội chưa đồng bộ, kết quả giảm nghèo chưa thực sự bền vững. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội còn tiềm ẩn những yếu tố gây mất ổn định, khó lường...

Thượng úy Hoàng Ngọc Phước, Phó Trưởng Công an xã Ea Tiều, huyện Cư Kuin cho biết, xã có địa bàn rộng với 21 thôn, buôn. Trình độ, nhận thức, thu nhập của nhân dân không đồng đều. Tình hình trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn ở từng thời điểm còn diễn biến phức tạp. Trước những khó khăn từ thực tiễn, lực lượng Công an xã xác định rõ vai trò, trách nhiệm, nỗ lực thực hiện tốt biện pháp nghiệp vụ, chủ trọng công tác dân vận và sâu sát địa bàn để kịp thời xử lý các tình huống bất ngờ, tránh bị động. Đến nay, Công an xã mặc dù lực lượng mỏng, địa bàn rộng song vẫn nỗ lực bám địa bàn, giúp bà con yên tâm lao động sản xuất, phát triển kinh tế.

Bên cạnh đó, để gắn kết với nhân dân, thực hiện hiệu quả các chủ trương, chính sách của Trung ương, địa phương, cấp ủy, chính quyền huyện Cư Kuin còn phát huy vai trò của già làng, trưởng buôn, người có uy tín - cánh tay nối dài giữa ý Đảng, lòng dân. Đồng thời, huyện quan tâm, tạo điều kiện cho các tổ chức tôn giáo sinh hoạt, thực hiện hiệu quả chính sách tôn giáo, chăm lo đoàn kết tôn giáo, hòa hợp dân tộc.

Theo bà H Nhe Byă, buôn Ea Tiều, xã Ea Tiều, huyện Cư Kuin, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đời sống vật chất tinh thần của bà con trong buôn ngày

càng được nâng cao. Con em được đến trường, hưởng các chính sách ưu đãi về học phí; đường làng, ngõ xóm khang trang. Từ đó, nhân dân buôn Ea Tiều rất phấn khởi, đoàn kết. Là người có uy tín trong buôn, bà H Nhe Byă luôn gần gũi, gần gũi, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của bà con, kịp thời tháo gỡ vướng mắc và hòa giải ở cơ sở; tuyên truyền, vận động nhân dân tuân thủ pháp luật, tích cực tham gia các phong trào thi đua.

Mục sư Y Luang Hwing, Hội nhánh Tin lành buôn ÊGa, xã Ea Tiều cho biết, 532 tín đồ của hội nhánh rất phấn khởi khi được Đảng ủy, UBND xã tạo điều kiện cho điểm sinh hoạt mới, khang trang vào tháng 5/2024. Bên cạnh đó, bà con giáo dân được tạo điều kiện sinh hoạt tôn giáo, luôn động viên nhau sống tốt đời đẹp đạo, lao động sản xuất, góp phần phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Theo Bí thư Huyện ủy Cư Kuin Phúc Bình Niê Kđăm, thời gian tới, Đảng bộ, chính quyền huyện Cư Kuin quyết tâm khắc phục khó khăn, thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, bảo đảm an sinh xã hội, tập trung giảm nghèo bền vững; đẩy mạnh phong trào thi đua xây dựng “Đảng bộ cơ sở 4 tốt”, “Chi bộ cơ sở 4 tốt”. Đồng thời, huyện đẩy mạnh cải cách hành chính, phát triển chính quyền điện tử; tăng cường bảo đảm quốc phòng an ninh và giữ vững trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Qua 17 năm hình thành và phát triển, huyện Cư Kuin đang dần hình thành dáng dấp của đô thị trẻ năng động, văn minh, giàu bản sắc. Sức sống mới với bạt ngàn cà phê, hồ tiêu, với những trang trại quy mô lớn cùng hệ thống cơ sở hạ tầng đã và đang là những tiền đề thuận lợi để huyện tiếp tục vươn lên, tạo điều kiện cho nhân dân an tâm lao động sản xuất, chung tay xây dựng buôn làng bình yên, phát triển.

Với sự quan tâm đầu tư của Đảng và Nhà nước, nhiều ngôi nhà đại đoàn kết thơm mùi vôi mới đã được hình thành. Nhiều con đường nối dài các thôn, buôn, vào tận rẫy của người dân đã và đang được bê tông hóa ở huyện Cư Kuin.

Ban tổ chức tặng Bằng khen, tôn vinh người hiến máu tiêu biểu năm 2024.

Anh Ma A Sà (tỉnh Lai Châu) đã 33 lần hiến máu tình nguyện.

Lan tỏa nghĩa cử cao đẹp hiến máu tình nguyện

> HẠNH QUYÊN

Chia sẻ của những gương mặt hiến máu trong Lễ tôn vinh 100 người hiến máu tình nguyện tiêu biểu toàn quốc năm 2024 cho thấy, cảm giác giọt máu của mình đang chảy trong cơ thể người khác và cứu sống được người khác là điều thật ý nghĩa.

HẠNH PHÚC KHI ĐƯỢC GẶP NGƯỜI NHẬN MÁU CỦA MÌNH

Anh Ma A Sà (dân tộc Mông, xã Nùng Nàng, huyện Tam Đường, tỉnh Lai Châu) là một trong 100 gương tiêu biểu toàn quốc đại diện cho người hiến máu tỉnh Lai Châu. Anh đã tham gia hiến máu khi đủ tuổi và đến nay đã có 33 lần hiến máu tình nguyện, vận động được 516 người tham gia hiến máu tình nguyện.

Anh Sà cho biết: Lần hiến máu đầu tiên của anh tại Hà Nội do ở địa phương ít có cơ hội tiếp cận với hoạt động hiến máu. Đến năm 2011, hoạt động hiến máu diễn ra sôi nổi hơn, anh có nhiều cơ hội được tham gia hiến máu tại địa phương. Sau mỗi lần hiến máu, anh thấy tinh thần luôn vui vẻ, cơ thể khỏe mạnh.

Nhắc lại kỷ niệm khó quên trong một lần hiến máu, anh Ma A Sà chia sẻ: "Năm 2017, khi đó tôi được huy động đi hiến máu khẩn cấp cho 1 cháu bé cần truyền máu mà gia đình hoàn cảnh lại khó khăn. Sau đó, tôi rất bất ngờ khi nhận được lời cảm ơn của mẹ cháu và cháu. Tôi thấy vui và may mắn vì đây là lần đầu tiên gặp trực tiếp người được truyền đơn vị máu của mình. Đó là cảm giác hạnh phúc, xúc động vì đã làm được việc có ích với cuộc đời."

Là cán bộ trẻ nhưng lại làm công tác cứu chữa bệnh, anh Ma A Sà luôn cố gắng vượt qua những khó khăn trong công tác tuyên truyền tới các cựu chiến binh lớn tuổi. Trong các buổi sinh hoạt, anh luôn lồng ghép các câu chuyện về hiến máu tình nguyện. Vì thế, trong 5 năm gần đây, khi Hội cựu

chiến binh của xã phối hợp với Hội cựu chiến binh huyện tổ chức các chương trình hiến máu tình nguyện đã thu hút được nhiều người tham gia.

Chia sẻ về khó khăn trong công tác vận động mọi người tham gia hiến máu tình nguyện anh cho biết, mỗi lần tham gia hiến máu thì đa số là các cán bộ công chức, người lao động, sinh viên, nhưng người dân tộc tham gia hiến máu còn ít. Đặc biệt như dân tộc Mông của anh rất ít người tham gia hiến máu, bởi họ vẫn nghĩ hiến máu là mình bị mất máu, không thể bù đắp lại mà chưa hiểu được những lợi ích của việc hiến máu đem lại cho bản thân mình. Chính vì vậy, việc huy động các cán bộ cựu chiến binh tham gia hiến máu sẽ là những tấm gương về người thật, việc thật để mọi người làm theo.

Anh Ma A Sà cũng mong muốn, Ban Chỉ đạo quốc gia vận động hiến máu tình nguyện và các cấp, ngành cùng nhau truyền thông mạnh mẽ hơn nữa về hoạt động hiến máu để hoạt động được lan tỏa đến vùng sâu, vùng xa, đến đồng bào dân tộc... để người dân tích cực tham gia hiến máu thường xuyên, giúp cho nhiều bệnh nhân hơn nữa.

CẢM XÚC HIẾN MÁU LẦN NÀO CÙNG NHƯ LẦN ĐẦU

Chị Nguyễn Thị Bích Lan (49 tuổi, huyện Bù Đăng, tỉnh Bình Phước) rất bất ngờ và xúc động khi biết mình là người đại diện cho tỉnh Bình Phước trong Lễ tuyên dương 100 người hiến máu tình nguyện tiêu biểu toàn quốc năm nay.

Bộ trưởng Bộ Y tế Đào Hồng Lan và Chủ tịch Trung ương Hội Chữ thập đỏ Việt Nam Bùi Thị Hoà tặng Bằng khen, tôn vinh người hiến máu tiêu biểu năm 2024.

Chị đến với hoạt động hiến máu từ năm 2004, đến nay đã có 20 năm gắn bó với hoạt động này. Năm 1995, chị gái của chị bị bệnh tim, phải làm phẫu thuật và cần truyền máu nên gia đình đến bệnh viện để hiến máu nhưng không ai hiến máu được do cả nhà bị sốt rét. Lúc đó chị thấy rằng nhiều người bệnh cũng sẽ ở trong hoàn cảnh giống như chị gái mình, mong manh giữa sự sống và cái chết.

Tuy nhiên, nhờ có cộng đồng giúp đỡ mà chị gái chị đã được truyền máu kịp thời và ca phẫu thuật diễn ra thành công. Khi đó chị tự nhủ nếu có cơ hội và khi mình đủ sức khỏe sẽ tham gia hiến máu thường xuyên, nhưng do khu vực chị sinh sống chưa có điều kiện để tiếp cận với các chương trình hiến máu, phải đến năm 2004 khi hoạt động hiến máu được Bệnh viện Chợ Rẫy tổ chức tại Bình Phước chị mới có cơ hội tham gia.

Đến năm 2008, hoạt động hiến máu được tổ chức thường xuyên hơn, giúp chị thêm nhiều cơ hội đi hiến máu. Dù đã hiến máu 50 lần, nhưng đối với chị lần nào cũng mang cảm xúc nguyện vọng như lần đầu đi hiến máu, hồi hộp và háo hức.

Như một thói quen, trước mỗi

lần hiến máu chị đều có những buổi nói chuyện với các học sinh về lợi ích của việc hiến máu tình nguyện. Chị Lan mong muốn các em hiểu được giá trị của việc hiến máu nhân đạo, biết sẻ chia với những người khác, giúp các em hình thành tính cách, sau này trưởng thành sẽ là người có ích, đóng góp những điều tích cực cho xã hội. Chị Lan luôn tâm niệm rằng, mỗi người trong chúng ta không ai tránh khỏi những lúc bị ốm đau, vì vậy cần tích cực tham gia hiến máu để bảo vệ sức khỏe bản thân mình và thực hiện trách nhiệm với cộng đồng.

100 đại biểu tham dự chương trình năm 2024 đã hiến tổng cộng 4.470 đơn vị máu, trong đó có 2 đại biểu hiến máu trên 100 lần. Đặc biệt, đại biểu ít tuổi nhất là anh Nguyễn Thành Tài (22 tuổi, đến từ tỉnh Thừa Thiên - Huế) đã có tới 43 lần hiến máu, hiến tiểu cầu. Trong số 100 đại biểu năm nay có 78 đại biểu nam, 22 đại biểu nữ. Đáng chú ý, trong số 100 đại biểu có 14 đại biểu thuộc lực lượng vũ trang, 15 đại biểu thuộc ngành giáo dục và 5 đại biểu là nhân viên y tế. Hành động đẹp của họ không chỉ là niềm tự hào cá nhân, mà còn lan tỏa lòng nhân ái, hết mình vì cộng đồng của con người Việt Nam.

GÌN GIỮ

nếp nhà cổ vùng cao

Những ngôi nhà cổ của đồng bào Hà Nhì ở xã Y Tý, huyện Bát Xát bóng bệ trong mây.

> HƯƠNG THU

Do đặc thù về điều kiện địa hình, khí hậu và đặc điểm tự nhiên nơi sinh sống, nên mỗi nhóm, ngành dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Lào Cai sở hữu những loại hình kiến trúc nhà ở khác biệt.

Tuy vậy, điểm chung của các tộc người là đều gìn giữ nếp nhà như gìn giữ hồn cốt của dân tộc mình. Bởi không đơn thuần là nơi ăn ở, sinh hoạt, nhà còn là nơi lưu giữ những giá trị văn hóa, tín ngưỡng tâm linh độc đáo thể hiện thế giới quan, nhân sinh quan của đồng bào được truyền từ đời này sang đời khác.

Người Tày Lào Cai thường sống dọc theo các triền sông, suối, làm nhà định cư trong các thung lũng hẹp, dưới chân núi thấp. Trong đó, người Tày ở Nghĩa Đô, Vĩnh Yên (huyện Bảo Yên) cư trú trong thung lũng cạnh dòng suối Nậm Luông xanh trong. Người Tày vùng Bản Hồ, Mường Bo (thị xã Sa Pa) xây dựng làng bản bên con suối Mường Hoa thơ mộng uốn lượn ven thung lũng. Còn tại Văn Bàn, những căn nhà sàn lợp mái cọ kê vai nhau yên bình dưới chân đồi núi Gia Lan, mặt hướng ra cánh đồng Mường Thát, Bản Pầu, Tổng Pháy, Tổng Hốc, suối Nậm Chăn, Nậm Nhù, Nậm Tha hiền hòa.

Nhà sàn người Tày là sản phẩm kiến trúc độc đáo, thể hiện sự hòa hợp của con người, thiên nhiên và văn hóa dân tộc. Điều này thể hiện rõ nét ở kết cấu và chất liệu ngôi nhà. Làng bản của người Tày được bao bọc xung quanh bởi các quả đồi, ngọn núi, do đó đồng bào làm nhà sàn để tránh thú hoang tấn công. Vào mùa hè, sự cao ráo của sàn nhà giúp không khí được lưu thông thoáng mát, khi mưa không ẩm ướt và tránh được bệnh tật lây lan. Ngôi nhà sàn truyền thống của người Tày trước đây có bếp nấu đặt ở vị trí trung tâm, giúp giữ ấm cho cả nhà trong mùa đông lạnh

giá và cũng là không gian quây quần tụ họp của gia đình vào mùa đông. Tuy nhiên, hiện nay người Tày không còn để bếp trong nhà, thay vào đó đồng bào dựng một ngôi nhà sàn nhỏ hơn nối vào nhà sàn chính để làm bếp.

Thông thường ngôi nhà sàn của đồng bào Tày Lào Cai là 3 gian 2 chái hoặc 2 gian 2 chái. Với kỹ thuật của những người thợ tài hoa, ngôi nhà sàn truyền thống không cần dùng đến đinh sắt, mà chỉ dùng thanh xiên dài xuyên dọc ngang nối các cột với nhau; giữa xà và cột lại được liên kết bằng mộng và nêm gỗ nối kèo cột, tạo thành khung nhà chắc chắn. Các chân cột, từ cột cái đến cột con đều được kê trên hòn đá to bản, bằng phẳng, được lựa chọn rất kỹ từ các khe suối hoặc được đúc bằng xi măng có đường kính rộng hơn chân cột từ 2 đến 5cm. Với sự liên kết chặt chẽ giữ dọc ngang, ngôi nhà sàn 5 gian, thậm chí 7 gian, diện tích mặt sàn khoảng trên 100 m² vẫn đủ chắc chắn, có thể chịu được mưa to, gió lớn.

Các cụ cao niên ở đây cho biết, ngày trước khi rừng còn nhiều, người dân thường chọn những cây gỗ to nhất, tốt nhất để làm ngôi nhà 4 gian 2 chái, có thể dựng cao từ 2 đến 3 tầng, rất rộng rãi. Gia đình nào có nhiều nhân lực, tiền bạc có thể làm những ngôi nhà sàn to lớn, từ cột kèo cho đến gỗ bung vách, làm sàn cầu thang. Khâu chuẩn bị vật liệu làm nhà là quan trọng và tốn thời gian nhất, thường mất từ 2 đến 5 năm, có khi đến 10 năm.

Cụ Lương Văn Thần, 97 tuổi, ở thôn Noong Khuẩn, xã Khánh Yên Trung, huyện Văn Bàn gắn bó với căn nhà sàn, được nhìn lợp con cháu sinh ra, trưởng thành trong nếp nhà thân thuộc. Đến nay, căn nhà đã tồn tại trên 50 năm nhưng chưa một lần phải sửa chữa, có chăng chỉ thay mái lá định kỳ khoảng 20 năm một lần. Còn phần khung, cách đây 1 năm, gia đình cụ mới chà lại cột và xà để bóng, đẹp

hơn. Trong nhà sàn 5 gian, 2 chái hiện có 4 thế hệ chung sống. Mỗi dịp Tết đến, con cháu từ khắp nơi về tập trung đông đủ, cùng nhau nấu cơm, vui chơi, ca hát...

Không chỉ tại Văn Bàn, các địa phương có đồng người Tày sinh sống như Bảo Yên, Bắc Hà... vẫn giữ được hàng nghìn ngôi nhà cổ có tuổi đời lên hàng trăm năm.

Do cư trú chủ yếu trên vùng núi cao của huyện biên giới Bát Xát nên người Hà Nhì rất giỏi canh tác trên đất dốc, có nhiều kinh nghiệm làm ruộng bậc thang và nhiều phong tục, tập quán đặc sắc. Nhưng có lẽ yếu tố hấp dẫn nhất khi đến với các bản làng của người Hà Nhì, xã Y Tý chính là những ngôi nhà trình tường hình nấm mọc lên giữa núi non bốn mùa mây phủ.

Nhà trình tường là kiến trúc phổ biến ở miền núi phía Bắc, nhưng nhà của người Hà Nhì xây dựng theo dạng hình vuông với bốn mái hình chóp. Một ngôi nhà thường rộng 60 - 80m², tường dày 40 - 60cm với chiều cao 4 - 5m. Sau khi chọn được mẫu đất ưng ý, người Hà Nhì bắt đầu đào móng, nền nhà được san phẳng với móng được xếp bằng trên những viên đá to. Công đoạn công phu nhất là trình tường nhà, hầu như người đàn ông Hà Nhì nào cũng biết trình tường.

Anh Ly Mờ Xá, thôn Choản Thèn, xã Y Tý, huyện Bát Xát chia sẻ: Tất cả các công đoạn đều làm hoàn toàn thủ công, không hề có xi măng, cát sỏi, nhưng bức tường vẫn vững chắc không thua bất cứ một công trình bê tông nào. Trình tường tương xung quanh, đồng bào lấy gỗ rừng làm khung nhà bên trong tường đất và lợp mái, mái nhà dốc ngán, được lợp bằng cỏ gianh.

Nhà trình tường của người Hà Nhì có ưu điểm vừa giữ ấm về mùa đông, vừa mát mẻ về mùa hè. Những nét riêng cổ kính của ngôi nhà trình tường đất được các thế hệ người Hà Nhì trân trọng, nâng

niều và luôn hấp dẫn với những người từ xa tới đây. Ngày nay, đời sống vật chất cũng như văn hóa tinh thần của người Hà Nhì đã được nâng cao, nên vật liệu làm nhà sẵn có, tiện lợi. Nhiều nhà đã xây bằng gạch hoặc chọn lợp mái ngói thay cho mái tranh khiến ngôi nhà trình tường trở nên khang trang, bền, đẹp, nhưng vẫn giữ được nét độc đáo và vẻ đẹp vốn có của nó.

Ở Y Tý, có những ngôi nhà trình tường cổ đã tồn tại cả trăm năm tuổi. Người Hà Nhì quan niệm, nhà trình tường chính là không gian văn hóa đậm bản sắc của họ. Bởi vậy, nhiều nghề truyền thống, trò chơi dân gian hay hoạt động lễ hội đều phải được tổ chức dưới mái nhà trình tường.

Theo Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao tỉnh Lào Cai Sùng Hồng Mai, dù kiến trúc, vật liệu xây dựng có sự khác nhau, song những ngôi nhà cổ, nhà truyền thống của 25 nhóm, ngành dân tộc của Lào Cai đều là hiện vật trực tiếp phản ánh khả năng lao động, sáng tạo, trí tưởng tượng, gu thẩm mỹ của các thế hệ đi trước trong quá trình phát triển. Bởi thế, đây chính là loại hình di sản độc đáo, cần được bảo tồn và phát huy giá trị.

Những năm gần đây, khi Lào Cai là điểm đến thu hút du khách trong và ngoài nước. Bên cạnh vẻ đẹp hoang sơ của núi rừng, cảnh sắc thiên nhiên tuyệt đẹp và những con người thân thiện, mến khách, thì những ngôi nhà cổ độc đáo theo nguyên mẫu vẫn luôn là điều hấp dẫn đối với khách du lịch. Với mục tiêu bảo tồn văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch, góp phần tăng thu nhập, từng bước xóa đói, giảm nghèo cho người dân địa phương, tỉnh Lào Cai dành nhiều nguồn lực đầu tư, xây dựng các làng bản thành điểm du lịch cộng đồng hấp dẫn. Trong đó, công tác bảo tồn giá trị nguyên vẹn những ngôi nhà cổ đóng vai trò quan trọng.

Ngân hàng “xác thực khuôn mặt khách hàng” để chống lừa đảo

> MINH PHƯƠNG

Những vụ lộ thông tin, đánh cắp tài khoản và sử dụng AI để lừa đảo liên tục xảy ra thời gian qua khiến dư luận lo ngại. Để đối phó với vấn nạn này, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đưa ra quy định về việc xác thực bằng khuôn mặt của chủ tài khoản khi giao dịch tài chính online.

DÙNG AI ĐỂ TẠO RA VIDEO, HÌNH ẢNH GIẢ NGƯỜI QUEN

Những chiêu trò lừa đảo chiếm đoạt tiền qua tài khoản không mới nhưng rất tinh vi vẫn khiến nhiều người, đặc biệt người cao tuổi bị “sập bẫy”. Bà Nguyễn Thị T (sinh năm 1956), phường Kim Giang, quận Thanh Xuân (Hà Nội) là một ví dụ.

“Là cán bộ công chức nghỉ hưu, tôi rất cảnh giác với trò lừa đảo qua mạng nhưng đối tượng đã dùng hình ảnh em gái tôi, hiển thị ở mục tin nhắn mạng xã hội (facebook), kèm giọng nói nên tôi tin ngay”, bà Nguyễn Thị T cho biết.

Vào một buổi tối, bà T nhận được cuộc gọi video từ nick Facebook của em ruột bà là Nguyễn Thị P (sinh sống ở Cộng hòa Liên bang Đức). Trong cuộc gọi video có hình ảnh em gái bà T nhưng 2 người không thể nói chuyện được. Sau đó, từ tài khoản này, đối tượng nhắn tin với bà T với lý do là mạng chậm; đồng thời để lại tin nhắn như sau: “Bên này em đã mượn tiền của người ta lo việc cho con nên số tiết kiệm của em có 500 triệu đồng, chị ra ngân hàng rút gửi trả nợ giúp em, gửi vào tài khoản Nguyễn Văn Linh, số...”, bà Nguyễn Thị T cho biết.

Sáng hôm sau, bà T tới Phòng giao dịch Vietcombank ngõ Kim Giang để rút 500 triệu đồng, dù nhân viên ngân hàng cảnh báo. Sau khi chuyển tiền, bà T gọi lại qua messenger cho em gái nhưng bị chặn nên bà T nghi ngờ bị lừa đảo, nhanh chóng ra Công an phường Kim Giang trình báo.

Nhận được tin báo, lực lượng công an đã xuống Phòng giao dịch ngân hàng để nhanh chóng phối hợp phong tỏa tài khoản, qua đó ngăn chặn kịp thời hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Nhưng không phải ai cũng may mắn như bà Nguyễn Thị T. Anh Đ.A.Q (chưa Hai Bà Trưng, Hà Nội) chia sẻ: “Đối tượng lừa đảo gọi video cho tôi, dùng khuôn mặt nhưng thấy miệng mấp máy thôi. Mình cứ nghĩ mạng bị chậm, chỉ gọi được vài giây rồi thôi nên mình cũng tin tưởng, lúc đó cũng đang vội. Sau đó, họ nhắn số tài khoản và mình chuyển tiền”.

Công an quận Hà Đông đang xác minh trường hợp một phụ nữ 68 tuổi bị kẻ xấu mạo danh cán bộ công an lừa đảo 15 tỷ đồng. Cách đây không lâu, Chủ tịch UBND huyện Nhon Trạch (Đồng Nai) đã bị lừa số tiền hơn 100 tỷ đồng...

Trao đổi với phóng viên báo Tin

tức về các vụ lừa đảo với số tiền rất lớn xảy ra thời gian qua, ông Vũ Ngọc Sơn, Giám đốc kỹ thuật Công ty Công nghệ An ninh mạng quốc gia Việt Nam (NCS), Trưởng ban Nghiên cứu, tư vấn, phát triển công nghệ và Hợp tác quốc tế, Hiệp hội An ninh mạng Quốc gia cho biết: Thông thường, video clip sinh ra từ Deepfake sẽ không có chất lượng tốt, tương đối mờ, giọng nói không rõ. Nếu để ý kỹ, người sử dụng có thể nhận thấy những nhân vật trong clip thường ít quay mặt, đưa tay lên mặt hoặc chớp mắt. Đó là những hành động mà Deepfake chưa thể làm giả 100% giống như người bình thường.

“Một nguyên tắc của Deepfake là thu thập dữ liệu từ chính hình ảnh và giọng nói của người dùng. Châu Âu và Trung Quốc hiện áp dụng các giải pháp siết chặt Deepfake, trong đó quy định chặt chẽ về việc cung cấp dữ liệu cá nhân. Tại Việt Nam, người dùng cũng cần lưu ý trong việc đăng tải hình ảnh và giọng nói của mình trên không gian mạng”, đại diện NCS cho biết.

Ông Vũ Ngọc Sơn nhấn mạnh: Các nạn nhân thường bị thao túng tâm lý nên dễ dàng nghe theo các yêu cầu của kẻ xấu, kể cả chuyển hết tiền trong tài khoản. Do vậy, có những người đã bị mất những số tiền rất lớn. Kẻ xấu thường sử dụng thủ đoạn dọa dẫm về pháp lý, nhắm vào các phụ nữ lớn tuổi, những người dễ bị ảnh hưởng tâm lý khi bị cáo buộc vi phạm pháp luật.

Để hạn chế tình trạng người dân bị kẻ xấu lợi dụng, lừa đảo, Hiệp hội An ninh mạng Quốc gia (NCA) đã nghiên cứu phát triển phần mềm cảnh báo lừa đảo. Phần mềm này sẽ được cung cấp miễn phí cho người dân từ tháng 7/2024 trên cả 2 nền tảng iOS và Android. Phần mềm được phát triển dựa trên số liệu thu thập về các trường hợp lừa đảo xảy ra trong những năm qua.

“Ưu điểm của phần mềm là liên kết với cơ sở dữ liệu của các bộ, ngành, các tổ chức trên thế giới, các công ty an ninh mạng tại Việt Nam, có thể nhanh chóng kiểm tra và đưa ra khuyến cáo đối với “danh sách đen” đã được thống kê trong cơ sở dữ liệu”, ông Vũ Ngọc Sơn chia sẻ. Ví dụ khi người dùng cần chuyển khoản đến một tài khoản lạ, phần mềm sẽ giúp kiểm tra xem tài khoản kia có nằm trong “danh sách đen” được thống kê hay không.

Khi nhận được thông tin

Xác thực khuôn mặt giúp ngăn chặn lừa đảo tiền trong tài khoản.

chuyển tiền, người dùng cần bình tĩnh, chủ động xác thực bằng cách gọi điện thoại trực tiếp, kiểm tra kỹ số tài khoản được yêu cầu chuyển tiền. Nếu là tài khoản lạ, tốt nhất là không nên tiến hành giao dịch. Bên cạnh đó, cần tìm hiểu về công nghệ Deepfake để nhận biết được các đặc điểm nhằm phân biệt giữa video và hình ảnh thật và giả.

XÁC THỰC CHÍNH CHỦ MỚI CHUYỂN ĐƯỢC TIỀN

Theo Quyết định số 2345/QĐ-NHNN của NHNN về triển khai giải pháp an toàn, bảo mật trong thanh toán trực tuyến và thẻ ngân hàng, từ ngày 1/7, người chuyển khoản trực tuyến trên 10 triệu đồng/lần hoặc trên 20 triệu đồng/ngày phải xác thực khuôn mặt.

“Mục tiêu nhằm phòng ngừa việc thuê - mượn tài khoản. Qua việc kiểm tra này, người mở tài khoản cũng phải kiểm tra lại thông tin. Những tài khoản không chính chủ được mở bằng những giấy tờ giả trước đây sẽ được loại bỏ dần”, ông Phạm Tiến Dũng, Phó Thống đốc NHNN nhấn mạnh.

Các ngân hàng đang chạy nước rút triển khai đến khách hàng, đảm bảo hoàn thành trước “giờ G”. Theo lãnh đạo Vietcombank, giải pháp xác thực khuôn mặt có ý nghĩa quan trọng trong điều kiện số lượng và giá trị các giao dịch tài chính trên các kênh số liên tục gia tăng. “Khách hàng dịch chuyển ngày càng nhanh lên trên các kênh số. Cùng với đó, tội phạm lừa đảo công nghệ cao cũng tăng theo với chiều thức, thủ đoạn ngày càng tinh vi”, đại diện Vietcombank cho biết.

Hiện, Vietcombank đã chỉ đạo quyết liệt và tập trung nguồn lực tốt nhất để triển khai kết nối kỹ thuật với dữ liệu quốc gia về dân cư và nhiều hạng mục cần thiết. Mục tiêu là hoàn thành ứng dụng giải pháp khai thác dữ liệu Quốc gia về dữ liệu quốc gia và dân cư trước ngày 1/7 theo quy định.

Hiện, Vietcombank đã hoàn tất các điều kiện để triển khai các công đoạn kết nối, đảm bảo đáp ứng thời hạn yêu cầu của NHNN.

Đơn cử, ngân hàng MSB tiến hành thu thập dữ liệu sinh trắc học thông qua CCCD gắn chip trên ứng dụng MSB mBank hoặc các quầy giao dịch. Dữ liệu của khách hàng cần phải khớp với dữ liệu được lưu trong căn cước công dân (xác thực khuôn mặt).

“Để xác thực sinh trắc học lần đầu, người dùng có thể tự thao tác trên ứng dụng ngân hàng. Quy trình này gồm 2 bước: Chụp ảnh CCCD và quét thông tin vào đầu đọc chip trên điện thoại để truyền dữ liệu. Người dùng cần lưu ý đặt căn cước theo đúng vị trí đã hướng dẫn. Khách hàng cũng có thể đến trực tiếp quầy giao dịch để được hướng dẫn thực hiện”, đại diện MSB cho biết.

Theo MSB, xác thực bằng sinh trắc học có thể hạn chế tối đa khả năng làm giả và có tính bảo mật cao nhất hiện nay. Giải pháp này cho phép cơ quan quản lý, tổ chức cung cấp dịch vụ xác định được chính xác chủ tài khoản, người thực hiện giao dịch, người thụ hưởng. Từ đó góp phần nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao trên không gian mạng. Phương pháp đảm bảo xác thực đúng chính chủ đang thực hiện chuyển tiền, ngăn chặn thiệt hại khi kẻ gian rút tiền nhiều lần với số lượng lớn.

Với tính năng bảo mật hai lớp, xác thực sinh trắc học trên App MBBank, người dùng có thể “gấp đôi” an tâm khi chuyển tiền qua ứng dụng ngân hàng, đặc biệt là đối với những giao dịch lớn... “Đây được xem là đòn bẩy, thúc đẩy các ngân hàng nhanh chóng triển khai những giải pháp ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) liên quan đến nhận diện sinh trắc học, nhằm tuân thủ và đơn giản hóa quy trình định danh khách hàng”, đại diện MB cho biết.

“
Để xác thực sinh trắc học lần đầu, người dùng có thể tự thao tác trên ứng dụng ngân hàng. Quy trình này gồm 2 bước: Chụp ảnh CCCD và quét thông tin vào đầu đọc chip trên điện thoại để truyền dữ liệu.”

Phát triển du lịch thông minh để giữ chân du khách

> HOÀNG TUYẾT

Triển khai hệ thống chatbot, booth hỗ trợ thông tin du lịch, tham quan thực tế ảo, giới thiệu cơ sở dữ liệu du lịch với bản đồ số du lịch... đang được TP Hồ Chí Minh triển khai thực hiện nhằm kéo dài thời gian lưu trú của du khách.

ĐẦU TƯ CÔNG NGHỆ MỚI

Hiện nay, những du khách đến TP Hồ Chí Minh đã quá quen thuộc với trạm thông tin và hỗ trợ khách du lịch tại Khu B - Công viên 23/9, Quận 1. Tại đây, các công nghệ hiện đại được ứng dụng để du khách dễ dàng tìm kiếm thông tin du lịch của TP Hồ Chí Minh.

Anh Matteo, du khách đến từ Italy cho biết, anh rất thích thú với trạm thông tin và hỗ trợ khách du lịch tại Công viên 23/9. Ở đây có màn hình chạm thông minh, hiện đại cùng với nhiều ứng dụng hỗ trợ thông tin du lịch hữu ích cho du khách nước ngoài. Ở đây du khách có thể tiếp cận miễn phí cẩm nang du lịch, các loại ấn phẩm giới thiệu về du lịch TP Hồ Chí Minh với nhiều thứ tiếng như Anh, Nhật, Nga, Trung...

Ngoài việc đầu tư các trạm thông tin hỗ trợ du khách, các bảo tàng tại TP Hồ Chí Minh cũng đầu tư công nghệ 3D để tăng sự hấp dẫn đối với du khách. Cụ thể, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ ứng dụng công nghệ Smart Museum 3D/360 vào giải pháp tham quan thực tế ảo, tương tác thông minh (Virtual Tour). Đây được xem là bảo tàng số đầu tiên tại TP Hồ Chí Minh.

Ngoài ra, Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ và Bảo tàng TP Hồ Chí Minh, Bảo tàng Lịch sử TP Hồ Chí Minh, Bảo tàng Mỹ Thuật TP Hồ Chí Minh... cũng đầu tư công nghệ số làm thành "Chiếc hộp kể chuyện". Thông qua "Chiếc hộp kể chuyện", ngoài tham quan trực tiếp, du khách còn có thể tham quan trực tuyến khi được nghe thuyết minh về điểm đến với những câu chuyện gần gũi và sinh động. Từ đó, người dân và du khách có thể sẽ hiểu rõ về di sản Việt Nam nói chung và TP Hồ Chí Minh riêng. Nhờ cách

làm trên, lượng du khách đến tham quan các bảo tàng đã tăng và không cảm thấy nhàm chán.

Tuy nhiên, theo các hướng dẫn viên du lịch lâu năm tại TP Hồ Chí Minh, các công nghệ ứng dụng vào bảo tàng có hiệu quả, nhưng công nghệ ứng dụng vào điểm đến du lịch nổi tiếng mới chỉ dừng lại ở mức độ phục vụ nhu cầu tham quan theo phương thức đơn giản: Đi và thấy. Đây là phương thức tham quan không còn được du khách ưu tiên lựa chọn. Vì vậy, để thu hút du khách, các điểm đến cần đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số vào điểm đến để tăng tương tác cho du khách.

Chị Nguyễn Thị Mai Hoa, hướng dẫn viên tiếng Anh cho biết, khi đưa đoàn khách quốc tế tham quan các điểm du lịch nổi tiếng như Bưu điện thành phố, Nhà thờ Đức Bà, Hội trường Thống Nhất... sau phần giới thiệu, du khách chỉ xem lướt qua rồi chụp vài tấm hình làm kỷ niệm. Du khách không có hình thức tương tác với các điểm tham quan, điều này sẽ khó giữ chân du khách lâu dài. "Vì vậy, các điểm đến cần đầu tư đúng mức về phương thức trưng bày và tham quan, tăng thêm trải nghiệm cho du khách", chị Mai Hoa đề xuất.

Theo Sở Du lịch TP Hồ Chí Minh, trong Đề án Phát triển du lịch thông minh tại TP Hồ Chí Minh giai đoạn 2020 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030, thành phố tập trung xây dựng hệ thống du lịch thông minh hướng tới các mục tiêu: Tiện ích cho du khách, điểm đến thông minh, hệ sinh thái kinh doanh thông minh; chủ động phân tích và dự báo nhu cầu, xu hướng, sở thích nhằm hoạch định phát triển tốt hơn. Ngoài ra, ngành

Du khách tìm hiểu về du lịch TP Hồ Chí Minh qua công nghệ 3D.

Du lịch thành phố còn phát triển hệ thống tích hợp thông tin dịch vụ du lịch thành phố (hệ thống lắng nghe, phân tích ý kiến trên mạng xã hội - Social listening); xây dựng cơ sở dữ liệu du lịch với bản đồ số du lịch, di sản và sản phẩm du lịch, dịch vụ mua sắm, hành vi du khách... Đến nay, 366 tài nguyên du lịch TP Hồ Chí Minh đã được cập nhật lên nền tảng Google Earth và Google Map. Các sản phẩm còn được giới thiệu trên sàn giao dịch thương mại điện tử (shopee, traveloka)... để du khách và người dân tìm hiểu, tham khảo.

XÂY DỰNG TRUNG TÂM DU LỊCH THÔNG MINH

Theo đại diện UBND TP Hồ Chí Minh, một số ứng dụng công nghệ số trong ngành du lịch theo thời gian cũng đã lỗi thời, ít nhiều đã ảnh hưởng đến sự phát triển du lịch TP Hồ Chí Minh, chưa kể quy trình thực hiện các thủ tục đầu tư công nghệ thông tin trong ngành du lịch còn khó khăn và kéo dài. Bởi khi đầu tư các dự án công nghệ thông tin cho ngành du lịch, cần có nhân sự trình độ cao về công nghệ thông tin, quản lý nhà nước và am hiểu về các quy định pháp luật liên quan... nhưng đội ngũ này đang thiếu. Vì vậy, muốn phát triển du lịch thông minh, TP Hồ Chí Minh cần khắc phục được các trở ngại trên.

Ông Lê Trương Hiền Hòa, Phó Giám đốc Sở Du lịch TP Hồ Chí Minh cho biết, những năm gần đây, ngành Du lịch thành phố đã có bước phát triển nhanh chóng, tăng trưởng hằng năm bình quân đạt 11 đến 12% nhờ vào những nỗ lực triển khai chuỗi các giải pháp tổng thể trong công tác quản lý nhà nước về du lịch, các dịch vụ du lịch và công tác quảng bá, truyền thông. Cùng với xây dựng đô thị thông minh, lãnh đạo thành phố

cũng rất quan tâm xây dựng chiến lược du lịch thông minh.

Hiện thành phố đã chuẩn bị những bước quan trọng, trong đó việc xây dựng kho dữ liệu dùng chung, phát triển hệ sinh thái dữ liệu mở, tích hợp và chia sẻ, xây dựng trung tâm mô phỏng và dự báo kinh tế - xã hội. Thành phố xác định một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm, trong đó việc đẩy nhanh hình thành hạ tầng thông tin là hết sức quan trọng.

Thành phố tiến hành xây dựng trung tâm du lịch thông minh để tổng hợp tất cả các nguồn thông tin, dữ liệu của đô thị trên tất cả các lĩnh vực, qua đó giúp lãnh đạo các cấp giám sát và quản lý chất lượng dịch vụ một cách tổng thể.

Sở Du lịch cũng phối hợp với các cơ quan chuyên môn, UBND 21 quận, huyện và thành phố Thủ Đức cập nhật vị trí, thông tin, hình ảnh các địa điểm phục vụ, hỗ trợ khách du lịch như: trụ sở công an, trạm y tế, siêu thị mini, nhà vệ sinh công cộng lên nền tảng Google Maps; cập nhật dữ liệu về văn hóa và nghệ thuật các địa điểm nổi tiếng lên nền tảng Google Art & Culture. Bên cạnh đó, ngành du lịch TP Hồ Chí Minh sẽ phối hợp với các công ty công nghệ triển khai kết nối dữ liệu khi các dự án xây dựng cơ sở dữ liệu về du lịch được hoàn thành.

Hiện nay, lượng khách du lịch quốc tế đến TP Hồ Chí Minh chiếm 50% số du khách quốc tế đến Việt Nam. Vì vậy, muốn triển khai du lịch thông minh hiệu quả, ngành du lịch thành phố cần huy động các doanh nghiệp, đơn vị cùng đóng góp ý kiến, tạo cơ sở dữ liệu về điểm đến, dịch vụ, hướng dẫn viên... Về lâu dài, khi phát triển du lịch thông minh, các cơ quan quản lý, doanh nghiệp cần bảo đảm hài hòa giữa tăng trưởng và lợi ích của người dân trong phát triển du lịch.

Những "Chiếc hộp kể chuyện" tại các bảo tàng giúp du khách có thêm nhiều trải nghiệm về điểm đến với những câu chuyện gần gũi và sinh động.

Du khách tham quan TP Hồ Chí Minh.

Một gia đình cổ động viên Đức.

Hàng nghìn cổ động viên Scotland đổ về quảng trường chính Marienplatz của Munich, Đức.

Chật cứng cổ động viên Anh theo dõi trận Anh-Serbia ở bảng C.

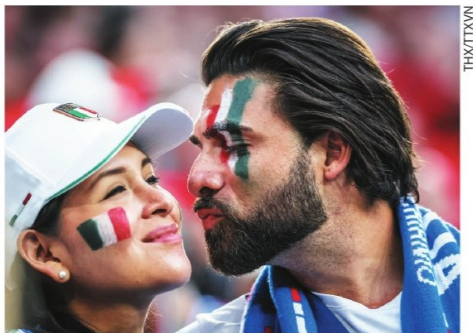
Các cổ động viên Croatia thể hiện tinh thần lạc quan mặc dù đội nhà để thua Tây Ban Nha.

Lễ khai mạc Euro 2024 trên sân vận động Arena (Munich).

Cổ động viên Ba Lan cổ vũ cho đội nhà.

Cổ động viên Italy trong trận đội nhà gặp tuyển Albania ở Dortmund (Đức) ngày 15/6/2024.

Cổ động viên Albania "nhí" cổ vũ đội nhà trong trận gặp tuyển Italy.

Cổ động viên đội tuyển Tây Ban Nha trong trận đội nhà gặp tuyển Croatia.

Các cổ động viên trước giờ khai cuộc trận đấu mở màn vòng chung kết EURO 2024 giữa Đức và Scotland tại Munich (Đức), ngày 14/6/2024.

Cuồng nhiệt sân cỏ EURO 2024

Trái bóng Fussballliebe (trong tiếng Đức có nghĩa là "Tình yêu bóng đá") đang lấn trên các sân cỏ nước Đức, đánh dấu kỷ EURO thứ 17 trong lịch sử lễ hội bóng đá quan trọng nhất châu Âu. Từ trận mở màn ngày 14/6 trên sân vận động Allianz Arena ở Munich cho đến trận chung kết vào ngày 14/7 tại Berlin, 24 đội bóng xuất sắc nhất thuộc Liên đoàn Bóng đá châu Âu (UEFA) cùng tranh tài để sở hữu chiếc cúp Henri Delaunay danh tiếng.

Dự kiến, 2,7 triệu cổ động viên sẽ tới 10 sân vận động trên khắp nước Đức để xem các trận đấu, cùng với khoảng 12 triệu người hâm mộ khác theo dõi các trận đấu qua màn hình chiếu trực tiếp tại các khu vực dành cho người hâm mộ (Fan Zone), tạo nên bầu không khí cuồng nhiệt cho EURO 2024.

Chống hàng giả trên môi trường mạng không thể “tay không bắt giặc”

> **UYÊN HƯƠNG**

Thương mại điện tử đang trở thành xu thế tất yếu bởi những lợi ích mang lại nhưng đi liền đó là nhiều bất cập; trong đó, nổi bật là việc trà trộn kinh doanh hàng giả, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ. Điều này đã và đang đặt ra nhiều thách thức mới cho lực lượng quản lý thị trường trong đấu tranh phòng, chống hàng giả và bảo vệ người tiêu dùng. Nhiều ý kiến cho rằng việc ngăn chặn vi phạm trên môi trường mạng cần có nguồn nhân lực, nhất là công cụ, phương pháp phù hợp chứ không thể “tay không bắt giặc”.

MÀNH ĐẤT MÀU MỎ CHO HÀNG GIẢ, LỪA ĐẢO

Theo Sách trắng Thương mại điện tử Việt Nam 2023, doanh thu thương mại điện tử bán lẻ tại Việt Nam năm 2023 tăng 25% so với 2022, đạt 20,5 tỷ USD, chiếm 8% doanh thu bán lẻ hàng hóa, dịch vụ tiêu dùng cả nước. Số lượng người mua sắm trực tuyến tại Việt Nam năm 2023 đạt gần 61 triệu người và ước tính mỗi người chi tiêu cho mua sắm 336 USD/năm.

Thế nhưng, đây cũng là mảnh đất màu mỡ cho đối tượng lợi dụng để kinh doanh, buôn bán hàng giả, hàng kém, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ. Cùng đó, lợi dụng thương mại điện tử để lừa đảo chiếm đoạt tài sản, tuyên truyền và phổ biến sản phẩm kém, sản phẩm xâm phạm đến chủ quyền, an ninh quốc gia... Các hành vi vi phạm ngày càng tinh vi, khó lường cả về quy mô lẫn địa bàn hoạt động.

Ông Nguyễn Đức Lê, Phó Cục trưởng Cục Nghiệp vụ Quản lý thị trường - phụ trách chỉ đạo điều hành chung các công tác của Tổ thương mại điện tử (Tổng cục Quản lý thị trường) cho biết: Tính đến hết năm 2021, Tổng cục Quản lý thị trường đã phối hợp với Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số (Bộ Công Thương) thực hiện kiểm tra gần 3.000 vụ việc, xử phạt trên 20 tỷ đồng.

Năm 2022, thực hiện thanh tra, kiểm tra 784 vụ, xử lý 449 vụ, phạt tiền gần 6 tỷ đồng, trị giá hàng hóa gần 11,5 tỷ đồng, chuyển hồ sơ

2 vụ sang cơ quan Cảnh sát điều tra liên quan đến những hành vi vi phạm về thương mại điện tử. Trong năm 2023, lực lượng đã kiểm tra 834 vụ, xử lý 764 vụ, phạt tiền 12 tỷ đồng, trị giá hàng hóa gần 6 tỷ đồng.

Bên cạnh đó, ban hành 14 văn bản yêu cầu chủ sở hữu sàn giao dịch thương mại điện tử, website/ ứng dụng thương mại điện tử rà soát gỡ bỏ sản phẩm vi phạm các quy định của pháp luật. Kết quả đã gỡ bỏ 23.359 sản phẩm và chặn 6.254 gian hàng vi phạm.

Đáng lưu ý, nhiều vụ việc bán hàng giả, hàng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ trên mạng xã hội nổi cộm đã bị triệt phá như: Ansan Cosmetics - TP Hồ Chí Minh; TS Việt Nam - Hà Nội; Menshop79 - Hà Nội; 145 Hoàng Diệu - Lào Cai; Vụ Bán - Nam Định; chuyển cơ quan điều tra vụ việc Mailstyle ở Hà Đông, Hà Nội...

Mặt khác, nhiều đối tượng còn lợi dụng thương mại điện tử bán sản phẩm cấm lưu hành, sản phẩm gần bản đồ thể hiện sai lệch chủ quyền, biên giới quốc gia. Điển hình như vụ việc đồ chơi có hình bản đồ cấm cờ thế giới; hình lưỡi bô của Trung Quốc (thu giữ 30 thùng hàng và 2 bao tải chưa xuất trình được hóa đơn, chứng từ); vụ việc đồng 2 đô Australia có hình cờ vàng (Lazada gỡ bỏ 30 sản phẩm và khóa 8 gian hàng; Sendo gỡ bỏ 6 sản phẩm và khóa 2 gian hàng; Shopee khóa 27 gian hàng và khoảng 700 sản phẩm).

Ngoài ra, Bộ Công Thương đã

Lực lượng chức năng trưng bày hàng giả, hàng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ.

phối hợp chặt chẽ với Ban chỉ đạo 389 Quốc gia, Bộ Công an, Bộ Y tế... cung cấp thông tin, rà soát và xử lý hàng trăm website, ứng dụng vi phạm mỗi năm. Đồng thời, chuyển hồ sơ để công an xử lý nhiều vụ việc vi phạm có dấu hiệu hình sự để làm rõ và có biện pháp xử lý kịp thời, ngăn chặn nguy cơ gây thiệt hại quy mô lớn.

Theo bà Phạm Thị Minh Phương, Tổ trưởng Tổ Thương mại điện tử, Tổng cục Quản lý thị trường, sau 2 tháng chính thức hoạt động, Tổ Thương mại điện tử của Tổng cục Quản lý thị trường đã kiểm tra, xử lý 9 vụ vi phạm trên các nền tảng thương mại điện tử với tổng số tiền phạt, trị giá hàng tịch thu, tiêu hủy gần 2 tỷ đồng. Đáng lưu ý, tổng số tiền phạt vi phạm hành chính gần 615 triệu đồng; trị giá hàng hóa tịch thu trên 1 tỷ đồng; trị giá hàng hóa buộc tiêu hủy gần 200 triệu đồng.

BỔ SUNG CÁC QUY ĐỊNH PHÁP LÝ

Để đẩy lùi vấn nạn hàng giả trên thương mại điện tử, lãnh đạo Tổng cục Quản lý thị trường cho biết: Bộ Công Thương sẽ tiếp tục trình Chính phủ sửa đổi, bổ sung các quy định pháp lý để kiểm soát chặt chẽ hoạt động thương mại điện tử và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Đồng thời, khuyến khích thương mại điện tử Việt Nam phát triển theo hướng bền vững.

Ngoài ra, Bộ cũng tăng cường phối hợp rà soát, trao đổi và cung cấp thông tin giữa Bộ Công Thương và các Bộ Công an, Bộ Tài chính... về các đối tượng lợi dụng website và ứng dụng thương mại điện tử để kinh doanh hàng giả, hàng kém để xử lý.

Tới đây, Bộ Công Thương sẽ tổ chức các hội thảo, hội nghị tuyên

truyền, cảnh báo và phổ biến chính sách pháp luật về chống hàng giả và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Đặc biệt, xây dựng các giải pháp, trang bị công cụ, thiết bị và các hệ cơ sở dữ liệu tập trung các bộ, ngành cho phép kết nối, chia sẻ thông tin trong phát hiện sớm; đấu tranh, ngăn chặn hàng giả, hàng hóa nhập lậu và chống thất thu thuế theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

Lãnh đạo Tổng cục Quản lý thị trường cho rằng, cần xây dựng hệ thống quản lý không gian mạng, hệ thống giám sát, cảnh báo nguy cơ, rủi ro cho chuyển đổi số xuyên suốt; thống nhất từ Trung ương tới quản lý thị trường các địa phương để kịp thời xử lý các sự cố, các vụ việc vi phạm.

Đặc biệt, đẩy mạnh triển khai các nhiệm vụ trọng tâm tại “Đề án về chống hàng giả và bảo vệ người tiêu dùng trong thương mại điện tử đến 2025” đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 319/QĐ-TTg ngày 29/3/2023 và Quyết định số 888/QĐ-TCQLTT ngày 22/3/2021 của Tổng cục Quản lý thị trường Phê duyệt Kế hoạch đấu tranh, phòng chống hàng giả, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ và hàng hóa xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ giai đoạn 2021 - 2025.

“Có thể nói, trong cuộc chiến chống hàng giả, hàng xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ nói chung và trên không gian mạng nói riêng, người tiêu dùng phải thực sự là “mắt xích” quan trọng. Điều này không chỉ bảo vệ quyền lợi của chính người tiêu dùng mà còn góp phần làm lành mạnh thị trường hàng hóa, bảo vệ nền sản xuất trong nước”, lãnh đạo Tổng cục Quản lý thị trường bày tỏ.

“

Cần xây dựng hệ thống quản lý không gian mạng, hệ thống giám sát, cảnh báo nguy cơ, rủi ro cho chuyển đổi số xuyên suốt; thống nhất từ Trung ương tới quản lý thị trường các địa phương để kịp thời xử lý các sự cố, các vụ việc vi phạm.

TUẦN LỄ THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ QUỐC GIA VÀ NGÀY MUA SẮM TRỰC TUYẾN VIỆT NAM ONLINE FRIDAY 2023

Từ ngày 27.11 - 03.12.2023

TOP BÁN CHẠY TOP GIÁM GIÁ SẢN PHẨM ĐỀ CỬ

Khuyến khích thương mại điện tử phát triển theo hướng bền vững.

Theo dõi, kiểm soát tàu cá thông qua camera.

“TIẾNG LOA BIÊN PHÒNG” chống khai thác IUU

> ĐINH HƯƠNG

Thời gian qua, cùng với các địa phương ven biển, lực lượng Biên phòng tỉnh Quảng Ngãi đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, nỗ lực quyết liệt trong đợt cao điểm chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU). Điển hình như mô hình “Tiếng loa Biên phòng”; lắp đặt camera giám sát hoạt động ra vào cửa biển của tàu thuyền.

Để ngư dân tuân thủ pháp luật, chung tay cùng với cả nước gỡ “thẻ vàng” của Ủy ban châu Âu (EC), Bộ đội Biên phòng (BDBP) tỉnh Quảng Ngãi đã triển khai mô hình “Tiếng loa Biên phòng”. Theo đó, để phổ biến pháp luật, các chiến sĩ biên phòng tại các đồn biên phòng đã sử dụng xe gắn máy cùng với chiếc loa kéo mini để di chuyển khắp các cảng cá, bến bãi, khu dân cư. Các nội dung phát được lựa chọn rất kỹ càng, đảm bảo đầy đủ nhưng ngắn gọn, dễ hiểu nhất cho bà con ngư dân.

“Loa của các chiến sĩ Biên phòng thường xuyên nhắc nhở bà con ngư dân phải chuẩn bị đầy đủ các giấy tờ, thủ tục trước khi vươn khơi; tàu cá khi ra khơi phải luôn bật giám sát hành trình; các chế tài xử phạt của Việt Nam cũng như nước ngoài nếu tàu cá xâm phạm vùng biển nước ngoài... Nghe mãi mình cũng thuộc, nên về tuyên truyền lại cho chồng con”, chị Đỗ Thị Như, xã Bình Châu, huyện Bình Sơn cho biết.

Sau một năm triển khai, mô hình “Tiếng loa Biên phòng” đã thực sự góp phần thay đổi rõ rệt nếp nghĩ, cách làm của ngư dân vùng biển. Thượng úy Phan Đại Dương, Trạm trưởng Trạm Kiểm soát Biên phòng Sa Huỳnh cho hay: Trước đây, Sa Huỳnh từng là điểm nóng về tàu cá vi phạm IUU ở tỉnh Quảng Ngãi. Do đó, trạm đã tập trung đẩy mạnh tuyên truyền đến từng khu dân cư, từng hộ dân các quy định của pháp luật. Nhờ

đó, tỉ lệ tàu cá vi phạm tại đây đã giảm rất nhiều.

Song song với mô hình “Tiếng loa Biên phòng”, thời gian gần đây, một số trạm kiểm soát biên phòng trên địa bàn tỉnh cũng đã lắp đặt hệ thống camera giám sát tàu cá ra vào cửa biển, với mục đích kịp thời phát hiện, xử lý triệt để những hành vi khai thác, thu mua hải sản không có nguồn gốc. Việc lắp đặt camera giám sát được thực hiện công khai tại các cửa biển đã nâng cao ý thức chấp hành các quy định của pháp luật và cảnh báo, răn đe các chủ tàu, thuyền trưởng không vi phạm các quy định.

Việc lắp đặt camera đã giúp các chiến sĩ không cần trực tiếp có mặt tại khu vực cửa biển vẫn có thể phát hiện và lập biên bản xử lý tàu cá vi phạm, đồng thời đáp ứng được yêu cầu hiện đại hóa công tác tuần tra, kiểm soát, giảm bớt sự có mặt thường xuyên của lực lượng biên phòng trên biển nhưng vẫn đảm bảo kiểm soát chặt chẽ tàu thuyền.

Ngư dân Thái Thuận Nguyên, thuyền trưởng tàu cá QNG 94568-TS cho biết, khi tàu cá trở về thấy có camera ngay cửa biển nên ông cho tàu giảm tốc độ, đi đúng luồng lạch; vào đến cảng thì neo tàu nghiêm chỉnh, xuất trình giấy tờ, báo cáo với các chiến sĩ biên phòng.

Nhờ công tác tuyên truyền được đẩy mạnh nên ngư dân Quảng Ngãi chấp hành khá tốt các quy định về chống khai thác IUU,

Các chiến sĩ biên phòng sử dụng xe gắn máy và loa kéo mini di chuyển khắp các cảng cá, bến bãi, khu dân cư để tuyên truyền.

đặc biệt là quản lý, giám sát đội tàu. Việc theo dõi, kiểm tra, kiểm soát hoạt động tàu cá thông qua thiết bị giám sát hành trình (VMS) và kiểm soát tàu cá tại cảng, kiểm tra, giám sát tàu cá, sản lượng bốc dỡ qua cảng phục vụ xác nhận, chứng nhận nguồn gốc thủy sản khai thác được tăng cường.

Đại tá Trần Tuấn Anh, Chỉ huy trưởng, Bộ Chỉ huy BDBP Quảng Ngãi cho biết: Nhằm ngăn chặn, chấm dứt tình trạng tàu cá Quảng Ngãi khai thác hải sản trái phép ở vùng biển nước ngoài, BDBP Quảng Ngãi tăng cường tuyên truyền để ngư dân hiểu rõ về khai thác IUU. Hình thức tuyên truyền

có thể phát tờ rơi; gặp từng ngư dân tuyên truyền, giải thích; lắp đặt camera tại các cửa biển; triển khai mô hình “Tiếng loa Biên phòng”...

Bên cạnh đó, đơn vị cũng tăng cường thực thi pháp luật, đảm bảo việc tuần tra, kiểm tra, kiểm soát trên biển, tại các cửa biển, cảng cá để kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi vi phạm khai thác IUU. Kiên quyết xử lý các hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản theo Nghị định 38/2024/NĐ-CP của Chính phủ, Quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản.

Tạo đột phá từ mô hình LÀNG THÔNG MINH

> THANH TRÀ - MINH HƯNG

Tạo sự phát triển bền vững, nâng cao chất lượng cuộc sống người dân, làng quê phát triển văn minh, hiện đại gần bản sắc văn hóa là mục đích của xây dựng nông thôn mới nâng cao, kiểu mẫu. Hiện nay, tại một số địa phương, các mô hình làng thông minh, góp phần xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu đang từng bước hình thành.

Ông Đặng Văn Nhũng (giữa) giới thiệu trạm quan trắc khí tượng được lắp đặt tại Tầm Quê hội quán.

NHỮNG MÔ HÌNH TIỀN PHONG

"Ngồi đây uống nước cùng các anh chị, không cần ra vườn, chỉ qua chiếc điện thoại thông minh, tôi vẫn biết vườn xoài hôm nay thế nào, có cần được tưới nước bổ sung, bón phân sinh học kịp thời hay không" - ông Đặng Văn Nhũng, nông dân trồng xoài, Chủ nhiệm Tầm Quê hội quán ở ấp Tân Hậu (xã Tân Thuận Tây, thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp) giới thiệu với khách về mô hình làng thông minh đang được triển khai tại địa phương, trên nền tảng của hội quán.

Ông Nhũng cho biết, nhờ có trạm quan trắc đặt tại vườn xoài, qua chiếc điện thoại thông minh, người trồng xoài có thể nắm được đầy đủ dữ liệu liên quan đến môi trường đất, môi trường nước ở vườn, thể hiện qua các thành tố như độ ẩm, độ mặn, độ pH, nhiệt độ... Từ đó, sẽ quyết định điều khiển chế độ chăm sóc cây phù hợp như tưới tự động cho gốc, lá. Ngoài ra, người trồng xoài có thể theo dõi

dự báo thời tiết, chủ động chuẩn bị các biện pháp che chắn, bảo vệ, phòng ngừa thời tiết bất lợi gây hư hỏng trái.

Du khách đến tham quan vườn xoài "được số hóa" chỉ cần sử dụng điện thoại "quét" mã QR gắn trên thân cây là có đầy đủ thông tin từ tuổi cây, giống xoài đến quá trình sinh trưởng, ngày dự kiến thu hoạch.

Bà Phan Thị Thu Hai, Chủ tịch UBND xã Tân Thuận Tây cho biết, mô hình làng thông minh ở xã Tân Thuận Tây được triển khai từ đề tài "Nghiên cứu xây dựng mô hình làng thông minh phát triển từ hội quán nông dân tại Đồng Tháp", triển khai tại xã Tân Thuận Tây, do Trường Đại học Bách khoa (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh) chủ trì. Mô hình nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp, nâng cao đời sống người nông dân, thích ứng với biến đổi khí hậu, thay đổi các phương thức canh tác cũ bằng các phương thức canh tác thông minh, cải thiện và nâng cao đời sống người dân, góp phần xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Tại xã hiện đã có các hệ thống quan trắc môi trường, tưới nước tự động, phục vụ sản xuất nông nghiệp, nhất là nâng cao hiệu quả sản xuất với trên 500 ha xoài. Bên cạnh đó còn có hệ thống camera giám sát an ninh, hệ thống chiếu sáng công cộng thông minh, đang phát huy hiệu quả, góp phần thay đổi diện mạo nông thôn theo hướng văn minh, hiện đại.

Khác với xã Tân Thuận Tây, nơi nông dân phát triển mạnh nghề trồng xoài, xã Bạch Đằng (thành phố Tân Uyên, tỉnh Bình Dương)

xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu gắn với mô hình làng thông minh được triển khai thí điểm dựa trên thế mạnh nghề trồng bưởi, phát triển du lịch sinh thái, gắn kết giữa xây dựng nông thôn mới với phát triển đô thị xanh.

Theo Chủ tịch UBND thành phố Tân Uyên Đoàn Hồng Tươi, xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu gắn với mô hình làng thông minh, đã có nhiều công trình, hạng mục quan trọng tại xã được triển khai như hệ thống đèn chiếu sáng hiện đại, camera an ninh ở các nút giao thông, các điểm phát sóng wifi công cộng được lắp đặt, hệ thống cây xanh ở gần 40 tuyến đường, vệ sinh môi trường được thực hiện tốt...

Cùng với đó, Trung tâm Xúc tiến du lịch Bình Dương đã hoàn thiện ấn phẩm giới thiệu du lịch làng thông minh xã Bạch Đằng, cập nhật các điểm tham quan như: các vườn bưởi với tổng diện tích khoảng 450 ha trồng bưởi đường lá da lăng, bưởi đường lá cam, bưởi ổi, bưởi thanh và bưởi da xanh; thăm đình Tân Trạch, nhà cổ Đỗ Cao Thửa được xây dựng từ thế kỷ XIX. Các tuyến kết nối tham quan được gợi ý như: Từ cù lao Bạch Đằng tới thành phố Thuận An, đến vườn trái cây Lái Thiêu, chiến khu Thuận An Hòa, cơ sở làm heo đất Lái Thiêu, đình Phú Long; kết nối với thành phố Dĩ An, tham khu du lịch Thủy Châu, tham quan di tích lịch sử Nhà tù Phú Lợi, Bảo tàng Bình Dương, chùa Hội Khánh tại TP Thủ Dầu Một...

NHÂN RỘNG BẢNG CÁCH GIÁP PHÚ HỘP

Theo Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Trung ương, để đạt xã nông thôn mới kiểu mẫu, cần nhiều tiêu chuẩn rất chặt chẽ như thu nhập bình quân đầu người của xã tại thời điểm xét, công nhận xã nông thôn mới kiểu mẫu phải cao hơn từ 10% trở lên so với mức thu nhập bình quân đầu người áp dụng theo quy định đối với xã nông thôn mới nâng cao tại cùng thời điểm. Xã nông thôn mới kiểu mẫu cũng cần có ít nhất một mô hình thôn thông minh do UBND cấp tỉnh quy định...

Do đó, xây dựng thành công nông thôn mới kiểu mẫu gắn với mô hình làng thông minh, đòi hỏi có lộ trình thực hiện, có các trụ cột diện các lĩnh vực, tạo ra một cộng đồng đáng sống, kết nối với các làng khác và với các cộng đồng dân cư đô thị.

Tỉnh Đồng Tháp đã ban hành

khung cấu trúc mô hình và bộ tiêu chí về làng thông minh áp dụng trên địa bàn giai đoạn 2021 - 2025. Trong đó nhấn mạnh, làng thông minh là mô hình kết nối cộng đồng ứng dụng khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo nhằm phát triển nông thôn bền vững, hướng đến nâng cao chất lượng cuộc sống người dân dựa trên thế mạnh, cơ hội của địa phương.

Đồng thời, với đặc thù các hội quán hoạt động rất hiệu quả ở địa phương, Đồng Tháp xác định, làng thông minh cần gắn liền với ít nhất một hội quán nông dân hoặc một hợp tác xã hay tổ hợp tác sản xuất, có sản phẩm đặc thù của địa phương đạt chuẩn từ 4 sao trở lên thuộc Chương trình OCOP (Chương trình Mỗi xã một sản phẩm). Tỉnh đặt mục tiêu đến năm 2025 xây dựng 7 làng thông minh và năm 2030 là 14 làng, tạo đột phá mới trong xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Với mô hình làng thông minh đang được triển khai tại xã Tân Thuận Tây, lãnh đạo tỉnh Đồng Tháp cho biết, các cấp, ngành tăng cường thực hiện và hoàn thiện mô hình làng thông minh, trở thành mô hình điểm, mô hình mẫu, nổi bật có sự khác biệt của tỉnh. Đồng thời, khi đủ các điều kiện, địa phương có thể tách thành hai làng thông minh theo bố trí dân cư trên nền tảng hai hội quán là Thuận Tân hội quán và Tầm Quê hội quán.

Theo lãnh đạo UBND tỉnh Bình Dương, thực thi thí điểm xây dựng làng thông minh ở xã Bạch Đằng (TP Tân Uyên) giai đoạn 2020 - 2025, tỉnh xác định, xây dựng làng thông minh, tạo nơi tập trung các sáng kiến về những vấn đề và nhu cầu hiện nay trong cộng đồng, như công nghệ, nông nghiệp, việc làm, nâng cao năng suất lao động cho người dân, y tế, giáo dục, năng lượng, xử lý rác thải, bảo vệ môi trường, xanh, sạch... Trong tương lai, đây sẽ là nơi đáng sống, thân thiện với thiên nhiên, môi trường; là nơi phát triển nông nghiệp thông minh, phát triển du lịch sinh thái; đồng thời trở thành biểu tượng xanh của một tỉnh nằm trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

Từ những kết quả ban đầu, Bình Dương đặt mục tiêu đến năm 2025 hoàn thành việc thực hiện thí điểm xây dựng làng thông minh, xã Bạch Đằng trở thành xã nông thôn mới kiểu mẫu. Đây là mô hình mẫu để Bình Dương tổ chức nhân rộng tại các xã có điều kiện tương tự trên địa bàn.

Hệ thống tưới tự động tại vườn xoài ở Tầm Quê hội quán.

Nhà thờ giáo xứ Lương Đống, xã Hà Giang, huyện Đông Hưng.

Đồng bào Công giáo Thái Bình góp sức xây dựng quê hương

> THU HOÀI

Thái Bình có khoảng 120.000 đồng bào Công giáo, chiếm 6,4% dân số toàn tỉnh. Phát huy truyền thống sống “tốt đời, đẹp đạo”, đoàn kết, gương mẫu trong thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, những năm qua, đồng bào Công giáo luôn tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, góp phần xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh.

TÌNH NGUYỄN HIẾN ĐẤT LÂM ĐƯƠNG

Năm 2021, lần đầu tiên tỉnh Thái Bình phát động phong trào thi đua “Đẩy nhanh tiến độ thực hiện giải phóng mặt bằng phục vụ triển khai các dự án đầu tư trên địa bàn tỉnh”. Trong thời gian ngắn, phong trào này được triển khai rộng rãi đến tất cả đơn vị, địa phương, tạo ra khí thế thi đua sôi nổi mang lại hiệu quả tích cực, qua đó góp phần tạo mặt bằng sạch trong thu hút đầu tư. Điển hình, huyện Quỳnh Phụ đã có nhiều cách làm sáng tạo, tạo được đồng thuận trong nhân dân, rút ngắn thời gian thực hiện dự án và tiết kiệm cho ngân sách Nhà nước hàng chục tỷ đồng.

Gia đình ông Nguyễn Văn Cường (73 tuổi, thôn Tân Mỹ, xã Quỳnh Ngọc, huyện Quỳnh Phụ) là một trong những hộ Công giáo tiêu biểu tự nguyện góp nhiều diện tích đất phục vụ triển khai Dự án đường ĐH.78 đi qua xã. Ông Cường cho biết, ngay sau khi được cấp ủy, chính quyền địa phương tuyên truyền, vận động, ông đã thống nhất cùng các thành viên trong gia đình và tự nguyện góp hơn 200 m² đất ở. Ông đã chủ động tháo dỡ tường bao, cổng dậu và các công trình trên đất, bàn giao mặt bằng cho chính quyền và đơn vị thi công thực hiện Dự án.

Nhờ những đóng góp của ông Cường và nhiều hộ dân khác trên địa bàn, tuyến đường ĐH 78 đã sớm được hoàn thành, giúp giao thông thuận lợi, diện mạo nông thôn mới xã Quỳnh Ngọc thêm khang trang, sạch đẹp. Tại xã Nam Hải - một trong những địa phương có đông đồng bào Công giáo của huyện Tiền Hải, phong trào hiến đất

làm đường cũng được người dân nơi đây đồng tình hưởng ứng.

Ông Phạm Văn Nuôi, trùm giáo xứ Kính Danh (xã Nam Hải) cho biết, tuyến đường cứu hộ, cứu nạn qua địa bàn xã dài 1,7 km có tuyến nhánh đi qua khu vực nhà thờ giáo xứ Kính Danh. Để phục vụ dự án tuyến đường cứu hộ, cứu nạn, giáo xứ đã quyết định tháo dỡ toàn bộ tường bao khuôn viên thánh đường dài 114 m mới xây dựng cách đây 2 năm, hiến gần 500 m² đất trị giá hàng trăm triệu đồng. Bên cạnh đó, giáo xứ chủ động phối hợp với chính quyền địa phương, MTTQ xã tuyên truyền, vận động đồng bào Công giáo góp của, góp sức để tuyến đường sớm được hoàn thành. Nhờ công tác vận động tốt, đồng bào Công giáo đã hiến chủ trương và đồng thuận, dịch chuyển cổng dậu, tự nguyện hiến đất mở đường với diện tích gần 300 m² đất thổ cư.

Ông Ngô Thế Lân, Phó Chủ tịch HĐND xã Nam Hải cho biết, với phương châm “Kính chúa yêu nước”, “Sống phúc âm trong lòng dân tộc”, mỗi người dân địa phương đã góp công, góp sức vì lợi ích chung của cộng đồng, sẵn sàng hiến đất, mở đường, chung tay phát triển quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh. Đến nay, xã đã hoàn thành 17/19 tiêu chí xây dựng nông thôn mới nâng cao; phấn đấu đến cuối năm 2024 sẽ hoàn thành 19/19 tiêu chí.

CHỨC SẮC TÔN GIÁO - NÒNG CỐT TRONG CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN

Xã Văn Trường (huyện Tiền Hải) có gần 10.000 nhân khẩu, trong đó 53% là đồng bào Công giáo. Những năm qua, người dân lương - giáo luôn đoàn kết, gắn bó,

chung tay phát triển kinh tế, giữ vững an ninh địa bàn. Đặc biệt, với vai trò là Chính xứ Bắc Trách, Quận hạt khu Bắc Tiền Hải (gồm 9 xã), linh mục Vũ Văn Hường đã có nhiều việc làm thiết thực, đóng góp hiệu quả vào các hoạt động xã hội tại địa phương.

Vào các dịp lễ, Tết, linh mục Hường luôn đi đầu phát động trong giáo xứ ủng hộ người có hoàn cảnh khó khăn, không phân biệt tôn giáo; trực tiếp trao những món quà ý nghĩa, động viên cả về vật chất và tinh thần, giúp những người nghèo có động lực vươn lên trong cuộc sống. Tháng 8/2022, linh mục Vũ Văn Hường đã kêu gọi đồng bào Công giáo giáo xứ Bắc Trách chung tay đóng góp, ủng hộ xây mới 1 ngôi nhà cho người có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn, với tổng số tiền ủng hộ 200 triệu đồng. Ngoài ra, linh mục còn đóng góp tích cực trong công tác tuyên truyền người dân thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội.

Ông Nguyễn Quang Tân, Chủ tịch UBND xã Văn Trường cho biết, linh mục Vũ Văn Hường là người có tiếng nói, uy tín với đồng bào Công giáo địa phương. Trong mọi phong trào, linh mục luôn đồng hành, nhiệt tình tham gia, tích cực tuyên truyền, vận động người dân thực hiện nghiêm túc các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật Nhà nước.

Theo Ủy ban MTTQ tỉnh Thái Bình, trên địa bàn hiện có 3 tôn giáo đang hoạt động, trong đó đạo Công giáo có khoảng 120.000 người, 113 giáo xứ, 231 giáo họ, 2 Giám mục, hơn 600 linh mục và tu sĩ. Thời gian qua, MTTQ

Giáo xứ Kính Danh, xã Nam Hải (huyện Tiền Hải) hiến gần 500 m² đất trong khuôn viên nhà thờ để làm đường cứu hộ, cứu nạn.

Nhà thờ giáo xứ Bắc Trách, xã Văn Trường, huyện Tiền Hải.

các cấp đã kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của đồng bào có đạo; phát huy vai trò nòng cốt của các chức sắc tôn giáo và người có uy tín trong cộng đồng dân cư để tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động, phát triển kinh tế - xã hội, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Đến nay, toàn tỉnh có 112 người Công giáo tham gia Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp; 531 người tham gia Ban chấp hành các tổ chức chính trị - xã hội; 1 đại biểu HĐND cấp tỉnh, 314 đại biểu HĐND cấp huyện và cấp xã; 106 người làm trưởng thôn, 46 người làm trưởng ban Công tác Mặt trận, 322 người tham gia tổ hòa giải ở các cấp; 762 đảng viên là người Công giáo.

Bà Đặng Thị Chiên, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Thái Bình cho biết, thời gian qua, phong trào thi đua xây dựng “Xứ họ đạo 4 gương mẫu” trong đồng bào Công giáo luôn được quan tâm đẩy mạnh và nâng cao chất lượng. Phong trào đã góp phần quan trọng động viên đồng bào có đạo phát huy truyền thống yêu nước, đồng hành cùng dân tộc, thi đua thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng - an ninh, xây dựng khối đoàn kết toàn dân tộc trên địa bàn. Giai đoạn 2019 - 2024, trên địa bàn có 1.357 lượt xứ, họ đạo được công nhận “Xứ, họ đạo gương mẫu”.

Thời gian tới, MTTQ các cấp tỉnh Thái Bình tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động và đẩy mạnh các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước; đồng thời, nâng cao chất lượng phong trào thi đua xây dựng “Chùa cảnh 4 gương mẫu” trong đồng bào Phật giáo và “Xứ, họ đạo 4 gương mẫu” trong đồng bào Công giáo gắn với phong trào xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu.

Những năm qua, người dân lương - giáo luôn đoàn kết, gắn bó, chung tay phát triển kinh tế, giữ vững an ninh địa bàn.

Điểm sáng du lịch cộng đồng nơi biên giới Nậm Pồ

> XUÂN TU

Sau gần hai năm mở cửa đón khách, bản du lịch cộng đồng Nà SỰ đã trở thành điểm dừng chân không thể thiếu trong hành trình khám phá Điện Biên, khám phá cực Tây A Pa Chải.

Phụ nữ dân tộc Thái trắng chăm sóc hoa tạo cảnh quan môi trường trong bản du lịch cộng đồng Nà SỰ.

Những cơn nước tạo điểm nhấn cho bản du lịch cộng đồng Nà SỰ.

Bản Nà SỰ thuộc xã Chà Nưa, huyện Nậm Pồ (tỉnh Điện Biên) là nơi sinh sống của đồng bào dân tộc Thái trắng, với gần 140 hộ dân, hơn 600 nhân khẩu. Phát huy tiềm năng về môi trường sinh cảnh tự nhiên và bản sắc văn hóa truyền thống đặc sắc, chính quyền địa phương và người dân Nà SỰ đã chung tay phát triển mô hình du lịch cộng đồng đầu tiên ở Nậm Pồ. Sau gần hai năm mở cửa đón khách, bản du lịch cộng đồng Nà SỰ đã trở thành điểm dừng chân không thể thiếu trong hành trình khám phá Điện Biên, khám phá cực Tây A Pa Chải.

Bản Nà SỰ nằm bên tuyến Quốc lộ 4H từ huyện Mường Chà đi Mường Nhé (tỉnh Điện Biên). Nà SỰ có khung cảnh thơ mộng với những dãy nhà sàn dựa lưng vào núi và phía trước là cánh đồng ruộng bậc thang xinh đẹp, nằm bên dòng suối Nậm Bai uốn lượn và được nối với Quốc lộ 4H bằng một chiếc cầu treo qua suối. Nà SỰ nằm trên tuyến đường chinh phục cực Tây A Pa Chải, là một điểm đến hấp dẫn tại huyện Mường Nhé.

Để tạo nên cảnh quan xanh, sạch, đẹp ở Nà SỰ, đó là cả tâm huyết của chính quyền địa phương, đặc biệt là chị em phụ nữ trong bản.

Đều đặn mỗi tuần một lần, chị em trong Chi hội Phụ nữ bản Nà SỰ lại thu xếp việc nhà để cùng nhau ra quét dọn vệ sinh bản làng sạch đẹp. Giờ đây, đến bản Nà SỰ, từ đầu bản đến cuối bản, nhà nào cũng trồng hoa tươi rực rỡ, gọn trong sạch ngoài, gầm sàn nhà đã thông thoáng, không còn cảnh gia súc, gia cầm chen chúc.

Chị Lèng Thị Chiên, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ bản Nà SỰ cho biết: Trước đây người dân trong bản vẫn còn chăn nuôi gia súc như trâu, bò, lợn dưới sàn nhà, bản không được sạch đẹp như bây giờ. Nhưng từ khi có định hướng xây dựng bản Nà SỰ thành bản du lịch cộng đồng, lãnh đạo địa phương động viên người dân di dời hết chuồng gà, chuồng lợn. Mới đầu, việc thực hiện khó khăn vì bà con đã xây kiên cố, thế nhưng mọi người cùng giúp nhau, chung tay làm sạch bản làng. Đặc biệt, hướng ứng phong trào trồng hoa, xây dựng cảnh quan bản làng, đầu tiên, Chi hội phân công mỗi hội viên quản lý 5m, vừa trồng, vừa chăm sóc. Sau đó, cả bản cùng trồng hoa. Giờ đây, bản Nà SỰ đã trở nên sạch và đẹp lên rất nhiều.

Nhờ phát huy vai trò gương mẫu của đảng viên, bản Nà SỰ như

được khoác lên mình một diện mạo mới kể từ khi tiến hành xây dựng mô hình du lịch cộng đồng. Anh Lò Văn Mai, Bí thư Chi bộ bản Nà SỰ chia sẻ, bản thân anh đi đầu, gương mẫu làm trước từ những việc nhỏ như di dời chuồng trại chăn nuôi gia súc, gia cầm, trồng hoa, cây cảnh tạo khuôn viên. Khi những người đứng đầu bản tiên phong làm trước, bà con cảm thấy có hiệu quả nên cũng tiến hành làm theo và phong trào lan ra cả bản cùng thực hiện.

Đến với bản Nà SỰ, du khách sẽ được khám phá và trải nghiệm cuộc sống thực tế của đồng bào dân tộc Thái trắng; tham gia thực hiện một số công việc sản xuất truyền thống, trải nghiệm chế biến món ăn cùng đồng bào Thái hoặc tìm hiểu về văn hóa và phong tục bản địa; hòa mình vào thiên nhiên tươi đẹp, không khí mát lành. Một đặc điểm thú vị khác là du khách có thể trải nghiệm trình diễn điệu múa của dân tộc Thái tại Không gian trải nghiệm văn hóa ẩm thực, giao lưu văn hóa, văn nghệ ngay bên dòng suối Nậm Bai.

Anh Nguyễn Văn Tuấn, du khách từ thành phố Hà Nội đến Điện Biên trải nghiệm cung đường A Pa Chải chia sẻ, đến với bản Nà SỰ, anh cảm thấy rất bất ngờ về không gian du lịch ấn tượng với khung cảnh bản làng, thiên nhiên đặc sắc mang đậm bản sắc Tây Bắc, có núi, suối, ruộng bậc thang, cọn nước. Anh Tuấn cũng bất ngờ khi được trải nghiệm không gian ẩm thực độc đáo với các món ăn của đồng bào dân tộc Thái và các điệu hưởng văn hóa dân tộc.

Theo Chủ tịch UBND xã Chà Nưa Thùng Văn Ánh, trong quá trình xây dựng nông thôn mới, địa phương đã triển khai dự án phát triển du lịch cộng đồng tại bản Nà SỰ. Trong đó tập trung vào việc cải tạo cảnh quan, đường điện, nơi ăn

ngủ và các dịch vụ trải nghiệm. Riêng nếp nhà sàn trong bản vẫn được giữ nguyên theo bản sắc văn hóa dân tộc. Đặc biệt, bà con trong bản đã đoàn kết và góp sức làm cọn nước bên khu vực suối để tạo thành điểm nhấn, biểu tượng của du lịch Nà SỰ. Bên cạnh đó, chính quyền địa phương cũng vận động nhân dân trong bản bảo tồn, phát huy nghề may dệt thổ cẩm, mây tre đan, các sản phẩm nông sản nhằm tạo nên sản phẩm du lịch, tăng thu nhập cho người dân trong bản.

Trong một lần đến trải nghiệm bản du lịch cộng đồng Nà SỰ, Chủ tịch Hội Du lịch Cộng đồng Việt Nam Phạm Hải Quỳnh cho rằng, mỗi bản văn hóa du lịch đều có sự trải nghiệm thú vị riêng, nhưng đối với Nà SỰ có sự khác biệt từ phong cảnh thiên nhiên, nét văn hóa đặc trưng trong trang phục, ẩm thực, nghề truyền thống. Tất cả đã tạo nên điểm đặc sắc của du lịch Nà SỰ và đây sẽ là điểm dừng chân hấp dẫn trên cung đường chinh phục cực Tây A Pa Chải đối với mỗi du khách.

Hiện nay, Nà SỰ là một trong những mô hình du lịch cộng đồng đầu tiên ở Điện Biên áp dụng số hóa toàn diện. Đến Nà SỰ, du khách chỉ cần quét mã QR là có đầy đủ thông tin các dịch vụ. Chính quyền địa phương đã xây dựng website, trang mạng xã hội với đầy đủ thông tin, hình ảnh về bản, các dịch vụ du lịch, các nét văn hóa đặc sắc ở Nà SỰ để giúp du khách có cái nhìn toàn diện về mô hình du lịch cộng đồng này.

Bí thư Huyện ủy Nậm Pồ Lê Khánh Hòa cho biết, trong thời gian tới, huyện sẽ tiếp tục đầu tư kinh phí và đặc biệt mời chuyên gia về du lịch cộng đồng tư vấn, hỗ trợ, giúp đỡ nhằm đưa Nà SỰ trở thành bản du lịch cộng đồng đặc sắc mà không đánh mất đi những nét văn hóa truyền thống, cảnh quan vốn có.

Du khách tham gia đốt lửa trại đêm tại bản du lịch cộng đồng Nà SỰ.

TTXVN PHẬT

TTXVN PHẬT

Các hộ dân trên đảo đều có ảnh thờ Bác Hồ.

Đoàn công tác thăm một gia đình trên đảo Trường Sa.

Con đường vào nhà các hộ dân rợp bóng cây bàng vuông.

Nhà nào cũng có giàn cây dây leo trước hiên sai quả.

Mọi không gian được tận dụng để trồng rau xanh.

Những ngôi nhà liên kế nhau được sơn màu xanh dương nhìn mát mắt.

KHANG TRANG những ngôi nhà dân trên đảo Trường Sa

> TTXVN

Tại thị trấn Trường Sa (huyện Trường Sa, tỉnh Khánh Hòa), nhiều hộ dân đang sinh sống trong những căn nhà khang trang và đầy đủ tiện nghi. Trong chuyến đi Trường Sa vừa qua, Đoàn Công tác số 21 đã tới thăm và tặng quà các hộ dân nơi đây.

Người dân sống trên đảo giới thiệu cách lưu giữ nước ngọt để sử dụng.

Đoàn công tác số 21 trao quà cho các hộ dân đang sinh sống trên đảo Trường Sa.

Màn trình diễn áo dài Việt Nam tại sân khấu chính của lễ hội.

ẢN TƯỢNG ÁO DÀI và sản phẩm du lịch Việt Nam

Khách tham quan tìm hiểu về du lịch của Việt Nam.

> NGUYỄN THU HÀ (PV TTXVN tại Pháp)

Theo phóng viên TTXVN tại Pháp, trong hai ngày 15 và 16/6, Ngày hội Lãnh sự 2024 đã được tổ chức tại quảng trường Bellecour ở thành phố Lyon - thành phố lớn thứ ba tại Pháp. Đến với sự kiện này năm nay, Việt Nam đã gây ấn tượng với du khách bằng những tà áo dài truyền thống và các sản phẩm du lịch.

thú với phong cảnh của Việt Nam và đặc biệt chuỗi hang động Sơn Đoòng của tỉnh Quảng Bình, ông cho biết sẽ thu xếp đến Việt Nam và nếu có cơ hội, sẽ khám phá các hang động ở đất nước này.

Đóng góp vào chương trình giới thiệu bản sắc các nước tại sân khấu chính của lễ hội, Việt Nam đã mang tới công chúng Pháp và quốc tế một chương trình nghệ thuật đặc sắc với những tà áo dài thướt tha, yêu kiều của cô gái Việt và vũ điệu nhay sạp sôi động của người dân tộc. Màn trình diễn đã nhận được sự hưởng ứng và những tràng vỗ tay không dứt của khán giả.

Duyên dáng trong tà áo dài truyền thống, chị Nguyễn Minh Hạnh, thuộc Hội doanh nhân Việt Nam tại Pháp ABVietfrance, bày tỏ cảm giác tự hào khi mặc chiếc áo dài Việt Nam khiến ai cũng quan tâm và muốn chụp hình. Chị cho biết so với những bộ trang phục truyền thống của các nước khác thì áo dài Việt Nam rất dễ mặc, vì tính ứng dụng cao, không chỉ diện vào dịp lễ Tết mà cả ngày thường cũng có thể mặc. Chị chia

sẻ tà áo dài càng được biết đến ở Pháp thì niềm tự hào của người Việt Nam sẽ ngày càng lớn hơn.

Bà Tissot Chantal - một khán giả người Lyon - tỏ ra thích thú với những chiếc áo dài Việt Nam, "đậm nét truyền thống mà vẫn rất hiện đại, kín đáo nhưng lại vô cùng gợi cảm". Bà cho biết: "Áo dài của các bạn làm tôi nhớ đến phim 'Indochine', khiến tôi mong muốn đến thăm Việt Nam. Tôi chưa hề đến đất nước này, nhưng tôi biết chúng ta có mối quan hệ truyền thống tốt đẹp".

Còn ông Guy Prizet, một người dân địa phương, cho biết ông đã thăm Việt Nam từ năm 1999 và rất thích văn hóa Việt Nam. Ông nhắc đến các danh lam thắng cảnh của Việt Nam như Vịnh Hạ Long, các địa danh Hà Nội, Huế hay Thành phố Hồ Chí Minh. Ấn tượng với phong tục của các dân tộc ít người phía Bắc, yêu những con rối nước xinh xắn và thích ngắm nhìn những nữ sinh Huế duyên dáng trong chiếc áo dài... tất cả để lại trong ông những kỷ ức đẹp, không thể quên về Việt Nam.

Lá cờ đỏ sao vàng tung bay trong nắng, Không gian Việt Nam được trang trí bằng những chiếc đèn lồng Hội An, những bức ảnh khổ lớn giới thiệu danh lam thắng cảnh của đất nước, những tờ rơi giới thiệu văn hóa Việt Nam. Năm nay, với chủ đề "Bonjour Vietnam!", Không gian Việt Nam đã thu hút đông đảo khách tham quan đến tìm hiểu về các tour du lịch, ngắm nhìn phong cảnh đất nước qua phim, ảnh, chiêm ngưỡng tranh dân gian Đông Hồ, hay học cách chơi nhạc cụ truyền thống Việt Nam như đàn bầu, đàn T'rưng.

Theo NSUT Tăng Thanh Sơn, Phó Giám đốc phụ trách Trung

tâm văn hóa Việt Nam tại Pháp, khác với những lần trước, năm nay Trung tâm phối hợp với Hội Người Việt Nam tại Lyon tập trung giới thiệu tiềm năng du lịch, quảng bá văn hóa Việt Nam thông qua các ấn phẩm và tờ rơi giới thiệu các tour, tuyến du lịch ở Việt Nam. Đặc biệt tuyến du lịch Quảng Bình với các tour mới khám phá hang Sơn Đoòng thu hút sự quan tâm của nhiều du khách, nhất là các bạn trẻ.

Đến thăm Không gian Việt Nam, thị trưởng thành phố Lyon Gregory Doucet tỏ ra ấn tượng với nét độc đáo của tranh Đông Hồ. Ông cũng nhận thấy Không gian Việt Nam luôn có nhiều thay đổi và mới mẻ trong cách truyền tải hình ảnh đất nước, con người và văn hóa Việt Nam. Bày tỏ sự thích

Podcast giúp hồi sinh những bộ phim truyền hình Mỹ kinh điển

> HÀ LINH (Theo Business Insider, Guardian, The Wrap)

"Seinfeld", "Friends", "The Sopranos", "The Simpsons", "The Office" là loạt phim trình truyền hình ăn khách của Mỹ những năm 1990 và 2000. Sau 20 - 30 năm, những bộ phim truyền hình này lại gây tiếng vang, nhưng không phải qua màn hình TV, mà nhờ podcast.

"Friends", "The Sopranos", "The Simpsons" trở lại với khán giả nhờ podcast.

SHIFTONE.COZA

NBC

Hai nữ diễn viên Angela Kinsey (trái) và Jenna Fischer trong bộ phim "The Office."

HÀO QUANG TRỞ LẠI

Theo tờ Business Insider (Mỹ), trong vài năm qua, nhiều podcast phân tích từng tập các bộ phim truyền hình nổi tiếng một thời đã gây háo hức được thành công trực tuyến.

Anh Vik Singh, người dẫn chương trình "Poda Bing", một podcast có nội dung về "The Sopranos", cho biết loạt phim HBO mang tính biểu tượng chiếu từ năm 1999 - 2007 này vẫn gây được tiếng vang với người hâm mộ bởi nó đề cập đến các chủ đề muôn thuở như gia đình, tội phạm và các vấn đề ở văn phòng. Singh cho biết "Poda Bing" thu hút số lượt tải xuống lên tới sáu con số mỗi tháng.

Hai người bạn thân ngoài đời đồng thời là cựu diễn viên phim "The Office" được chiếu từ năm 2005 đến 2013 là Angela Kinsey cùng Jenna Fischer đã dẫn "Office Ladies". Đây là podcast mà họ tóm tắt lại từng tập của bộ phim. Mỗi tuần, họ tập trung vào một tập của "The Office", kể những câu chuyện hậu trường và phỏng vấn các thành viên trong dàn diễn viên cũng như đoàn làm phim. Cô Kinsey chia sẻ với tờ New York Times: "Chúng tôi nghĩ đây là cơ hội tuyệt vời để ôn lại những kỷ niệm, khoảnh khắc hậu trường và chia sẻ với người hâm mộ".

Trong mỗi tập của "Office Ladies", Fischer và Kinsey cũng tiết lộ cho người hâm mộ những sự thật thú vị ít được biết đến về bộ phim sitcom được yêu thích, ví dụ

như Kinsey ban đầu ứng tuyển để vào vai Pam Beesly, nhưng vai diễn này sau đó lại về tay Fischer.

Jon Gabrus, người đồng dẫn podcast "Raised by TV" chuyên ôn lại các chương trình truyền hình cũ, chia sẻ: "Sức mạnh thực sự của hoài niệm là cảm giác du hành thời gian khi xem lại các chương trình cũ". Chương trình podcast "Raised by TV" đã thu về trên 3 triệu lượt tải kể từ khi ra mắt cách đây 2 năm.

YẾU TỐ THÀNH CÔNG

Podcast mang đến một góc tiếp cận đặc biệt để người hâm mộ tương tác với các chương trình truyền hình yêu thích. Tương tác qua âm thanh giúp tăng thêm mức độ gần gũi. Giống như việc sôi nổi kể lại nội dung các tập phim truyền hình với bạn bè khi chúng ta còn là học sinh trên ghế nhà trường.

Cô Allie Goertz, người đồng dẫn chương trình "Everything's Coming Up Simpsons", tập trung vào bộ phim hoạt hình chiếu từ năm 1989 đến nay, phân tích: "Podcast tạo điều kiện để bạn nghe câu chuyện cười trong bộ phim. Có điều gì đó khác biệt khi hồi tưởng lại cảnh phim qua việc nghe từ một người hâm mộ khác. Nó giống như trải nghiệm được chia sẻ vậy".

Bob Mackey, người đồng dẫn chương trình "Talking Simpsons", cho biết podcast rất lý tưởng vì người hâm mộ có thể nghe ở bất cứ đâu. Ông phân tích: "Bạn có thể nghe podcast khi tắm, làm vườn, trong lúc rửa bát, khi làm việc".

Cả Mackey và Goertz đều

đánh giá rằng điều khiến "The Simpsons" trở thành một chương trình tuyệt vời để thực hiện podcast không phải bởi số lượng tập khổng lồ mà vì những câu chuyện cười của loạt phim này rất phong phú. Về cơ bản, podcast giúp họ tìm hiểu và phân tích những câu chuyện cười mà có thể họ không hiểu khi xem lần đầu tiên cách đây hai thập niên.

Goertz cho biết, điều khiến cô đặc biệt hài lòng là có thể mời nhà sản xuất "The Simpsons" là Josh Weinstein và Bill Oakley tham gia podcast để giúp phân tích các tập phim cũ. Ông Oakley đánh giá rất cao podcast này bởi cho rằng nó giúp các nhà biên kịch nhận được phản hồi mà họ không thể tìm thấy như hiện nay, các tờ tạp chí chỉ bình luận về bộ phim một lần trong năm, nếu may mắn.

Ông Oakley bổ sung: "Bạn phát sóng những tập phim này và chưa bao giờ nhận được bất kỳ phản hồi nào. Nhiều năm sau đó, thật thú vị khi thấy mọi người rất thích chúng và thực sự hào hứng khi được tương tác với những khán giả đã xem hoặc nhìn nhận bộ phim theo một cách khác vì họ còn rất trẻ".

Ngoài ra, còn có một lý do khác khiến ông Oakley yêu thích podcast về "The Simpsons". "Trước đây, trước cuộc cách mạng podcast này, không có ai thực sự quan tâm đến việc nói chuyện dài dòng với các biên kịch truyền hình về bất cứ điều gì", ông Oakley nói và cười.

Từ quan điểm kinh doanh, dòng podcast hoài cổ này đã giúp người dẫn chương trình gạt hái thành công về tài chính. Ví dụ, ông Mackey sống nhờ vào "Talking Simpsons" bằng thu về gần 13.000 USD hàng tháng từ nền tảng Patreon, chuyên cung cấp các công cụ kinh doanh cho người sáng tạo nội dung.

Goertz cho biết podcast "Everything's Coming Up Simpsons" đã giúp cô có được công việc làm biên tập viên tại tạp chí truyện tranh hài Mad và sau đó tạo bệ phóng cho cô đến với công việc mới là làm biên kịch cho loạt phim hoạt hình hài hước. Goertz nói cô thực sự biết ơn "The Simpsons".

Tuy nhiên, lợi ích về tiền bạc dường như chỉ là thứ yếu đối với những người sáng tạo nội dung này. Mallory Long có podcast "Best Of Friends" chuyên về bộ phim truyền hình "Friends" và đã thu hút hơn 4 triệu lượt tải xuống kể từ năm 2015. Long cho biết mục đích chủ yếu là kết nối với người hâm mộ. Cô nói: "Chúng tôi chưa bao giờ đặt mục tiêu kiếm tiền từ nó. Chúng tôi thực sự chỉ làm điều này cho vui thôi".

Không chỉ có podcast, các dịch vụ chiếu phim trực tuyến cũng vào cuộc đưa các bộ phim truyền hình kinh điển một thời đến với người hâm mộ trẻ ngày nay. Hulu đã phát đủ 9 mùa phim "Seinfeld" từ cách đây vài năm. "Friends" đã trở thành một sản phẩm chủ lực của Netflix kể từ khi ra mắt trên dịch vụ này vào năm 2015.

Nữ nhà báo Afghanistan từng được Tạp chí Time vinh danh

> HẢI VÂN (Theo The Guardian, TIME)

Dùng ngòi bút sắc bén để đấu tranh cho hàng triệu phụ nữ Afghanistan, nhà báo Zahra Joya đã được Tạp chí Time vinh danh là một trong những phụ nữ của năm 2022.

Nhà báo Joya được tạp chí Time vinh danh là một trong những phụ nữ của năm 2022.

NGƯỜI SÁNG LẬP HÃNG TRUYỀN THÔNG ĐẤU TRANH CHO QUYỀN PHỤ NỮ

Khi Taliban lên nắm quyền ở Afghanistan và cấm nữ sinh đến trường, Zahra Joya chỉ mới 5 tuổi. Không chịu khuất phục, bé gái Joya đã cải trang thành nam giới và bỏ ra 2 giờ mỗi ngày để đi bộ đến trường. Sau khi Mỹ đưa quân vào Afghanistan năm 2001, Joya đã bỏ lớp cải trang, thi vào đại học luật, rồi trở thành nhà báo.

Năm 2020, Joya đã thành lập hãng truyền thông Rukhshana Media nhằm mục đích đấu tranh cho quyền bình đẳng của phụ nữ Afghanistan. Cô kỳ vọng Rukhshana Media sẽ trở thành nguồn tin quốc gia, nơi phụ nữ Afghanistan ở bất kỳ khu vực nào cũng có thể thấy cuộc sống của chính mình, qua các câu chuyện được hãng truyền thông xuất bản hằng ngày.

Zahra Joya sống tại London kể từ khi trốn khỏi Taliban vào tháng 8/2021.

Song Afghanistan từ lâu đã là nơi vô cùng nguy hiểm đối với nữ nhà báo. Theo Tổ chức Phóng viên Không biên giới, 80% nhà báo nữ đã mất việc kể từ khi Chính phủ Afghanistan sụp đổ vào tháng 8/2021.

Nằm trong danh sách những người tị nạn, Joya đã đến Anh. Tại đất nước xa xôi này, Joya đã điều hành Rukhshana Media từ xa. Mỗi khi thức dậy trong căn hộ nhỏ ở London, Afghanistan là điều đầu tiên mà Joya nghĩ đến. Cô thường dùng máy tính xách tay để viết về những gì đang xảy ra với những phụ nữ và trẻ em gái bị bỏ lại ở quê hương. Suốt nhiều năm qua, Rukhshana Media đã xuất bản hàng trăm bài viết về cuộc sống của phụ nữ ở Afghanistan.

Cùng với Joya, nhóm phóng viên nhỏ của Rukhshana Media đều phải làm việc bí mật. Họ không ngừng đấu tranh cho quyền của phụ nữ, kể lại câu chuyện về sự sụp đổ của hệ thống chăm sóc sức khỏe, nữ sinh bị cấm đến trường, nữ nghệ sĩ, thẩm phán, cảnh sát và nhà hoạt động bị tấn công, cùng tình trạng thiếu lương thực ngày càng tăng ở Afghanistan.

"Tình hình càng tuyệt vọng hơn mỗi tuần. Không có cách nào để đòi công lý. Taliban đang từ chối trao cơ hội học tập, làm việc và đi lại của hàng triệu phụ nữ. Phong trào này đang cố gắng tiêu diệt chúng tôi hoàn toàn", Joya nói.

'NGHỀ VẠCH TRẦN SỰ BẤT CÔNG'

Trước khi rời quê hương, Joya là một trong những thế hệ nữ nhà báo trẻ chấp nhận rủi ro lớn để tạo dựng chỗ đứng trong ngành truyền thông của Afghanistan.

"Chúng tôi có mơ ước sẽ giúp xây dựng một Afghanistan tự do, nơi mọi người đều có thể trở thành một hình mẫu mà họ muốn hướng tới. Chúng tôi biết rằng khi quân đội Mỹ rút quân, đó sẽ là lúc có nhiều thay đổi lớn. Nhưng tôi vẫn có niềm tin vào tương lai, tôi chưa từng tưởng tượng điều gì sẽ xảy ra với tất cả chúng tôi", Joya nói.

Giờ đây, khi chứng kiến ngành truyền thông từng phát triển mạnh mẽ ở Afghanistan đang trong giai đoạn suy tàn, Joya và các nhà báo đồng hương khác đang sống khắp mọi nơi trên thế giới, vẫn tiếp tục đưa tin về những gì đang xảy ra ở quê hương.

Cô có niềm tin mãnh liệt rằng nghề báo là nghề vạch trần sự bất công. Nhưng cô luôn cảm thấy tổn thương, tội lỗi khi hàng triệu phụ nữ và trẻ em gái vẫn phải chịu đựng bất công ở quê hương mình.

Joya chia sẻ rằng việc trở thành một nữ nhà báo ở Afghanistan chưa bao giờ là điều dễ dàng. Giờ đây, công việc đưa tin của các nhà báo gần như bị "xóa sổ". Taliban buộc các nhà báo nữ phải đội khăn trùm đầu, cấm họ xuất hiện trên truyền hình hoặc nơi công cộng, nhưng điều này càng khiến cô quyết tâm đấu tranh.

"Taliban có thể dùng súng và những luật lệ hà khắc để vui dập tinh thần phụ nữ Afghanistan, nhưng họ không thể khiến chúng tôi im lặng. Chúng tôi sẽ không

bao giờ ngừng đấu tranh", cô nói.

NHỮNG LỜI ĐE DỌA

Nhà báo Joya cho biết quyết định tiếp tục điều hành Rukhshana từ xa của cô đã khiến gia đình cô bị Taliban đe dọa.

Năm 2022, bố của Joya, một cựu công tố viên, đã bị phong trào Taliban bắt giữ để thẩm vấn về tung tích của cô. Ít lâu sau, bố mẹ cô đã rời quê hương, vượt biên sang Pakistan và sống tại đất nước này. Song Joya cho biết họ đang bị mắc kẹt và vẫn bị những người liên quan đến Taliban đe dọa.

Chính quyền Pakistan đã cấp cho bố mẹ cô thị thực tị nạn có thời hạn 6 tháng, nhưng viên cảnh giầy tờ không được gia hạn và họ bị trục xuất về Afghanistan vẫn có thể xảy ra. Pakistan đã trục xuất hàng chục nghìn người tị nạn Afghanistan về nước.

"Thật đau đớn khi tôi không thể tìm được nơi an toàn cho gia đình mình trong thế giới rộng lớn này. Cảm giác này thật tàn khốc và vô vọng. Tôi sợ rằng mình sẽ không bao giờ gặp lại họ nữa. Tôi biết rằng hoạt động báo chí của tôi đã một phần ảnh hưởng đến gia đình mình", Joya chia sẻ.

Joya cũng lo lắng về sự an toàn của nhóm phóng viên Rukhshana đang hoạt động ở Afghanistan. Cô nói: "Có những ngày, tôi phải kiểm tra điện thoại của mình nhiều lần vì sợ có điều gì tồi tệ xảy ra. Mọi nhà báo độc lập hoạt động bí mật ở Afghanistan đều đang tự đặt mình vào rủi ro lớn, nhưng tất cả họ đều có niềm tin mãnh liệt rằng nếu không có báo chí, thì thực sự không có hy vọng về mọi thứ có thể thay đổi".

TƯƠNG LAI BẤT ĐỊNH

Tương lai của các hãng truyền thông ở Afghanistan ngày càng trở nên bất định.

Rukhshana, giống như nhiều tổ chức truyền thông Afghanistan hoạt động ở nước ngoài, đã phải vật lộn để đảm bảo nguồn tài trợ dài hạn để tiếp tục hoạt động.

Năm 2021, nhiều cá nhân, tổ chức trên khắp thế giới đã quyên góp hàng trăm nghìn USD để hỗ trợ hãng truyền thông của Joya. Hiện tại, dù đã trở thành một tổ chức từ thiện, nhưng Joya nói rằng nếu không có nguồn tài trợ dài hạn, cô không biết làm cách nào để tiếp tục trả tiền cho các phóng viên và nhóm biên tập viên của Rukhshana cũng như duy trì hoạt động của trang web.

"Tôi cố gắng không nghĩ về tương lai, chỉ tiếp tục đưa tin và đưa tin lâu nhất có thể. Tôi không thể để những phụ nữ và trẻ em gái Afghanistan phải một mình chịu đựng với những câu chuyện chưa từng kể ra. Họ xứng đáng được lắng nghe", Joya nói.

Joya cùng gia đình vào năm 2021.

> BẢO HÀ

Tại khu phố cổ nổi tiếng Asakusa của Tokyo (Nhật Bản), “chuyến tham quan nói dối” đang dần trở thành một nét hấp dẫn đối với những du khách tới đây.

Theo hãng thông tấn Kyodo, trên suốt đoạn đường dài 2 km đi trong 90 phút, hướng dẫn viên sẽ kể những câu chuyện bịa đặt vô hại, từ việc thuê dệt lên những thương hiệu không tồn tại cho đến lôi kéo những người bán hàng địa phương cùng hòa vào đưa ra những thông tin kỳ quái, đem lại một trải nghiệm có một không hai cho du khách.

Dẫn một đoàn khách nhỏ đến via hè bên ngoài một cửa hàng quần áo của thương hiệu Uniqlo trong một buổi chiều đông đúc ở Asakusa, nam hướng dẫn viên du lịch bắt đầu cất giọng thuyết trình. “Công ty Minato Shokuhin, nổi tiếng với nước sốt ponzu gừng Nhật Bản, từng đặt trụ sở ở đây. Chắc hẳn bạn đã từng nghe thấy âm thanh leng keng quen thuộc này”, nam hướng dẫn viên trẻ nói và bật nút chiếc máy ghi âm mang theo người, phát ra tiếng leng keng - âm thanh được cho là gắn liền với loại nước sốt đã ngừng sản xuất.

Sau khi âm thanh kết thúc, một du khách kể lại rằng, bà của mình đã từng ngâm nga giai điệu này. “Nó rất phổ biến với thế hệ của bà”, người hướng dẫn viên tỏ ý đồng tình và tiếp tục dẫn mọi người đi khám phá.

Tuy nhiên, tất cả những người đi cùng lúc đó, từ hướng dẫn viên đến du khách, đều biết rõ câu chuyện về loại nước sốt đã ngừng sản xuất trên thực tế là một lời nói dối. Công ty Minato Shokuhin chưa bao giờ tồn tại, thậm chí tiếng leng keng được cho là biểu tượng thương hiệu cũng chỉ là một loạt âm thanh ngẫu nhiên. Rõ ràng ký ức của du khách trẻ về giai điệu bà mình hay hát cũng không có thật.

Thực chất, nhóm 16 du khách này đang tham gia vào “Uso no Tsua”, trong tiếng Nhật có nghĩa là “chuyến tham quan nói dối”. Đây là một loại hình tham quan mới nhưng đã gặt hái được thành công

“Chuyến tham quan nói dối” dần trở nên được yêu thích tại phố cổ Asakusa.

Trải nghiệm “chuyến tham quan nói dối” tại Tokyo

ngoài mong đợi ở một trong những khu phố tập nập nhất Tokyo.

Chuyến tham quan, bao gồm hướng dẫn viên, kèm theo hình ảnh và video do trí tuệ nhân tạo (AI) minh họa, làm đầy lên lo ngại về độ tin cậy của thông tin được cung cấp. Tuy nhiên, những người tổ chức chuyến đi trấn an những người tham gia rằng họ có thể tiếp nhận những thông tin không chính xác này mà không cần phải xác thực.

Nhà sáng lập kiêm điều hành chuyến tham quan là anh Shigenobu Matsuzawa, một hướng dẫn viên chuyên nghiệp và từng phụ trách tổ chức các sự kiện kể chuyện hài. Matsuzawa cho biết anh “nói dối” gần như toàn bộ thời gian trong chuyến tham quan. Đã có lần anh đưa du khách tới một cái cây và nói rằng cái cây này là nguồn cảm hứng sáng tạo của biểu tượng cái cây trên hệ điều hành điện thoại di động Android.

Không chỉ một mình nói sai sự thật, Matsuzawa còn đưa chuyến tham quan phát triển hơn nữa khi tạo ra một thế giới “nói khoác” song song bằng cách lôi kéo các chủ cửa hàng địa phương đưa ra những tuyên bố hoặc sản phẩm kỳ quái, ví dụ như những chiếc bánh quy bị dính lời nguyền, túi nilon được lấy từ một cửa hàng tiện lợi không có thật.

Để chuyến tham quan thêm phần hào hứng, du khách còn được khuyến khích bịa thêm những câu chuyện, thông tin có liên quan đến chủ đề mà hướng dẫn viên đang nói tới.

Chuyến tham quan “nói khoác” bắt đầu được thực hiện từ đầu tháng 3/2024 nhưng đã nhanh chóng gây chú ý trên mạng xã hội. Thậm chí lúc đầu có có người nghi ngờ, cho rằng ý tưởng này cũng chỉ là lời khoác lác. Tuy nhiên, điểm đặc biệt của chuyến tham quan cũng khiến nhiều người tò mò và đẩy nhu cầu ngày một tăng. Trong đợt vận hành chuyến tham quan đầu tiên kéo dài từ tháng 3 đến tháng 5, mô hình tham quan mới đã thu hút khoảng 400 người tham gia trải nghiệm.

Soma Ito, một blogger du lịch 17 tuổi, đã chia sẻ những cảm xúc bất ngờ của mình sau một buổi trải nghiệm. “Bình thường khi đi du lịch, tôi chỉ nghĩ điểm đến đẹp để hay tuyệt vời thế nào nhưng lần này thì khác. Nó khiến tôi phải nghiêm túc suy nghĩ và chọn lọc thông tin, xem điều nào là giả dối hay chân thật. Chuyến đi khiến tôi nghĩ rằng nói dối không hẳn là xấu và nó có thể giúp chúng ta cảm nhận được nhiều loại cảm xúc khác nhau”, Ito

cho hay.

Matsuzawa nói rằng anh cực kỳ kinh ngạc trước mức độ quan tâm đến ý tưởng “xuất phát từ câu nói đùa” của mình. Người đàn ông 41 tuổi này đang phụ trách điều hành công ty Maniana Tours cùng với vợ và những người bạn khác.

Lý giải nguyên nhân khiến ý tưởng về chuyến tham quan nói dối trở nên thu hút du khách, Matsuzawa nói rằng không chỉ bản thân anh mà du khách có cái nhìn rộng hơn về những gì có thể được định nghĩa là “lời nói dối”.

“Nếu bạn nghĩ về điều đó, thì hầu hết phim ảnh và tiểu thuyết đều là hư cấu, vì vậy chúng cũng có thể được coi là lời nói dối. Điều này cũng có nghĩa là rất nhiều thứ mà mọi người yêu thích đều không phải là sự thật. Việc tổ chức các chuyến tham quan cũng nhắc nhở mọi người rằng ranh giới giữa sự thật và giả dối rất mơ hồ. Ví dụ như những câu chuyện truyền thuyết địa phương có thể là dối trá nhưng chúng ta vẫn chia sẻ”, Matsuzawa bày tỏ.

Không chỉ vậy, anh Matsuzawa nói thêm rằng việc tổ chức chuyến tham quan đã thay đổi quan điểm của anh về cách mọi người phản ứng trước những lời sai sự thật.

“Nói chuyện với nhiều du khách, họ có sở thích nói những điều không thật chủ yếu để mang đến vui vẻ cho bạn bè và gia đình. Tôi nhận ra nhiều người coi nói khoác là bước đầu tiên trong quá trình sáng tạo. Tất cả chúng tôi đều phải vận dụng khả năng sáng tạo để phản ứng trước những gì xảy ra trong chuyến đi”, nhà điều hành tour chia sẻ.

“Uso no Tsua”, trong tiếng Nhật có nghĩa là “chuyến tham quan nói dối”. Đây là một loại hình tham quan mới nhưng đã gặt hái được thành công ngoài mong đợi ở một trong những khu phố tập nập nhất Tokyo.

Du khách hào hứng “hùa” cùng những câu chuyện hư cấu của hướng dẫn viên.

Lật lại cuộc điều tra chấn động vạch trần góc tối ngành giải trí Hàn Quốc

> **HÀ LINH** (Theo BBC, Guardian)

Cuộc đời của hai nữ nhà báo Hàn Quốc Park Hyo-sil và Kang Kyung-yoon đã có bước ngoặt chấn động khi họ đưa ra ánh sáng vụ bê bối tình dục liên quan đến các nam thần tượng K-pop. Họ không hề biết rằng việc theo đuổi sự thật sẽ đi kèm với những hy sinh cá nhân to lớn.

Nữ phóng viên Park Hyo-sil.

Nữ phóng viên Kang Kyung-yoon.

Một ngày tháng 9/2016, phóng viên Park Hyo-sil khi đó đang làm việc tại một tờ báo có trụ sở ở Seoul chuẩn bị gặp một người bạn thì nhận được điện thoại từ cấp trên, nói rằng vừa nhận được thông tin của cảnh sát đáng tin cậy. Cô kể lại: “Anh ấy nói với tôi rằng có một vụ án lớn đang được điều tra liên quan đến ngôi sao Jung Joon-young và việc bí mật ghi lại cảnh quan hệ tình dục”.

Jung Joon-young là nam ca sĩ kiêm nhạc sĩ nổi tiếng trong ban nhạc Drug Restaurant. Ngoài ra,

anh này còn là ngôi sao truyền hình được hàng triệu người yêu mến. Tuy nhiên, nguồn tin cảnh sát tiết lộ rằng bạn gái của Jung Joon-young đã tố cáo anh ta bí mật quay phim khi họ đang quan hệ tình dục, một tội danh được gọi là “molka” ở Hàn Quốc.

Phóng viên Park Hyo-sil hủy buổi hẹn ăn tối với bạn và quay lại văn phòng để gặp cấp trên. Nữ phóng viên này kể: “Chúng tôi chỉ không muốn bỏ lỡ tin sốt dẻo. Tôi đăng thông tin vào tối thứ sáu lúc 22 giờ 50 phút. Tôi không lường trước được nó sẽ lớn đến mức nào”. Chỉ trong

vài phút, bài báo đã gây xôn xao khắp Hàn Quốc. Cô nói: “Các phương tiện truyền thông trở nên điên cuồng”.

Đội ngũ quản lý của Jung Joon-young lập tức vào cuộc và tuyên bố rằng cuộc điều tra của cảnh sát là sự cố không quan trọng do báo chí thổi phồng. Người hâm mộ Jung Joon-young quay sang tố bạn gái nam ca sĩ này nói dối. Sau đó, họ chia mũ dùi vào phóng viên Park Hyo-sil. Cô kể lại: “Các phương tiện truyền thông trở thành nhân vật phản diện. Tôi phải gánh chịu tác động nặng nề nhất”.

Hàng loạt bình luận lăng mạ trên mạng và những email độc hại tấn công tới tập nữ phóng viên này. Một số người thậm chí đăng hình ảnh khuôn mặt và thân hình của cô lên mạng rồi chửi rủa. “Gương mặt này khiến tôi muốn giẫm lên”, một tài khoản bình luận.

Park Hyo-sil kể rằng nhiều người còn gọi điện cho Tổng biên tập của cô và đe dọa ông. Họ nạt nộ: “Nếu ông không sa thải cô ta, chúng tôi sẽ đốt tòa soạn”.

Nữ phóng viên này còn phải nhận cả những lời dọa giết. Chồng của Park Hyo-sil khuyên cô không đến tòa soạn và không ra khỏi nhà bởi tình hình nhiều nguy hiểm. Sáu tháng sau khi bài viết được đăng, mọi thứ không hề lắng xuống mà thậm chí còn leo thang. Cô nhận hàng nghìn

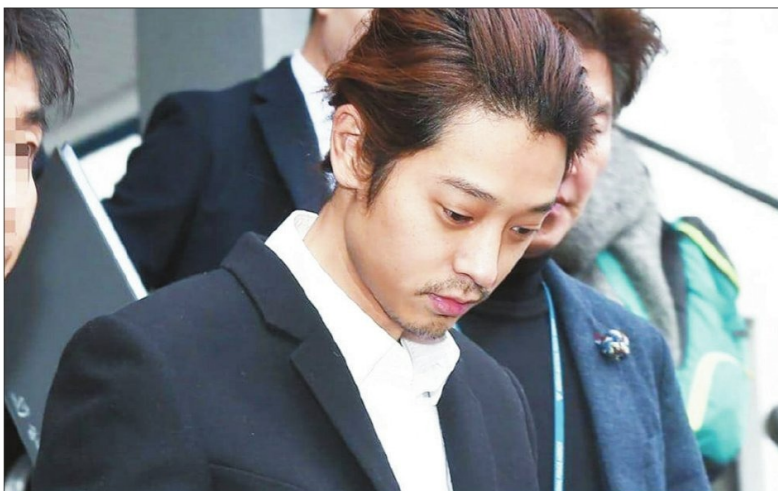
tin nhắn mỗi ngày. Từ sáng sớm, có nhiều cuộc điện thoại gọi đến, liên tục trong 3 - 4 tiếng đồng hồ không ngừng.

Cô nói: “Tôi đang mang thai và bị sốc nặng. Tinh thần tôi suy sụp đến mức ngay cả việc ra khỏi nhà cũng khó khăn. Sau đó, tôi bị sảy thai hai lần và hiện tại tôi không có con”. Mặc dù đó có thể không phải là lý do duy nhất, nhưng Park Hyo-sil tin rằng căng thẳng có thể tác động khiến cô bị sảy thai.

Trong khi Park Hyo-sil vật lộn với hậu quả của thông tin thì Kang Kyung-yoon, phóng viên giải trí của SBS, một trong những đài truyền hình lớn nhất Hàn Quốc, đã tự mình điều tra một số ngôi sao K-pop.

Phóng viên Kang Kyung-yoon đưa tin về vụ bê bối hộp đêm Burning Sun ba năm sau đó, sau khi lấy được dữ liệu từ điện thoại di động của Jung Joon-young cho thấy anh ta cùng nhiều ngôi sao K-pop khác là thành viên chủ chốt của một nhóm trò chuyện (chat) trên ứng dụng nhắn tin KakaoTalk nổi tiếng Hàn Quốc.

Những ngôi sao này sống một cuộc sống hai mặt. Một mặt, là những người nổi tiếng được mến mộ, mặt khác, họ là những kẻ đã tằm đánh thuốc mê và tấn công tình dục các khách hàng nữ tại hộp đêm Burning Sun ở Gangnam (Seoul) do Seungri, thành viên nhóm nhạc lừng danh BIGBANG, vận hành. Họ cũng

Jung Joon-young.

quay phim trái phép các nạn nhân và chia sẻ đoạn phim với nhau cũng như những người bạn nổi tiếng khác để bình phẩm, khoe chiến tích.

Khi Jung Joon-young bị cảnh sát thẩm vấn lần đầu tiên vào năm 2016 về molka, cảnh sát yêu cầu ca sĩ này giao nộp điện thoại di động. Jung Joon-young nhất quyết không tuân thủ mà thay vào đó giao điện thoại cho một công ty pháp y tư nhân. Vào thời điểm đó, Jung Joon-young không hay biết rằng một bản sao dữ liệu của điện thoại đã được tạo ra.

Ba năm sau, một người cung cấp thông tin ẩn danh có quyền truy cập vào dữ liệu này đã quyết định tiết lộ nó. Các dữ liệu đã đến tay phóng viên Kang Kyung-yoon. "Trái tim tôi vẫn nhói đau khi nghĩ đến điều đó", Kang Kyung-yoon nói về khoảnh khắc cô nhìn thấy dữ liệu trong chiếc điện thoại.

Cô tưởng rằng sẽ có đoạn phim mà bạn gái Jung Joon-young đã tố cáo vào năm 2016, nhưng nó không có ở đó. Thay vào đó, cô phát hiện ra một nhóm chat chia sẻ hàng loạt video và hình ảnh khiêu dâm về những phụ nữ bất tỉnh. Nhóm chat đen tối này có nhiều thành viên là các ngôi sao nam K-pop và cả Jung Joon-young. Trong đó còn có Choi Jong-hoon của ban nhạc FT Island và Seungri của nhóm BigBang.

Khi tìm hiểu sâu hơn, Kang Kyung-yoon phát hiện những trao đổi lạnh gáy kể chi tiết về vụ cưỡng hiếp tập thể một phụ nữ bất tỉnh, người bị ngã và đập đầu. "Hôm qua tôi đã rất sợ hãi... Nghe như thể hộp sọ của cô ta đã nứt vỡ", một người đàn ông trong nhóm chat thừa nhận. Jung Joon-young nhắn tin: "Đúng là đêm vui nhất trong cuộc đời tôi".

Những dòng tin nhắn này khiến Kang Kyung-yoon bất ổn. Cô nói: "Thật kinh tởm, chúng tôi chơi đùa với phụ nữ như thể họ là đồ chơi".

Nữ phóng viên này cũng đọc được những tin nhắn cho thấy nhóm chat đang được một cảnh sát cấp cao bảo vệ. Cô hiểu rằng mình cần phải làm sáng tỏ mặt tối của ngành K-pop, ngay cả khi điều đó đồng nghĩa với việc bản thân phải chịu đựng quấy rối.

Kang Kyung-yoon tiếp tục điều tra và khi đã thu thập đủ bằng chứng, cô đăng tải bài viết vạch trần hành vi của các thành viên nhóm chat bao gồm Jung Joon-young, Choi Jong-hoon và Seungri.

Lần này, có một sự khác biệt. Khi bài viết của Kang Kyung-yoon được xuất bản, chính quyền đã nhanh chóng hành động và Jung Joon-young là người đầu tiên bị bắt giữ.

Seungri trong một buổi biểu diễn năm 2013.

Choi Jong-Hoon đến sở cảnh sát Seoul năm 2019.

Điều này tạo động lực để các nạn nhân đứng ra tố cáo những ngôi sao này. Họ đã chuẩn bị tinh thần bởi đều đã chứng kiến dư luận quay lưng lại với bạn gái Jung Joon-young khi cô lần đầu tố cáo hắn vào năm 2016. Nhiều nạn nhân đã vượt qua nỗi sợ bị kỳ thị, si nhục để khởi tố hình sự nam ca sĩ.

Nhưng khi công lý được thực thi, Kang Kyung-yoon phải hứng chịu nhiều cuộc tấn công cá nhân không thể đo đếm được. Kang Kyung-yoon lúc đó đang mang thai và nhiều kẻ căm ghét thậm chí nhắm vào điều này để chửi rủa cô. Cô thừa nhận đã vô cùng cô đơn và kiệt sức. Kang Kyung-yoon cho biết có những bình luận gây sốc nhắm vào con cô trong một chiến dịch quấy rối kéo dài ba năm. "Nhưng tôi không hối hận", nữ phóng viên này khẳng định.

Bất chấp tình trạng bạo hành tinh thần mà cả Park Hyo-sil và Kang Kyung-yoon đều phải trải qua, họ đã cảm nhận được thay đổi văn hóa đang bắt đầu diễn ra ở Hàn Quốc. Nỗ lực của họ đã góp phần hình thành các cuộc

đối thoại về việc lạm dụng quyền lực trong ngành giải trí và thúc đẩy lời kêu gọi bảo vệ phụ nữ nhiều hơn trước những tội ác như molka.

Hiện nay, Kang Kyung-yoon đã là mẹ của một cô con gái. Cô hy vọng rằng nỗ lực của mình và phóng viên Park Hyo-sil sẽ đóng vai trò như lời cảnh tỉnh về sự tha hóa quyền lực và tình dục trong ngành K-pop. Cô nói: "Chúng tôi ném một viên sỏi xuống cái ao lớn... Nó đã dội lại nhưng tôi hy vọng nó vẫn còn đó trong ký ức của mọi người để nếu điều tương tự xảy ra lần nữa, chúng ta có thể vạch trần nó sớm hơn nhiều".

Jung Joon-young nhận bản án 5 năm vì tội hiếp dâm tập thể, quay và chia sẻ molka. Choi Jong-hoon bị kết án hai năm rưỡi vì tham gia vụ hiếp dâm tập thể. Seungri bị kết tội môi giới gái mại dâm, tham ô, molka và kích động bạo lực. Anh ta bị kết án 18 tháng sau khi kháng cáo. Tất cả hiện đã ra tù.

Giáo sư dự bị Jo Elfving-Hwang tại Đại học Curtin (Australia), phân tích rằng khi

vạch trần các ngôi sao K-pop, hai nữ phóng viên Park Hyo-sil và Kang Kyung-yoon về cơ bản đã hứng chịu tình trạng bạo lực tương tự đã khiến những nạn nhân phải im lặng. Bà Jo Elfving-Hwang nhận định việc lên tiếng về bất bình đẳng giới có thể gây ra chia rẽ lớn ở Hàn Quốc và sự kỳ thị phụ nữ là tâm điểm mà cả nạn nhân và các nhà báo đều phải đương đầu.

Theo thông tin từ tổ chức Liên minh vì Phụ nữ trong báo chí (CFWIJ) công bố vào tháng 5, năm qua, đã ghi nhận tình trạng gia tăng các chiến dịch bôi nhọ, phân biệt chủng tộc, tấn công giới tính nhằm vào các nữ nhà báo trên toàn thế giới.

Giáo sư Julie Posetti tại Trung tâm Nhà báo Quốc tế (ICFJ) có trụ sở ở Mỹ cho biết: "Cách đây 5 năm, đã có cơn bão quấy rối, đe dọa trên mạng đối với phụ nữ và điều này vẫn tiếp diễn với hành vi vũ khí hóa mạng xã hội, trí thông minh nhân tạo (AI). Hiện nay, không có ranh giới giữa thế giới ngoại tuyến và trực tuyến. Những trải nghiệm này đã khiến nhiều phụ nữ rời bỏ các vị trí việc làm liên quan tới công chúng, rời bỏ những công việc trên truyền hình, không ký tên tác giả hoặc rời bỏ ngành báo chí hoàn toàn".

Theo tờ The Guardian (Anh), một cuộc khảo sát được thực hiện năm 2023 với các nhà báo nữ cho thấy 75% người được hỏi xác nhận từng bị đe dọa đến an toàn bản thân và 25% thừa nhận từng bị tấn công hoặc quấy rối tình dục liên quan đến công việc. Ông Alison Phillips, Chủ tịch tổ chức Phụ nữ trong Báo chí (Anh), đơn vị thực hiện cuộc khảo sát trên, quan ngại: "Tổn hại đối với sức khỏe tinh thần và lo ngại về an toàn thể chất khiến 1/5 nữ nhà báo từng cân nhắc rời khỏi ngành này".

Nỗ lực của Park Hyo-sil và Kang Kyung-yoon đã góp phần hình thành các cuộc đối thoại về việc lạm dụng quyền lực trong ngành giải trí và thúc đẩy lời kêu gọi bảo vệ phụ nữ nhiều hơn trước những tội ác như molka.

THANH TOÁN KHÔNG TIỀN MẶT

Xu hướng và thách thức

> **HÀ LINH** (Theo Kyodo, Guardian, Times of India)

Đầu thập niên trước, trả tiền thuê nhà hay mua ô tô bằng tiền mặt là điều bình thường ở Trung Quốc. Nhưng, đến 2024 này, ngay cả những người bán rau ở chợ nhỏ hay người ăn xin trên đường phố cũng sử dụng mã QR.

Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Lào, ông Bounleua Sinxayvoravong (trái) và Thống đốc Ngân hàng Trung ương Thái Lan, ông Sethaphut Suthiwartnarueput thực hiện nghi thức khai trương hệ thống thanh toán xuyên biên giới bằng mã QR giữa hai nước.

Mã QR dành cho thanh toán trực tuyến tại một quầy hàng ở Bắc Kinh, Trung Quốc.

XU THẾ TẮT YẾU

Trong một cuộc khảo sát năm 2020 của trang tin The Conversation tại Trung Quốc, 98% người được hỏi cho biết họ chủ yếu thanh toán qua ứng dụng điện thoại thông minh. Hiện nay, Trung Quốc cũng đang quảng bá đồng nhân dân tệ kỹ thuật số do ngân hàng trung ương phát triển.

Quá trình chuyển đổi sang thanh toán không dùng tiền mặt của Trung Quốc đặc biệt ấn tượng và quá trình này cũng đang diễn ra trên khắp thế giới, được đẩy nhanh hơn trong đại dịch COVID-19.

Vào năm 2021, chỉ 15% khoản thanh toán ở Anh được thực hiện bằng tiền giấy và tiền xu. Dự báo rằng con số đó sẽ giảm xuống 6% vào năm 2031.

Thụy Điển là quốc gia châu Âu đầu tiên phát hành tiền giấy vào năm 1661 nhưng nay đang trên đà trở thành xã hội không dùng tiền mặt đầu tiên trên thế giới. Tính đến tháng 5/2022, Thụy Điển chỉ có 32 máy ATM còn hoạt động trên 100.000 người dân khi mà hơn 98% dân số sở hữu thẻ ghi nợ hoặc thẻ tín dụng. Đây cũng là một trong những quốc gia đi đầu trong sử dụng thanh toán di động.

Tháng 7/2023, Cục Dự trữ Liên bang Mỹ (Fed) đã triển khai hệ thống thanh toán trực thời FedNow. Fed hy vọng FedNow sẽ thay thế được người tiêu dùng và các doanh nghiệp Mỹ dần bỏ thói quen thanh toán bằng tiền mặt và séc.

Ngoài ra, còn có một số quốc gia khác như Na Uy, Phần Lan, Hàn Quốc, Trung Quốc, Anh và Hà Lan cũng đang chủ trương chuyển sang nền kinh tế không dùng tiền mặt.

Xã hội không dùng tiền mặt mang lại rất nhiều lợi ích, thuận tiện.

Thanh toán bằng tiền mặt có thể phức tạp, đặc biệt khi mua hàng với số lượng lớn. Một xã hội không tiền mặt có thể giúp giảm chi phí liên quan đến việc in ấn, lưu trữ và vận chuyển tiền tệ. Điều này giúp tiết kiệm cho Chính phủ một khoản đáng kể và số tiền này có thể được đầu tư vào các lĩnh vực khác.

Giao dịch thanh toán trực tuyến để lại dấu vết kỹ thuật số, giúp cơ quan thực thi pháp luật dễ dàng theo dõi các hoạt động bất hợp pháp như rửa tiền và trốn thuế, trái ngược với giao dịch tiền mặt không để lại dấu vết. Ngoài ra, giao dịch kỹ thuật số cũng góp phần giảm khả năng tiền giả lưu hành trên thị trường.

NHỮNG VẤN ĐỀ CÒN TỒN TẠI

Mặc dù thanh toán không tiền mặt là phương pháp thuận tiện để thực hiện các giao dịch nhưng cũng tồn tại một số nhược điểm cần tìm giải pháp xử lý.

Mối quan tâm hàng đầu là có nhiều đối tượng gặp khó khăn trong tiếp cận các phương thức thanh toán kỹ thuật số như tài khoản ngân hàng hoặc điện thoại thông minh. Đó là người nghèo ở vùng sâu, vùng xa, người cao tuổi... Trong một cuộc khảo sát với khoảng 1.600 người do Văn phòng Nội các Nhật Bản thực hiện vào tháng 7 và tháng 8/2023, gần một nửa số người từ 70 tuổi trở lên nói rằng họ hầu như không sử dụng hoặc không bao giờ sử dụng các thiết bị kỹ thuật số như điện thoại thông minh. Trong bối cảnh này, chính quyền các địa phương tại Nhật Bản đã cố gắng loại bỏ sự bất bình đẳng giữa các nhóm dân số bằng cách mở các lớp hướng

dẫn về điện thoại thông minh dành cho người cao tuổi.

Trong một xã hội không tiền mặt, vai trò của Chính phủ càng trở nên quan trọng. Chỉ thông qua Chính phủ thì người dân mới có thể tin tưởng vào hệ thống tài chính. Chính phủ cần đảm bảo rằng công nghệ và cơ sở hạ tầng phục vụ thanh toán kỹ thuật số luôn an toàn và sẵn có cho mọi người dân. Điều này có nghĩa là cần phải có các biện pháp bảo vệ quyền riêng tư của công dân và ngăn chặn hành vi trộm cắp danh tính. Chính phủ cần chuẩn bị kế hoạch dự phòng trong trường hợp hệ thống bị lỗi hoặc bị tấn công mạng. Bên cạnh đó, Chính phủ cũng sẽ phải điều tiết hệ thống tài chính để ngăn chặn gian lận, đảm bảo rằng các tổ chức tài chính chịu trách nhiệm và giải trình về hành động của mình. Hơn nữa, Chính phủ cần đảm bảo khu vực nông thôn và vùng sâu, vùng xa cũng có thể tiếp cận các dịch vụ thanh toán không tiền mặt.

Ấn Độ đã triển khai các phương pháp thanh toán kỹ thuật số ngoại tuyến và dựa trên giọng nói để giúp thu hẹp khoảng cách giữa khu vực nông thôn và thành thị trong thanh toán không dùng tiền mặt. Trong tháng 8/2023, Ngân hàng Dự trữ Ấn Độ đã công bố kế hoạch thanh toán "hội thoại". Người dùng hệ thống thanh toán nhanh trên thiết bị di động có tên "Giao diện thanh toán hợp nhất" (UPI) có thể thực hiện giao dịch bằng lời nói trên điện thoại, được xử lý bởi công cụ nhận dạng dựa trên trí tuệ nhân tạo (AI). Dịch vụ này sử dụng các công cụ ngôn ngữ AI nguồn mở do Viện Công nghệ Madras Ấn Độ phát triển.

Vấn đề mất điện hoặc trục trặc kỹ thuật có thể làm gián đoạn hệ thống thanh toán không tiền mặt. Ví dụ, trong trận lũ lụt tàn khốc ở thành phố Lismore (Australia) năm 2022, hệ thống thanh toán điện tử đã gặp sự cố, khiến nạn nhân lũ lụt không thể chi trả cho các mặt hàng thiết yếu như nước, thực phẩm và nhiên liệu. Trong bối cảnh đó, liên minh tín dụng địa phương đã bố trí một chiếc trực thăng để vận chuyển máy ATM chứa đầy tiền mặt đến Lismore.

Xã hội không tiền mặt không có nghĩa là không còn các loại tội phạm liên quan. Tội phạm mạng, chẳng hạn như tin tặc, có thể trở nên phổ biến hơn khi có nhiều giao dịch được thực hiện trực tuyến. Một mối lo ngại khác là nguy cơ tấn công mạng vào cơ sở hạ tầng kỹ thuật số hỗ trợ giao dịch điện tử. Một cuộc tấn công mạng vào hệ thống ngân hàng hoặc hệ thống thanh toán có thể gây gián đoạn và hỗn loạn tài chính trên diện rộng.

Để giải quyết những lo ngại này, điều quan trọng là doanh nghiệp và chính phủ phải đầu tư vào các biện pháp an ninh mạng mạnh mẽ. Điều này có thể bao gồm mã hóa, xác thực hai yếu tố và kiểm tra bảo mật thường xuyên. Điều quan trọng hơn nữa là bản thân người dân phải thực hiện các bước để bảo vệ thông tin cá nhân và tài chính của mình, chẳng hạn như sử dụng mật khẩu mạnh và cảnh giác với hoạt động đáng ngờ trên tài khoản.

Bằng cách luôn cảnh giác và thực hiện các bước để bảo vệ bản thân và doanh nghiệp, chúng ta có thể tiếp tục gạt hái những lợi ích của một xã hội không tiền mặt trong khi vẫn giữ được thông tin tài chính cá nhân an toàn và bảo mật.

Một xã hội không tiền mặt có thể giúp giảm chi phí liên quan đến việc in ấn, lưu trữ và vận chuyển tiền tệ.

TỔNG CÔNG TY LẮP MÁY VIỆT NAM - CTCP

VIET NAM MACHINERY INSTALLATION CORPORATION - JSC

Địa chỉ: 124 Minh Khai, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
Tel: 024 38633067; 38632059; 38637747 - Fax: 024 38638104

Tổng công ty Lắp máy Việt Nam - CTCP (LILAMA) là nhà thầu hàng đầu Việt Nam chuyên cung cấp các công trình công nghiệp theo dạng chìa khoá trao tay (EPC) hoặc các dịch vụ đơn lẻ:

1. Lập báo cáo nghiên cứu khả thi (F/S)
2. Cung cấp các dịch vụ quản lý và giám sát.
3. Chế tạo và cung cấp thiết bị và xây lắp trọn gói các nhà máy (EPC)
4. Thiết kế và lắp đặt các hệ thống ống, điện, đo lường điều khiển, điều hoà thông gió...vv..
5. Thiết kế, chế tạo và lắp đặt các bồn bể áp lực.
6. Lắp đặt thiết bị công nghệ.
7. Quản lý thi công xây lắp.
8. Bảo trì và sửa chữa nhà máy.
9. Đào tạo kỹ sư, công nhân: đào tạo và cấp chứng chỉ Quốc tế cho thợ hàn.

Vietnam Machinery Installation Corporation - JSC is a leading Contractor of Vietnam who specializes in supplying turn - key industrial project (EPC) or single services:

1. Forming Feasibility Study.
2. Supplying project management and supervision services.
3. Engineering, procurement and construction of plants (EPC).
4. Designing and installing systems of pipelines, electric, control and instrumentation, air-conditioning and ventilation, etc..
5. Designing and installing pressured vessel & tanks.
6. Installing technological equipment.
7. Managing and implementing construction and installation works.
8. Maintaining and improving factories and plants.
9. Training engineers, workers, welder and issuing international certificates.

THÉP HÒA PHÁT

CHỌN THÉP CHUẨN

XÂY NHÀ VỮNG

- LUYỆN TỪ QUẶNG, SẠCH TẠP CHẤT
- THỊ PHẦN SỐ 1 VIỆT NAM
- CHUYÊN XÂY SIÊU CÔNG TRÌNH

(*) Theo số liệu của Hiệp hội Thép Việt Nam

TỔNG CÔNG TY ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NHÀ VÀ ĐÔ THỊ

KHU NHÀ Ở XÃ HỘI AN SINH

KHU ĐÔ THỊ MỚI SINH THÁI CHÁNH MỸ (GIAI ĐOẠN 1)
PHƯỜNG CHÁNH MỸ, THÀNH PHỐ THỦ DẦU MỘT, TỈNH BÌNH DƯƠNG

TRỤ SỞ: TÒA NHÀ HUDTOWER, SỐ 37 LÊ VĂN LƯƠNG, NHÂN CHÍNH, THANH XUÂN, HÀ NỘI
TEL: (84-024)37738600 * FAX: (84-024)37738640 * WEBSITE: HUD.COM.VN

SHINHAN LIFE VIỆT NAM MỞ RỘNG THỊ TRƯỜNG VỚI CHIẾN LƯỢC KINH DOANH ĐỘC ĐÁO

Thương hiệu bảo hiểm mới trên thị trường - Shinhan Life Việt Nam đã dần gặt hái được những thành công đáng chú ý chỉ sau hai năm hoạt động. Với đội ngũ hơn 100 nhân viên và hơn 300 tư vấn viên trải khắp các kênh phân phối, nhà bảo hiểm đến từ Hàn Quốc đã chứng tỏ khả năng phát triển mạnh mẽ với chiến lược kinh doanh riêng đầy thận trọng. Dù phải đối mặt với những thách thức lớn trong năm 2023, Công ty vẫn ghi nhận sự tăng trưởng doanh thu phí bảo hiểm so với cùng kỳ năm trước. Để vươn xa hơn nữa, Shinhan Life Việt Nam tiếp tục áp dụng các chiến lược kinh doanh mới nhằm tạo ra dấu ấn thương hiệu độc đáo và khác biệt trên thị trường.

YẾU TỐ USP

Yếu tố USP ("Unique Selling Proposition - Kinh doanh khác biệt") của Shinhan Life Việt Nam được thể hiện rõ ràng trong sức mạnh tổng hợp của các công ty thành viên thuộc Tập đoàn Tài chính Shinhan tại Việt Nam, hay còn được biết đến với tinh thần One Shinhan. Sự liên kết chặt chẽ giữa các thành viên trong hệ sinh thái tài chính này không chỉ giúp Shinhan Life Việt Nam được hỗ trợ mạnh mẽ về tài chính, công nghệ và hạ tầng mà còn tạo ra sự đa dạng trong các dịch vụ và sản phẩm tài chính, mang lại nhiều lợi ích vượt trội cho khách hàng.

Thêm vào đó, Shinhan Life Việt Nam còn được kế thừa và áp dụng những bí quyết, kinh nghiệm giá trị từ Shinhan Life Hàn Quốc - một trong những công ty bảo hiểm nhân thọ hàng đầu tại thị trường Hàn Quốc. Việc áp dụng những bài học quý báu này vào thị trường Việt Nam giúp Shinhan Life Việt Nam hiểu rõ hơn về nhu cầu, quy tắc hoạt động của thị trường,

Sự kiện "Công viên vui vẻ" của Shinhan Life Việt Nam vào tháng 6/2024 mang đến nhiều trải nghiệm tuyệt vời cho các gia đình Việt.

từ đó phát triển các sản phẩm và dịch vụ bảo hiểm phù hợp và đáp ứng cao nhất mong muốn của khách hàng. Sự kết hợp của hệ sinh thái One Shinhan cùng với việc nhận được hỗ trợ từ Shinhan Life Hàn Quốc tạo ra một lợi thế cạnh tranh độc đáo, giúp Shinhan Life Việt Nam khẳng định vị thế và tạo dấu ấn mạnh mẽ trên thị trường bảo hiểm nhân thọ.

YẾU TỐ ESP

Yếu tố ESP ("Emotional Selling Proposition - Ưu thế về mặt tình cảm") của Shinhan Life Việt Nam được thể hiện qua đội ngũ bán hàng ưu tú và dịch vụ hậu mãi tận tâm. Sự tận tâm của Công ty không chỉ là việc cung cấp các sản phẩm bảo hiểm mà còn là việc tạo ra một trải nghiệm tuyệt vời và gắn kết với khách hàng thông qua các mối quan hệ dựa trên sự tin tưởng.

Shinhan Life Việt Nam luôn khẳng định chất lượng không bao giờ được đặt lên bàn cân với lợi ích cá nhân. Đây cũng là cơ sở cho sự tin cậy mà Công ty đã xây dựng với ứng viên đại lý và khách hàng. Shinhan Life Việt Nam đảm bảo rằng mỗi sản phẩm, dịch vụ mà Công ty cung cấp đều phù hợp với những tiêu chuẩn cao nhất về chất lượng và sự hài lòng của khách hàng.

Một điểm đáng chú ý là trong hành trình phát triển, Shinhan Life Việt Nam không chỉ đặt mục tiêu về sự thành công kinh doanh mà còn coi trọng việc xây dựng một cộng đồng đại lý chuyên nghiệp và đầy nhiệt huyết. Với sự hỗ trợ từ Công ty, đội ngũ Kênh đại lý bảo hiểm cá nhân (Kênh FC) đã và đang phát triển vượt bậc, tập trung vào việc đưa ra những tư vấn chuyên nghiệp để đáp ứng nhu cầu ngày

càng đa dạng của khách hàng. Trong tương lai, Shinhan Life Việt Nam sẽ tiếp tục mở rộng đội ngũ và mạng lưới kinh doanh của Kênh FC, hướng tới mục tiêu nâng cao hiệu quả kinh doanh và cung cấp dịch vụ tốt nhất cho khách hàng.

GẶT HAI THÀNH TỰU NHỜ CHIẾN LƯỢC KINH DOANH ĐỘC ĐÁO

Từ những ngày đầu thành lập, Shinhan Life Việt Nam đã đặt ra tầm nhìn "Nâng cao Chất lượng Cuộc sống thông qua Đổi mới". "Cuộc sống - Life" ở đây vừa là nâng cao chất lượng cuộc sống của khách hàng, vừa là nâng cao chất lượng của Shinhan Life, góp phần thúc đẩy sự phát triển bền vững của thị trường bảo hiểm. Chất lượng không chỉ là tiêu chí mà còn là tôn chỉ và nền tảng cho mọi quyết định kinh doanh của Công ty.

Tuy nhiên, không chỉ dừng lại ở việc cung cấp các sản phẩm và dịch vụ chất lượng, Shinhan Life còn chú trọng yếu tố minh bạch, trung thực và tôn trọng đối với khách hàng và cộng đồng. Điều này không chỉ giúp nâng cao hiệu quả kinh doanh mà còn củng cố vị thế của Shinhan Life Việt Nam trên thị trường bảo hiểm, giúp Công ty trở thành đối tác tin cậy và đồng hành lâu dài cùng khách hàng.

Nhờ chiến lược chặt chẽ cùng những nỗ lực không ngừng, Shinhan Life Việt Nam đã ghi dấu ấn trên thị trường bảo hiểm với danh hiệu Rồng Vàng 2024, một trong những danh hiệu đáng tự hào dành cho các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (FDI). Được góp phần trong danh sách Top 50 doanh nghiệp FDI tiêu biểu năm nay là một minh chứng rõ ràng cho thành công bước đầu của Công ty trong môi trường kinh doanh cạnh tranh.

Đưa bảo hiểm y tế đến với người nghèo, cận nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số

Ngày 16/5, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Gia Lai đã tổ chức Hội nghị tổng kết 15 năm thực hiện Chỉ thị số 38-CT/TW ngày 7/9/2009 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về đẩy mạnh công tác bảo hiểm y tế trong tình hình mới.

Phát biểu tại Hội nghị, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Gia Lai Châu Ngọc Tuấn nhấn mạnh vai trò của bảo hiểm y tế như một chính sách an sinh xã hội quan trọng, góp phần chăm sóc sức khỏe nhân dân, đặc biệt là đối tượng nghèo, cận nghèo, người dân tộc thiểu số.

Từ sau khi triển khai thực hiện Chỉ thị 38-CT-TW của Ban Bí thư, nhận thức của các cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và người dân về tầm quan trọng của bảo hiểm y tế được nâng cao; tỷ lệ dân số tham gia bảo hiểm y tế tăng dần qua từng năm; quyền lợi trong việc khám, chữa bệnh của người tham gia bảo hiểm y tế được cải thiện; chất lượng khám - chữa bệnh bảo hiểm y tế từng bước được nâng cao...

Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Gia Lai cũng khẳng định, Ban Thường vụ Tỉnh ủy sẽ tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo các cấp, ngành đẩy mạnh triển khai chính sách bảo hiểm y tế, đưa bảo hiểm y tế đến

gần hơn với người dân, góp phần bảo đảm an sinh xã hội cho nhân dân.

Sau 15 năm nỗ lực không ngừng nghỉ, tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế tại Gia Lai đã tăng từ hơn 69% năm 2009 lên 91% vào năm 2023. Cùng với đó, chất lượng khám - chữa bệnh bảo hiểm y tế được nâng lên, người dân được chăm sóc, điều trị sức khỏe ban đầu tốt hơn.

Theo ông Trần Văn Lực, Giám đốc Bảo hiểm xã hội tỉnh Gia Lai, để đạt được con số 91% tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế trên địa bàn toàn tỉnh vào năm 2023, là sự nỗ lực vào cuộc của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, nhằm đưa bảo hiểm y tế đến gần hơn với người dân. Mặc dù đã đạt được nhiều thành tựu, song vẫn còn 18% đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Gia Lai chưa tham gia bảo hiểm y tế. Mục tiêu của tỉnh là tiếp tục đạt 93,75% người dân có thể bảo hiểm y tế vào năm 2024 và 95% vào năm 2025, trong đó 98% là người dân tộc thiểu số.

Tại Hội nghị, các sở, ngành và địa phương cũng đã cùng nhau thảo luận về kết quả đạt được và khó khăn gặp phải trong 15 năm thực hiện Chỉ thị số 38-CT/TW của Ban Bí thư. Các kinh nghiệm,

Chăm sóc BHYT tại Bệnh viện Nhi Gia Lai.

kiến nghị và đề xuất đã được đưa ra nhằm thực hiện tốt chính sách bảo hiểm y tế; thực hiện thắng lợi chỉ tiêu về tỷ lệ tham gia bảo hiểm y tế...

Bà Lê Thị Thanh Mai, Bí thư Huyện ủy Đăk Pơ, cho biết, hiện toàn huyện có trên 24% dân số là đồng bào dân tộc thiểu số; đời sống, kinh tế của một bộ phận người dân còn gặp khó khăn; trình độ dân trí thấp. Vì vậy, khả năng tiếp cận với bảo hiểm y tế tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn hạn chế.

Để khắc phục các tồn tại, hạn chế, huyện Đăk Pơ đã đẩy mạnh

công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, chính sách về bảo hiểm y tế đến từng người dân; chỉ đạo làm tốt công tác quản lý nhà nước về bảo hiểm y tế, nâng cao chất lượng dịch vụ khám - chữa bệnh bảo hiểm y tế và đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính... Nhờ đó, đến thời điểm hiện tại, tỷ lệ tham gia bảo hiểm y tế trên địa bàn toàn huyện đã đạt 94%.

Để đạt được kỳ vọng bao phủ bảo hiểm y tế 95% dân số toàn tỉnh vào năm 2025, Phó Giám đốc Sở Y tế tỉnh Gia Lai Đinh Hà Nam, cho rằng, tỉnh cần nâng cao chất lượng khám bệnh, chữa bệnh bảo

hiểm y tế thông qua việc quan tâm hỗ trợ kinh phí để cải tạo, nâng cấp, xây mới cơ sở hạ tầng, đầu tư trang thiết bị y tế, phát triển kỹ thuật chuyên môn cho đội ngũ y tế các cấp và cải tiến quy trình khám chữa bệnh bảo hiểm y tế.

Trải qua 15 năm, mục tiêu bao phủ bảo hiểm y tế trên địa bàn tỉnh Gia Lai đã đạt được những bước tiến đáng khích lệ. Với sự nỗ lực của các cấp, ngành và người dân, bảo hiểm y tế tiếp tục phát triển, góp phần quan trọng nâng cao chất lượng cuộc sống.

HOÀI NAM - XUÂN HUY

ESSENSIA
SKY

NƠI ĐẤT LÀNH CHO CUỘC SỐNG *Hoan Ca*

Tọa lạc ngay đường Nguyễn Hữu Thọ, cách trung tâm TP.HCM 15 phút, 3 phút đến đại lộ Nguyễn Văn Linh, Phú Mỹ Hưng, kết nối các tiện ích mua sắm, giải trí, y tế, giáo dục.. trong bán kính 2km.

Tháp đôi căn hộ cao cấp đầu tiên Essensia Sky nằm trong không gian xanh mát khổng lồ và thoáng đãng hiếm có tựa như chốn nghỉ dưỡng. Mỗi tổ ấm Essensia như một villas trên không 3-4 mặt thoáng, riêng tư và sang trọng với 6-10 căn mỗi tầng. Thiết kế bởi Tange (Nhật Bản), lấy nghệ thuật sống bản nguyên và hạnh phúc gia đình ấm cúng, cộng đồng cư dân quốc tế thân thiện, công nghệ tiên tiến cùng những tiện ích chăm sóc sức khỏe hồ khoáng nóng, phòng xông hơi... tuyệt vời ngay ngưỡng cửa.

Hotline 24/7

1900 1899

www.essensia.com.vn

CHỦ ĐẦU TƯ
PHULONG

BÌNH DƯƠNG

CỘNG ĐỒNG THÔNG MINH

TOP 1

ICF 2023

Đổi mới sáng tạo & Kết nối thông minh: Hướng tới tương lai bền vững của cộng đồng

CÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO

Bình Dương và Becamex đang mở ra tương lai với những **trung tâm công nghiệp hiện đại, hạ tầng công nghiệp tiên tiến** đáp ứng nhu cầu sản xuất công nghệ cao.

- Khu công nghiệp công nghệ;
- Khu kinh doanh CNTT tập trung;
- Công viên khoa học.

ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp Becamex - EIU tiên phong tại Bình Dương.

- Cơ sở hạ tầng dùng chung cho R&D và khởi nghiệp;
- Hỗ trợ chuyển đổi kinh doanh (Quản lý, Sản xuất, Công nghiệp 4.0);
- Tiếp cận nguồn nhân lực chất lượng cao.

EIP & CHUYỂN DỊCH XANH

Thúc đẩy các **giá trị ESG và tính bền vững** qua giải pháp carbon thấp cho môi trường và sản xuất.

- Khu công nghiệp sinh thái (EIP);
- Giải pháp năng lượng tái tạo;
- Các sáng kiến về tuần hoàn nước, sử dụng hiệu quả tài nguyên & tái chế;
- Trồng một triệu cây rừng vào năm 2030.

ĐÔ THỊ ĐÁNG SỐNG

Kiến tạo **đô thị hiện đại**, sống - làm việc - vui chơi cho cộng đồng, nhà đầu tư và tài năng.

- Thành Phố Mới Bình Dương, Thuận An, Dĩ An là những đô thị đáng sống với mô hình TOD giao thông hiệu quả;
- Cuộc sống chất lượng và trải nghiệm hấp dẫn với sự đa dạng về dịch vụ, văn hoá, giải trí, và tiện ích đẳng cấp.

BECAMEX

Tương lai đã sẵn sàng!
BECAMEX IDC - HẠ TẦNG CÔNG NGHIỆP THỂ HỆ MỚI CHO CÔNG NGHỆ CAO

0274 3822 6500
Fax: 0274 3822 713

www.becamex.com.vn

Tầng 9, Tòa nhà TWC Tower,
Số 1 Hùng Vương, P. Hoà Phú,
TP. Thủ Dầu Một, Tỉnh Bình Dương

info@becamex.com.vn

HỢP ĐỒNG ĐIỆN TỬ

CÁCH MẠNG
GIAO DỊCH
KỶ NGUYÊN SỐ

TẶNG*
50 hợp đồng cho
doanh nghiệp

TẶNG*
50 lần xác thực
bằng eKYC

(*) Áp dụng cho khách hàng lần đầu đồng ký dịch vụ
Thời gian áp dụng: 2 tháng kể từ ngày đăng ký

BẢO MẬT THÔNG TIN

ĐẢM BẢO PHÁP LÝ

TIẾT KIỆM CHI PHÍ

mobifone
eContract

mobifone

VEDAN

CHÚC MỪNG KỶ NIỆM
**99 NĂM NGÀY BÁO CHÍ
CÁCH MẠNG VIỆT NAM**
21/6/1925 - 21/6/2024

**Mommy
I love
you**

CÔNG TY CỔ PHẦN HỮU HẠN VEDAN VIỆT NAM

Địa chỉ: Quốc lộ 51, ấp 1A, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, Việt Nam

Điện thoại: +84.251.3825111 Fax: +84.251.3825138

Website: <http://vedan.com.vn>

VEDAN MOMMY: Nguyên liệu chọn lọc từ nguồn nông sản Việt Nam

VIETINBANK SUSTAINABLE FINANCE FRAMEWORK

**KHUNG TÀI CHÍNH BỀN VỮNG
THEO CÁC TIÊU CHUẨN QUỐC TẾ**

ĐÁNH GIÁ ĐỘC LẬP BỞI

MORNINGSTAR

SUSTAINALYTICS

ÁP DỤNG CHO

**CÔNG CỤ
TÀI CHÍNH XANH**

**CÔNG CỤ
TÀI CHÍNH XÃ HỘI**

**CÔNG CỤ
TÀI CHÍNH BỀN VỮNG**

 1900 558 886
www.vietinbank.vn

VietinBank

Giải pháp vay chuyển nhượng hàng đầu thị trường

Vay chuyển nhượng bất động sản đang thế chấp

Lãi suất chỉ từ
5%/năm

Miễn trả nợ gốc lên đến
10 năm

TECHCOMBANK

VƯỢT TRỘI MỖI NGÀY

VICEM
THÁCH THỨC THỜI GIAN

VICEM
HOÀNG TRẠCH

VICEM
HOÀNG MẠI

VICEM
SÔNG THÁO

VICEM
TÂY GIANG

VICEM
BIM SƠN

VICEM
HAI PHONG

VICEM
HAI VÂN

VICEM
BUT SƠN

VICEM
HÀ LÔNG

VICEM
HÀ TIỀN

Trải qua bể dầy lịch sử 125 năm ra đời và 94 năm truyền thống Cách mạng, hiện nay Tổng công ty Xi măng Việt Nam (VICEM) có 10 nhà máy, với 7 thương hiệu và 16 dây chuyền công nghệ, đạt công suất khoảng 30 triệu tấn xi măng/năm. Các nhà máy của VICEM có công nghệ tiên tiến, thiết bị hiện đại nhập khẩu từ các nước EU, G7. Bắt nhịp theo cách mạng công nghiệp 4.0, VICEM đang tiếp tục tái cấu trúc mô hình tổ chức, đổi mới sáng tạo, nghiên cứu công nghệ xi măng theo hướng không phát thải, tuần hoàn tự nhiên, bảo vệ môi trường, tiết kiệm tài nguyên và sử dụng nguyên, nhiên liệu bằng bùn thải, rác thải thay thế một phần nguyên, nhiên liệu không tái tạo. VICEM xứng đáng vai trò trụ cột ngành xi măng Việt Nam!

Thông tin liên hệ:

TỔNG CÔNG TY XI MĂNG VIỆT NAM

ĐT: 02438512425; Fax: 02438512778

website: www.vicem.vn; contact@vicem.vn

Địa chỉ: Số 228 Lê Duẩn, phường Trung Phụng, quận Đống Đa, Hà Nội

CÔNG TY CỔ PHẦN NƯỚC GIẢI KHÁT SANEST KHÁNH HÒA
KHANH HOA SANEST SOFT DRINK JOINT STOCK COMPANY

Sanest[®]

NGUỒN BỔ DƯỠNG THIÊN NHIÊN DIỆU KỲ

CÔNG TY TNHH MTV CHẾ BIẾN ĐẶC SẢN YẾN SÀO
SALANGANES NEST SPECIAL PROCESSING ONE MEMBER CO., LTD
Địa chỉ văn phòng: 188 Hai Bà Trưng, phường Vạn Thành, TP. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, Việt Nam.
Điện thoại: +84.258.2206789 Email: dacsanyensao@sanest.com.vn

SK Pearl Nest
ĐẶC SẢN YẾN SÀO THIÊN NHIÊN KHÁNH HÒA

THÔNG TẤN XÃ VIỆT NAM

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN ITAXA

122-124-126 Nguyễn Thị Minh Khai, Phường 6, Quận 3, Tp. Hồ Chí Minh • Website: www.itaxa.vn

NHÀ IN THÔNG TẤN XÃ VIỆT NAM

Chế bản - In offset: Văn hóa phẩm, bao bì - Thành phẩm | ĐT: (028) 3930 3425 - 3930 4426 - 3930 3587

TRUNG TÂM DỊCH VỤ THÔNG TẤN

Dịch vụ Văn phòng cho thuê
ĐT: (028) 3930 4009 - 3930 4182

TRUNG TÂM ĐÀO TẠO - DẠY NGHỀ

Đào tạo, dạy nghề về ngành in, ngoại ngữ
Cho thuê Hội trường tổ chức hội thảo, sự kiện v.v...

ĐT: (028) 3820 1274 - 3820 1275

Bay khắp thế giới, Làm mới chính mình!

HƠN 168 đường bay:

- ➔ AUSTRALIA
- ➔ ẤN ĐỘ
- ➔ TRUNG QUỐC, NHẬT BẢN, HÀN QUỐC
- ➔ THÁI LAN, SINGAPORE, MALAYSIA
- ➔ INDONESIA, LÀO, CAMPUCHIA

Gia chỉ từ 17

0

Sale thứ 6 mỗi tuần

Bay Vietjet
Tích điểm với
SkyJou

Bay là Thích ngay!

vietjet
Air.com

- ➔ Tàu bay **mới**, ghế da êm ái
- ➔ Tiếp viên hàng không **xinh đẹp, thân thiện**
- ➔ 9 món ăn nóng **tươi ngon**
- ➔ Khuyến mãi **mỗi ngày** & quà tặng **hấp dẫn**
- ➔ **Mạng bay rộng khắp** toàn cầu
- ➔ Đa dạng hạng vé **Business - SkyBoss - Deluxe - Eco**

www.vietjetair.com

Mobile App "Vietjet Air"

19001886

Phương thức thanh toán:

- Thẻ tín dụng: VISA/ MASTER/ JCB/ AMEX
- Thẻ ATM đã đăng ký E-Banking
- Ví điện tử: Apple Pay/ Samsung Pay/ SkyPay/ MoMo/ ZaloPay
- Pay ID/ Smartro Pay/ Alipay (Áp dụng tại Australia/ Hàn Quốc/ Trung Quốc)

(*) Điều kiện & điều khoản